

business **Energy**

• ΤΕΥΧΟΣ 32 • ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2021 • ΤΙΜΗ: 3 €
www.businessenergy.gr

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ: Φάρμακο κατά του καρκίνου
δοκιμάζεται στην Ελλάδα

ΓΙΑΤΙ Ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΨΑΛΤΗΣ (Alpha Bank)
καταπνέεται με τις θυγατρικές

ΑΠΟΛΑΥΣΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ χρηματιστηριακής τρέλας
ΤΡΑΠΕΖΕΣ: Όποιος υπάλληλος δεν θα συμμετάσχει
σε εθελουσία έξοδο, θα απολύεται

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΩΣ ΤΟ 2030

ΑΛΜΑ ΣΤΗ... ΦΩΤΙΑ

- Πυρκαγιές και φυσικές καταστροφές καίνε
το αφήγημα της «πράσινης οικονομίας»



9 772635 912009

**EDITORIAL**

Η ενεργειακή μετάβαση κάνκε στη Βαρυμπόμπη κι έμεινε στην Εθνική Οδό Αθηνών - Λαμίας!

ΣΕΛ. 4**ΜΑΝΤΑΛΕΝΑ ΠΙΟΥ**

Γιατί η πράσινη -αλλά αναγκαία- μετάβαση θα μας στοιχίσει ακριβά

ΣΕΛ. 6**ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΝΟΥΠΑΚΗΣ**

Θερινές ευχές για «ευημερία» υπό ενεργειακές προϋποθέσεις...

ΣΕΛ. 8**ΤΡΑΠΕΖΕΣ**

Το παράδειγμα της Attica Bank

ΣΕΛ. 10**ΥΓΕΙΑ**

Εμβόλιο κατά του καρκίνου δοκιμάζεται στην Ελλάδα!

ΣΕΛ. 14**ΘΕΜΑ**

Οι Έλληνες έκαναν συναλλαγές 60 δισ. ευρώ με κάρτες

ΣΕΛ. 18**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

Τι αλλάζει με τον νέο νόμο

ΣΕΛ. 19**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

Οι ελληνικοί όμιλοι που επενδύουν στην αποθήκευση ενέργειας και τις ανανεώσιμες πηγές

ΣΕΛ. 20**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

Το νέο El Dorado των επενδύσεων είναι το... ESG

ΣΕΛ. 22**ΘΕΜΑ**

Η κυβέρνηση κοστολογεί τα φορολογικά κίνητρα για επενδύσεις στο Χρηματιστήριο

ΣΕΛ. 24**ΡΕΠΟΡΤΑΖ**

Η ενεργειακή μετάβαση περνάει μέσα από τα... black out

ΣΕΛ. 28**ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**

Τα πρώτα 4 δισ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης παρελήφθησαν από την Τράπεζα της Ελλάδος

ΣΕΛ. 30**ΘΕΜΑ**

Αφού κάνκαν τα δάση, επανέρχεται η υπογειοποίηση των καλωδίων

ΣΕΛ. 33**ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

Τα μυστικά του νέου «Εξοικονομώ κατ' οίκον»

ΣΕΛ. 35**ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**

Πλήρης και αναλυτικός οδηγός για την αποπληρωμή των χρεών της πανδημίας

ΣΕΛ. 37**PRESS BUTTON**

Μικρές ειδήσεις και παρασκηνία από τον χώρο της ενέργειας και της οικονομίας:
Σελ. 44-45

business
Energy

Μηνιαίο περιοδικό για την ενέργεια, την οικονομία, τις επιχειρήσεις. Κυκλοφορεί κάθε 1η του μήνα. Η ψηφιακή έκδοση είναι διαθέσιμη στο site businessenergy.gr

Εκδότης:
ΕΚΔΟΣΕΙΣ MOTORI ΕΠΕ

Συντακτική ομάδα:

Γιάννης Κανουπάκης, Έλενα Κρίτσαλου, Αγγελική Μαρίνου, Μανταλένα Πίου, Γιάννης Σταυρόπουλος, Έφη Τσιβίκα, Χάρης Φλουδόπουλος, Τάσος Φραγκούλης, Σταύρος Χαρίτος

Σχεδίαση:

Χριστίνα Μυρίλλα

Ιδιοκτήτης:

Εκδόσεις Motori ΕΠΕ
Δημ.Σούτσου 24Α, 11521 Αθήνα,
Τηλ: 2106400281
info@businessenergy.gr

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΚΑΜΠΥΛΗ ΑΕ

Λύσεις «ένα με το μέλλον» από τη ΔΕΗ.

Η ΔΕΗ προσφέρει μια σειρά από νέες ολοκληρωμένες λύσεις ενέργειας, αλλά και «πράσινες» λύσεις, με προϊόντα Ηλεκτρικού Ρεύματος.



Τα νέα προϊόντα και οι νέες πρόσθετες υπηρεσίες Ηλεκτρικού Ρεύματος είναι εδώ!

myHomeEnter+

Το βασικό οικιακό προϊόν ηλεκτρικής ενέργειας που συνδυάζεται με υπηρεσία επείγουσας τεχνικής βοήθειας.

Το ΔΕΗ myHome Enter+ σου προσφέρει 50% έκπτωση* στο πάγιο για τους πρώτους 6 μήνες και δωρεάν Υπηρεσία επείγουσας τεχνικής βοήθειας για το σπίτι για υδραυλικό, ηλεκτρολόγο, κλειδαρά και τεχνικό υαλοπινάκων, με 12μηνη διάρκεια σύμβασης.

* Αφορά σε νέες συμβάσεις έως 30.09.2021.

myHomeEnter

Το νέο βασικό προϊόν για το ρεύμα.

Το νέο, 24μηνο, βασικό οικιακό προϊόν ηλεκτρικής ενέργειας με χαμηλότερη χρέωση, έκπτωση συνέπειας και ενιαίο πάγιο, χωρίς κλίμακες, κρυφές χρεώσεις και ρήτρα αναπροσαρμογής.

myHomeOnline

Το νέο ψηφιακό προϊόν που προσφέρει ευκολία και προνόμια.

Το νέο, ψηφιακό προϊόν που προσφέρει 30€ έκπτωση* στον 1ο λογαριασμό, ψηφιακό και μηνιαίο λογαριασμό, αυτόματη πληρωμή μέσω κάρτας ή τραπεζικού λογαριασμού και δυνατότητα σύνδεσης με GreenPass δωρεάν για 3 μήνες.

* Ισχύει για αιτήσεις έως 31.08.2021.



GreenPass

Το ρεύμα σου γίνεται πράσινο!

Η νέα πρόσθετη υπηρεσία που εγγυάται πως όση ενέργεια καταναλώνεις στο σπίτι σου, τόση παράγεται για εσένα από Ανανεώσιμες Πηγές, με σταθερή χρέωση 0,80€/μήνα, ΔΩΡΟ τους 3 πρώτους μήνες και εφαρμογή σε οποιοδήποτε οικιακό τιμολόγιο ΔΕΗ.

Μπείτε στη νέα εποχή προϊόντων από τη ΔΕΗ με ευκολία μέσω της Αυτόματης Ψηφιακής Βοηθού στο dei.gr, Viber και Facebook ή καλέστε δωρεάν στο 800-900-1000!

Η ενεργειακή μετάβαση κάηκε στη Βαρυμπόμπη κι έμεινε στην Εθνική Οδό Αθηνών - Λαμίας!

Σας παραθέτω το αποκαλυπτικό ρεπορτάζ του businessenergy.gr για να βγάλετε τα συμπεράσματά σας. Για το πόσο επισφαλής αποδεικνύεται προς το παρόν και το πόσο σημαντικά βήματα και άλματα πρέπει να γίνουν μέχρι το 2030 για την ενεργειακή μετάβαση της χώρας στις ήπιες μορφές ενέργειας. «Σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης έφερε το σύστημα ηλεκτρισμού η πυρκαγιά στη Βαρυμπόμπη, καθώς σημαντικά κυκλώματα του συστήματος μεταφοράς βγήκαν εκτός λειτουργίας, με τον ΑΔΜΗΕ να προειδοποιεί ότι έχει τεθεί σε κίνδυνο η τροφοδοσία της ανατολικής Αττικής και να συγκαλείται νέα έκτακτη σύσκεψη με τον υπουργό Περιβάλλοντος - Ενέργειας, Γιώργο Σκρέκα και τους επικεφαλής όλων των φορέων της αγοράς ηλεκτρισμού. Εν τω μεταξύ, ο ΑΔΜΗΕ ζήτησε από τις ενεργοβόρες βιομηχανίες, που μετέχουν στο πρόγραμμα της διακοψιμότητας, να αναστείλουν τη λειτουργία τους στο χρονικό διάστημα από τις 18.00 ως τις 22.00 για να απελευθερωθούν φορτία για το σύστημα. Όσο για τις τιμές του ρεύματος, έσπασαν κάθε ρεκόρ, με τη μέση τιμή στην Αγορά Επόμενης Ημέρας να εκτοξεύεται σήμερα στα 185,59 ευρώ/MWh, κατά 20,5% πάνω από τα επίπεδα της προηγούμενης.

Το φορτίο συστήματος πάντως στις 3/8, από τις 2.30 μ.μ. και μετά εκινείτο σε υψηλά μεν επίπεδα αλλά χαμηλότερα από τις προβλέψεις, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΑΔΜΗΕ. Ενδεικτικά, στις 9 το βράδυ το φορτίο συστήματος ήταν στα 9.300 MW, έναντι πρόβλεψης για 9.500 MW. Εξαιτίας της πυρκαγιάς το απόγευμα της ίδιας μέρας τέθηκαν εκτός λειτουργίας το διπλό κύκλωμα μεταφοράς 400 KV μεταξύ του Αγίου Στεφάνου και του ΚΥΤ Αχαρνών, καθώς και το κύκλωμα 150 KV Αγίου Στεφάνου - Χαλκηδόνas - Ολυμπιακό Χωριό, όπως ανακοίνωσε ο ΑΔΜΗΕ. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα απότομες βυθίσεις τάσης και διακοπές ρεύματος σε διάφορες περιοχές. Οι συνεχείς αναζωπυρώσεις της πυρκαγιάς δίπλα στους πυλώνες μεταφοράς ηλεκτρισμού αυξάνουν συνεχώς τον κίνδυνο για μεγαλύτερες διακοπές, μέχρι και για μπλακάουτ. Λόγω της πυρκαγιάς έχουν αποκοπεί οι κύριες γραμμές μεταφοράς Υψηλής και Μέσης Τάσης του δικτύου, που ξεκινούν από το Κέντρο Υπερυψηλής Τάσης του ΑΔΜΗΕ στο Κρυονέρι. Οι γραμμές αυτές ηλεκτροδοτούν τις περιοχές Μαρούσι, Νέα Ιωνία, Βριλήσσια και Κηφισιά, οι οποίες πλέον τροφοδοτούνται από εναλλακτικές διαδρομές από τα Κέντρα Υπερυψηλής Τάσης (ΚΥΤ) Παλλήνης και Αχαρνών. Οι βλάβες αυτές προκαλούν

διαταραχές στο δίκτυο μεταφοράς και σύντομες περικοπές ηλεκτροδότησης».

Διαβάζοντας κανείς το ρεπορτάζ αυτό, αντιλαμβάνεται ότι προς το παρόν η ενεργειακή μετάβαση αποτελεί άλμα στο κενό. Και επειδή το θέμα μας δεν είναι μόνο οι συνέπειες των φυσικών καταστροφών (π.χ. τον χειμώνα η χώρα ήταν αντιμετώπιση με τον χιονιά αφήνοντας πάλι εκατοντάδες περιοχές στο κρύο με την έλλειψη ηλεκτρικού), ας δοκιμάσουμε να πάμε από την Αθήνα στη Θεσσαλονίκη με ένα ηλεκτρικό αυτοκίνητο. Ο μέσος χρόνος ταξιδιού, μαζί με τα... διόδια, είναι περί τις 4 με 4,5 ώρες. Ένα «τεστ ντράιβ» ηλεκτρικού αυτοκινήτου έχει δείξει ότι χρειάζονται δύο στάσεις για φόρτιση από μία ώρα τουλάχιστον, ανεβάζοντας τον χρόνο στις 6,5 ώρες.

Είναι αλήθεια ότι πρέπει να γίνουν πολλά. Πρέπει να γίνουν πολλά και από το κράτος και από τη βιομηχανία και από τις εταιρείες ηλεκτρισμού και από τις αυτοκινητοβιομηχανίες. Ο χρόνος είναι χρήμα, ειδικά στην εποχή της πληροφορίας, όπως σήμερα. Δεν είναι δυνατόν να κατεβάζεις τα mails σου από το κινητό σου τηλέφωνο σε κλάσματα του δευτερολέπτου ή να πληρώνεις το δάνειό σου στην τράπεζα με ένα κλικ, και να θέλεις μία μέρα για να πας στη... συμπρωτεύουσα!



διανομή αερίου
αττικής
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΕΡΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΣΥΝΔΕΟΜΑΣΤΕ με το φυσικό αέριο

choose



Ασφάλεια



Ευκολία



Οικονομία



Περιβάλλον

400.000

συνδεδεμένα νοικοκυριά
και επιχειρήσεις



560 χλμ.

στο πρόγραμμα επέκτασης
δικτύου διανομής 2021 - 2025

Συνδεόμαστε τώρα με το φυσικό αέριο και την ΕΔΑ Αττικής, που το διανέμει σε χιλιάδες νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Συνδεόμαστε με ένα σύγχρονο, ασφαλές και διαρκώς αναπτυσσόμενο δίκτυο διανομής. Συνδεόμαστε με την ΕΔΑ Αττικής, που είναι δίπλα μας με τεχνογνωσία και αξιοπιστία, για να δίνει λύση σε κάθε μας ενεργειακή ανάγκη. Συνδεόμαστε για καλύτερη ποιότητα ζωής.

Δείτε στο edaattikis.gr αν το δίκτυο έφτασε στην περιοχή σας

ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΡΥΘΜΙΣΤΗΣ: ΡΑΕ

www.edaattikis.gr



100% έκπτωση στα τέλη σύνδεσης για το 2021

Γιατί η πράσινη -αλλά αναγκαία- μετάβαση θα μας στοιχίσει ακριβά



Της
**ΜΑΝΤΑΛΕΝΑΣ
ΠΙΟΥ**

Η πράσινη μετάβαση μπορεί να είναι αναγκαία για το Κλίμα αλλά δεν είναι μία φθηνή υπόθεση. Το αντίθετο. Το κόστος του ενεργειακού μετασχηματισμού σχεδόν στο σύνολο των υποδομών παραγωγής ενέργειας είναι μία από τις βασικές παραμέτρους, που ήδη έχει αρχίσει να αποτυπώνεται στους λογαριασμούς που πληρώνουν οι πολίτες.

Φαινόμενα όπως η αύξηση στις τιμές χονδρικής του ρεύματος, η οποία περνά πια στην τσέπη του καταναλωτή και η ενεργειακή φτώχεια που διογκώνεται σε όλη την Ευρώπη, σχετίζονται ως έναν βαθμό με τις μεγάλες αλλαγές που συντελούνται στο παγκόσμιο ενεργειακό σύστημα και ιδιαίτερα το ευρωπαϊκό. Τα νέα μέτρα των Βρυξελλών για το Κλίμα, όπως προβλέπονται στο πακέτο «Fit for 55%», το οποίο ανακοινώθηκε στις 14 Ιουλίου, για πρώτη φορά φάνηκαν να προκαλούν τόσο ισχυρούς τριγμούς, ακόμα και εντός των κύκλων των πράσινων ευρωβουλευτών αλλά και περιβαλλοντικών οργανώσεων. Το πιο αμφιλεγόμενο από τα νέα μέτρα είναι η επιβολή αγοράς δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων (ETS) από τα κτίρια και τις οδικές μεταφορές. Οι περισσότερες χώρες-μέλη εξέφρασαν επιφυλάξεις, ανησυχώντας για τις σοβαρές επιπτώσεις στις τιμές του πετρελαίου/αερίου θέρμανσης, της βενζίνης και του ντίζελ. Παράλληλα, μέσα από άλλα μέτρα του νέου πακέτου έρχονται φόροι στα αεροπορικά καύσιμα, που οδηγούν σε ακριβότερα εισιτήρια και επιβαρύνσεις στα ναυτιλιακά καύσιμα με αντίστοιχο τελικό αποτέλεσμα. Το «Fit for 55%» είναι το νέο πακέτο της Κομισιόν για το Κλίμα, προκειμένου να επιτευχθεί ο αναθεωρημένος στόχος της μείωσης της εκπομπής ρύπων κατά 55% έως το 2030, έναντι στόχου μείωσης 40% έως το τέλος της δεκαετίας, που ίσχυε προηγουμένως. Ως βάση αναφοράς για τη μείωση λαμβάνονται οι εκπομπές ρύπων του 1990. Το ETS για τα κτίρια και τις οδικές μεταφορές σχεδιάζεται σαν ένα ξεχωριστό σύστημα από τον υφιστάμενο μηχανισμό εμπορίας ρύπων για την ηλεκτροπαραγωγή και τη ρυπογόνο βιομηχανία. Το ερώτημα, όμως, είναι αν αυτό αρκεί για να προστατεύσει τους καταναλωτές. Πολλοί μιλούν για ένα νέο κύμα ενεργειακής φτώχειας, που αναμένεται να πλήξει τους πιο ευάλωτους της κοινωνίας και να αφαιρέσει αγοραστική δύναμη από ένα ευρύτερο τμήμα του πληθυσμού.

Η Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων (ETUC)

εκτιμά ότι τα νέα ETS θα επηρεάσουν 50 εκατομμύρια νοικοκυριά στην Ε.Ε. που ζουν σε συνθήκες ενεργειακής φτώχειας. Υπολογίζεται ότι για ένα μέσο νοικοκυριό, το νέο σύστημα μπορεί να επιφέρει μέση ετήσια αύξηση του κόστους 373 ευρώ για τις μεταφορές και 429 ευρώ για τα κτίρια, θέρμανση και ψύξη. Οι πολίτες που δεν διαθέτουν ικανοποιητικό εισόδημα για να θερμάνουν τα σπίτια τους με άνεση υπολογίζονται από 50 εκατομμύρια ως 125 εκατομμύρια άτομα (συμπεριλαμβανομένης της Βρετανίας). Η αύξηση της τιμής της βενζίνης στην αντλία καθώς και του πετρελαίου και του φυσικού αερίου θα επηρεάσει αρνητικά το εισόδημα όλων των εργαζομένων, υποστηρίζει η ETUC, προσθέτοντας ότι οι ανανεώσιμες εναλλακτικές λύσεις δεν είναι ακόμη διαθέσιμες για τα νοικοκυριά.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να αμβλύνει τις αντιδράσεις έχει περιλάβει στο «Fit for 55%» την ίδρυση ενός νέου Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα με προϋπολογισμό που μπορεί να ανέλθει συνολικά σε 144,4 δισεκατομμύρια ευρώ, εάν συγχρηματοδοτηθεί από τα κράτη της Ε.Ε. όπως προβλέπεται. Ωστόσο και αυτό το μέτρο αντιμετωπίζεται με σκεπτικισμό, καθώς αμφισβητείται ο εθελοντικός χαρακτήρας του σχεδίου, το πεδίο εφαρμογής, αλλά και η επάρκειά του, δεδομένου ότι εστιάζεται στην ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων κ.λπ., δράσεις όμως από τις οποίες δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι θα μπορέσουν να επωφεληθούν οι πραγματικά ενεργειακά ευάλωτοι, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα. Το υπουργείο Περιβάλλοντος - Ενέργειας στο τελευταίο πρόγραμμα «Εξοικονομώ», που ανακοινώθηκε τον Ιούλιο, δίνει μεν προτεραιότητα και μεγαλύτερη επιδότηση στα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα, αλλά πόσοι είναι εκείνοι με πραγματικό επίσημο ατομικό εισόδημα 5.000 ευρώ ή 10.000 ευρώ οικογενειακό, που μπορούν να αντέξουν οικονομικά την ενεργειακή αναβάθμιση του σπιτιού τους; Η ενεργειακή φτώχεια αποτελεί ένα δυσεπίλυτο πρόβλημα, το οποίο τα τελευταία χρόνια διογκώνεται συνεχώς σε όλη την Ευρώπη, με διαφορετική ένταση, ανάλογα με την κατά κεφαλήν αγοραστική δύναμη των πολιτών ανά χώρα. Αν δεν ληφθούν πιο άμεσα και στοχευμένα μέτρα, που να αντισταθμίζουν τις επερχόμενες αυξήσεις, τότε είναι πολύ πιθανό η Ευρώπη να βρεθεί αντιμέτωπη με έναν νέο γύρο αμφισβήτησης και κοινωνικής αναταραχής.

Παράγουν Περισσότερο...

CAT[®]



ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΙΣΧΥΣ, ΜΙΚΡΟΤΕΡΟ ΜΕΓΕΘΟΣ, ΛΙΓΟΤΕΡΑ ΕΞΟΔΑ

Μεγαλώστε την επιχείρησή σας με έως και 44% περισσότερη παραγωγή ενέργειας με το μικρότερο περιβαλλοντικό ενεργειακό αποτύπωμα.

Μειώστε το μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο κόστος και μεγιστοποιήστε την απόδοση επένδυσης με τις γεννήτριες μικρού όγκου εξοικονομώντας 27% στο χώρο εγκατάστασης.

Θερινές ευχές για «ευημερία» υπό ενεργειακές προϋποθέσεις...



Του **ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΝΟΥΠΙΑΚΗ**

Στοχευμένη ενεργειακή πολιτική εισηγούνται οι μεγάλες επιχειρήσεις του τόπου, με επάρκεια και λογικό κόστος για όλους, καθώς και με μια συνεπή βιομηχανική πολιτική, η οποία να εξασφαλίζει ότι η ευρωπαϊκή -και η ελληνική- παραγωγή θα μπορεί να διατηρήσει την ανταγωνιστικότητά της. Σύμφωνα με τον ΣΕΒ, οι τεχνολογίες και οι νέοι κλάδοι και ειδικότητες που αναδύονται, αναμένεται να επιφέρουν αλλαγές και στον κόσμο της εργασίας. Το *good to be true* -τουλάχιστον στο άμεσο μέλλον-, θα λέγαμε εμείς, καθώς εν μέσω ενός ακόμη πανδημικού θέρους οι διεθνείς τιμές του φυσικού αερίου και του πετρελαίου απογειώθηκαν, ενώ η αβεβαιότητα των γενικότερων οικονομικών εξελίξεων είναι δεδομένη. Άρα και η δική μας ενεργειακή πολιτική ατζέντα επηρεάζεται άμεσα.

Σημειώνεται πως οι τιμές του φυσικού αερίου αυξήθηκαν όχι μόνο στην Ευρώπη, αλλά και σε όλο τον κόσμο, και αυτό οφείλεται στον βαρύ χειμώνα και το θερμό καλοκαίρι, που αυξάνουν τη ζήτηση φυσικού αερίου για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, όπως και στους διάφορους περιορισμούς στην προμήθεια φυσικού αερίου που απορρέουν από την πανδημία. Μάλιστα, οι αναλυτές της αγοράς κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου ότι αυτή τη φορά το φαινόμενο των υψηλών τιμών των ορυκτών καυσίμων αποκτά πιο μόνιμα χαρακτηριστικά...

Σε ό,τι αφορά, πάντως, την επένδυση στο πράσινο μέλλον και τη μετάβασή μας προς μια πράσινη οικονομία, οι ίδιοι οι βιομήχανοι στη χώρα μας σημειώνουν πως «αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση για τη μετρίαση της κλιματικής αλλαγής που μας απειλεί όλους, αλλά ταυτόχρονα και αναπτυξιακή ευκαιρία, καθώς συνδυάζουν την περιβαλλοντική βιωσιμότητα με την οικονομική και κοινωνική ευημερία...». Πότε, όμως; «Εάν υλοποιηθούν αποτελεσματικά», (λένε) τα παραπάνω, δηλαδή υπό προϋποθέσεις εξαιρετικά δύσκολες για την ελληνική πραγματικότητα. Την ίδια ώρα, σύμφωνα με ευρύτερη μελέτη του IOBE, η ανάπτυξη υποδομών και άλλων κατασκευαστικών έργων τα επόμενα χρόνια αποτελεί βασική προτεραιότητα σε όλα τα επίσημα κείμενα αναπτυξιακής πολιτικής στην Ελλάδα, σε πεδία όπως οι υποδομές μεταφορών, εφοδιαστικής αλυσίδας, ενέργειας και επικοινωνίας, η οδική ασφάλεια και η αστική κινητικότητα, η πράσινη ανάπτυξη και η περιβαλλοντική

αναβάθμιση, οι ψηφιακές τεχνολογίες και συστήματα, η διαχείριση απορριμμάτων, η ενεργειακή αναβάθμιση κτηρίων, η απολιγνιτοποίηση, η ανάπτυξη συστημάτων κυκλικής οικονομίας και η ενίσχυση βασικών τουριστικών υποδομών με έμφαση στην προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Τα προβλήματα τα ξέρουμε όλοι μας, λίγο-πολύ, όπως και τις λύσεις τους. Το ερώτημα είναι πόσο αποφασιστικά κινούνται, από κοινού, η κεντρική εξουσία και η επιχειρηματική κοινότητα στα μέρη μας, χωρίς καθυστερήσεις, που, κακά τα ψέματα, αφήνουν συχνά περιθώρια στο να επιδεινώνεται περαιτέρω το οικονομικό κλίμα, όταν οι διεθνείς εξελίξεις είναι δυσμενείς. Απαιτείται, λοιπόν, ευελιξία σε όλους τους τομείς και ταχύτητα, με αναφορά στους ευρωπαϊκούς σχεδιασμούς. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε το εξαιρετικά φιλόδοξο σχέδιό της για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής (Fit for 55), στο οποίο περιλαμβάνεται μία δέσμη μέτρων προκειμένου τα 27 κράτη-μέλη της Ένωσης να πετύχουν τον στόχο της μείωσης των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% έως το 2030. Η Κομισιόν πρότείνει αναθεώρηση των κανόνων που διέπουν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και καθορίζουν με ποια ταχύτητα η Ε.Ε. θα πρέπει να αυξάνει τη χρήση των πηγών, όπως ο άνεμος, η ηλιακή ενέργεια και η βιομάζα. Στόχος είναι η θέσπιση νομικά δεσμευτικών στόχων για τη μείωση των εκπομπών της Ε.Ε. κατά 55% μέχρι το 2030, με βάση τα επίπεδα του 1990, και την εξάλειψή τους μέχρι το 2050.

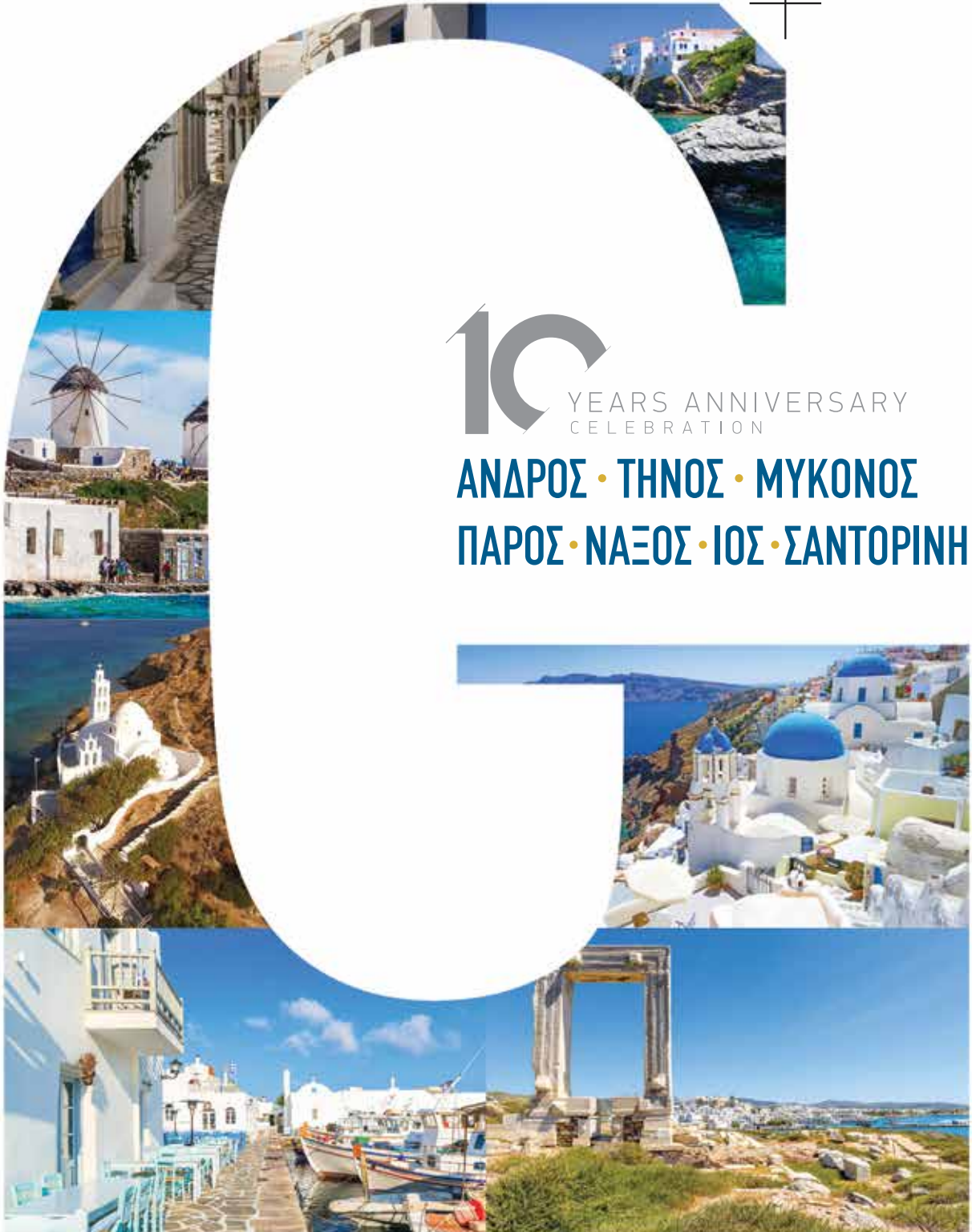
Ο ΥΠΕΝ, Κώστας Σκρέκας, έχει τονίσει ότι η ελληνική κυβέρνηση επιδιώκει και έχει αποδείξει πως μπορεί να συμμετάσχει στην ηγετική ομάδα των χωρών που αναλαμβάνουν φιλόδοξες πρωτοβουλίες και δράσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και τη στροφή σε μια πράσινη οικονομία. Σύμφωνα με τον ίδιο, η ενεργειακή στρατηγική της κυβέρνησης προβλέπει επενδύσεις ύψους 44 δις. ευρώ μέχρι το 2030, διαμορφώνοντας έτσι το έδαφος για την ολοένα και μεγαλύτερη διεύθυνση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα της χώρας και επιτρέποντας, παράλληλα, την επίτευξη των στόχων για την Ενέργεια και το Κλίμα. Οψόμεθα, ως εκ τούτου, και αισιοδοξούμε!

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ από ΡΑΦΗΝΑ



GOLDEN STAR FERRIES

The Golden Travel Choice



10 YEARS ANNIVERSARY
CELEBRATION

ΑΝΔΡΟΣ • ΤΗΝΟΣ • ΜΥΚΟΝΟΣ

ΠΑΡΟΣ • ΝΑΞΟΣ • ΙΟΣ • ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

#GSF #ready2travel

Online Κράτησεις στο www.goldenstarferries.gr



ΟΠΟΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΔΕΝ ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΣΕ ΕΘΕΛΟΥΣΙΑ ΕΞΟΔΟ, ΘΑ ΑΠΟΛΥΕΤΑΙ

Το παράδειγμα της Attica Bank

■ Ποια υποκαταστήματα κλείνουν

Του **ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ**

Όλα αλλάζουν και στις τράπεζες καθώς «σπάει» το καθεστώς της απαγόρευσης των απολύσεων, με τους τραπεζοϋπαλλήλους να αγωνιούν αφού το δίκτυο των τραπεζικών καταστημάτων έχει μπει σε τροχιά πλήρους αναδιάταξης. Η συρρίκνωση του δικτύου συνοδεύεται από προγράμματα εθελουσίας εξόδου, με οικονομικά πακέτα που εξακολουθούν να είναι ελκυστικά σε ό, τι αφορά τα bonus και

τις παροχές που προσφέρουν σε όσους τα επιλέξουν, όμως πλέον είναι και «φωτογραφικά», καθώς απευθύνονται πρωτίστως στους εργαζόμενους που απασχολούνται στα καταστήματα που οδεύουν σε «λουκέτο». Την ίδια ώρα, δύο εργαζόμενοι της Attica Bank που αρνήθηκαν να αποχωρήσουν με πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου απολύθηκαν καθώς το κατάστημα του Πύργου Ηλείας στο οποίο εργάζονταν έκλεισε. Η διαμόρφωση του νέου τοπίου, που περιλαμβάνει πλέον και απολύσεις, κάνει τους εργαζόμενους να αγωνιούν

και τους συνδικαλιστές του κλάδου να ανησυχούν για την επόμενη μέρα... Οι τράπεζες προχωρούν σε πλήρη αναμόρφωση του δικτύου των καταστημάτων τους και τα «λουκέτα» αναμένεται να είναι πολλά. Εξάλλου, για τους τραπεζίτες το βέλτιστο μέγεθος του δικτύου είναι τα 300 καταστήματα ανά συστημική τράπεζα...

Λουκέτα και εθελουσίες

Τον Ιούλιο και τον Αύγουστο θα κλείσουν σχεδόν 100 τραπεζικά καταστήματα σε όλη την Ελλάδα.

Όπως έχει γίνει γνωστό, η Τράπεζα Πειραιώς θα προχωρήσει στο κλείσιμο 64 καταστημάτων, η Εθνική Τράπεζα θα κλείσει 25 καταστήματα και η Attica Bank 10. Είναι χαρακτηριστικό ότι την 5ετία 2016-2020 έκλεισαν 582 τραπεζικά καταστήματα και ο αριθμός των εργαζομένων μειώθηκε κατά 8.677 άτομα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, το 2016 το δίκτυο των τραπεζών-μελών της ΕΕΤ αριθμούσε 2.206 καταστήματα που το 2020 μειώθηκαν στα 1.624. Αντίστοιχα ο αριθμός των εργαζομένων από τις 41.119 άτομα μειώθηκε στις 32.542. Μόνο πέρυσι από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες αποχώρησαν 4.538 εργαζόμενοι. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, το 2020:

- Η Τράπεζα Πειραιώς μείωσε το προσωπικό της στα 9.593 άτομα από 10.734 το 2019.
- Η Εθνική Τράπεζα περιόρισε το προσωπικό της σε 7.822 εργαζόμενους από 8.774 το 2019.
- Η Eurobank περιόρισε το προσωπικό της σε 6.774 εργαζόμενους από 8.556 το 2019 (περιλαμβάνονται και οι εργαζόμενοι που μετακινήθηκαν στην doValue).
- Η Alpha Bank μείωσε το προσωπικό της σε 6.316 εργαζόμενους από 6.969 το 2019.

Θα πρέπει να σημειωθεί πως την τελευταία 10ετία ο αριθμός των εργαζομένων στις τράπεζες μειώθηκε κατά 30.800 άτομα, στις 32.542 το 2020 από 63.342 εργαζόμενους το 2009. Το τελευταίο διάστημα η Εθνική Τρά-

πέζα, η Τράπεζα Πειραιώς και η Attica Bank ενεργοποίησαν προγράμματα οικειοθελούς αποχώρησης.

Συγκεκριμένα, η Τράπεζα Πειραιώς στις 30 Ιουνίου ανακοίνωσε νέα εθελούσια με στόχο την αποχώρηση 500 εργαζομένων, με μέγιστο ποσό αποζημίωσης και bonus τις 180.000 ευρώ, πακέτο εξαιρετικά υψηλό. Το πρόγραμμα ήταν σε ισχύ μέχρι τις 19 Ιουλίου και προϋπόθεση για να λάβει κάποιος μέρος στην εθελούσια ήταν να έχει συμπληρώσει 3 έτη στην τράπεζα. Το μέγιστο ποσό αποζημίωσης και bonus δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 20.000 ευρώ και μεγαλύτερο των 180.000 ευρώ.

Οι εργαζόμενοι μπορούν να λάβουν εφάπαξ την αποζημίωση και το bonus ή να επιλέξουν μακροχρόνια άδεια 2 ή 3 ετών. Στις 30 Ιουνίου έληξε και η επανενεργοποίηση του προγράμματος εθελούσιας της Εθνικής Τράπεζας, στο οποίο δήλωσαν συμμετοχή περί τα 120 άτομα. Το πρόγραμμα απευθυνόταν σε όλους τους εργαζόμενους ηλικίας άνω των 30 ετών και με 7ετή υπηρεσία στην ΕΤΕ, με μέγιστο ποσό αποζημίωσης και bonus τις 150.000 ευρώ. Σημειώνουμε ότι στην πρώτη φάση της εθελούσιας αποχώρησαν από την Εθνική 530 εργαζόμενοι, και συνολικά 650 εργαζόμενοι που ήταν και ο στόχος της ΕΤΕ.

Ο στόχος του προγράμματος εθελούσιας της Attica Bank τον περασμένο Μάιο ήταν να αποχωρήσουν οι 100 από τους 800 συνολικά εργαζομένους της. Ωστόσο, η ανταπόκριση στο πρόγραμμα κινήθηκε σε μονοψήφιο ποσοστό και η τράπεζα επανενεργοποίησε το πρόγραμμα «για συγκεκριμένες μονάδες» και για όσους υπηρετούν σε καταστήματα που η τράπεζα πρόκειται να κλείσει, όπως αυτό του Πύργου και αυτών που θα ακολουθήσουν -Αγίου Δημητρίου, Κερασινίου και Ψυχικού, που αποφάσισε έως 02/07/2021 να κλείσει, ενημερώνοντας παράλληλα πως «έως το τέλος του τρέχοντος έτους θα ακολουθήσουν και άλλα», σύμφωνα με ανακοίνωση του Συλλόγου Υπαλλήλων στην τράπεζα.



ΤΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ - ΣΤΑΣΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ

Win-win το deal

■ Το παρελθόν

Του **ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ**

Σε μια τελευταία ιστορική συμφωνία κατέληξαν ο Γιώργος Στάσσης και ο Ευάγγελος Μυτιληναίος για τη ΔΕΗ και το Αλουμίνιο Ελλάδος, μια συμφωνία που σηματοδοτεί το τέλος μιας εποχής και την αρχή μιας άλλης τόσο για τη ΔΕΗ όσο και για τη Mytilineos. Η σχέση της Αλουμίνιο Ελλάδος με τη ΔΕΗ καθόρισε την ανάπτυξη του μοναδικού παραγωγού αλουμινίου της χώρας και την επέκτασή του, από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα. Αρχικά βοήθησε την Αλουμίνιο Ελλάδος να εδραιωθεί με το ευνοϊκό τιμολόγιο του 1960 και ακολούθως η λήξη του προνομιακού τιμολογίου το 2004-6 ήταν ο λόγος που η βιομηχανία... έγινε ελληνική, αφού γι' αυτό άλλαξε κέρια από την Alcan στον όμιλο Mytilineos. Σήμερα, πάλι, η συμφωνία για οριστική λήξη της σύμβασης Αλουμίνιο Ελλάδος-ΔΕΗ το 2023 φέρνει την Αλουμίνιο Ελλάδος και τη ΔΕΗ στη νέα πράσινη επο-

χή, ώστε να εξασφαλίσουν επιχειρηματική συνέχεια και ανταγωνιστικότητα και στο μέλλον.

Η στόχευση

Η νέα συμφωνία των δύο εταιρειών για πρώτη φορά γίνεται με στόχευση όχι την περίοδο της σύμβασης, αλλά το απώτερο μέλλον, και είναι win-win γιατί συμβαδίζει με την κοινή ανάγκη και των δύο να μετασχηματίσουν τον τρόπο που λειτουργούν και να συμβαδίσουν με τις τεκτονικές αλλαγές στην αγορά ενέργειας. Μια αγορά, που σε λίγα χρόνια θα είναι υποχρεωτικά πράσινη και απελευθερωμένη, και τόσο η βιομηχανία πρέπει να μπορεί να βρίσκει ανταγωνιστική πράσινη ενέργεια, όσο και η ΔΕΗ πρέπει να λειτουργεί χωρίς βάρη που πλύνουν την ανταγωνιστικότητά της. Για τη Mytilineos, μετά το 2023 ξεκινά μία νέα εποχή για το ιστορικό εργοστάσιο «Αλουμίνιον της Ελλάδος»: μία εποχή «πράσινη» και βιώσιμη, σε απόλυτη συνάρτηση με τους εθνικούς στόχους

και την ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Για τη ΔΕΗ, από την άλλη, η ολοκλήρωση της συνεργασίας με την Αλουμίνιο Ελλάδος, που είναι ο μεγαλύτερος πελάτης της ΔΕΗ με σταθερή κατανάλωση όλο το 24ωρο 365 μέρες τον χρόνο, συμβολίζει επίσης το τέλος μιας εποχής. Πλέον η ΔΕΗ έχει διαφορετική στρατηγική στόχευση, με έμφαση στην κερδοφορία και την ανταγωνιστικότητα της, χωρίς το βάρος της βιομηχανίας. Με τη συμφωνία αυτή επισφραγίζεται τελικά η σύμπτωση των δύο κορυφαίων εταιρειών στη δέσμευσή τους για ανταγωνιστικό κόστος ηλεκτρικής ενέργειας για την ενεργοβόρο βιομηχανία, και για στροφή σε έναν νέο τρόπο λειτουργίας που συμβαδίζει με την ανάγκη βιωσιμότητας και μακροπρόθεσμης επιχειρηματικής συνέχειας. Η Mytilineos έχει δεσμευτεί -στο πλαίσιο της στρατηγικής της για βιώσιμη ανάπτυξη- να μειώσει κατά 30% τις εκπομπές ρύπων στο σύνολο της δραστηριότητάς της έως το 2030 και να επιτύχει κλιματική ουδετερότητα το αποτύπωμα άνθρακα έως το 2050. Αντίστοιχα οι στόχοι βιωσιμότητας επέβαλαν στη ΔΕΗ επίσης τη μείωση των εκπομπών ρύπων, τη στροφή στην πράσινη παραγωγή ενέργειας και τα μελλοντικά διμερή συμβόλαια. Ειδικότερα για τον Τομέα Μεταλλουργίας, η Mytilineos φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα «πράσινο» παράδειγμα μέσα από τη δέσμευσή της για μείωση των απόλυτων εκπομπών CO₂ κατά 65% και των σχετικών εκπομπών CO₂, ανά τόνο παραγόμενου αλουμινίου, κατά 75%. Μέχρι το 2030, η Αλουμίνιο της Ελλάδος θα καλύπτει το σύνολο των αναγκών της σε ηλεκτρική ενέργεια από ΑΠΕ.

Το ιστορικό της σχέσης Αλουμίνιο Ελλάδος - ΔΕΗ

Η συνεργασία των δύο εταιρειών ξεκίνησε από την ίδρυση του εργοστασίου της Αλουμίνιο Ελλάδος, το 1960, με μια σύμβαση με ειδικά εξαιρετικά χαμηλή τιμολόγηση ρεύματος η οποία και έληξε το 1992. Τον Σεπτέμβριο του 1993 η σύμβαση επεκτάθηκε για άλλα 14 χρόνια και θα έληγε στις 31/3/2006,

με τον όρο ότι η ΔΕΗ θα κατήγγελλε τη σύμβαση δύο χρόνια πριν. Τον Φεβρουάριο του 2004, πράγματι η ΔΕΗ κατήγγειλε την προνομιακή σύμβαση φέρνοντας σε αδιέξοδο τη λειτουργία του εργοστασίου, που δεν θα ήταν δυνατό να λειτουργήσει κερδοφόρα με διαφορετικό κόστος ρεύματος.

Ρεκόρ για Mytilineos

Η τελευταία ανάλυση της Wood για τη Mytilineos, για τις ισχυρές μελλοντικές επιδόσεις της, αφορούν έναν όμιλο που επιβεβαιώνει ή ξεπερνάει από το ξεκίνημά του τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις. Ήρθε να συμπληρώσει τις εκτιμήσεις που μοιράζονται το τελευταίο διάστημα οι αναλυτές και όσοι παρακολουθούν τη στρατηγική της Mytilineos ανάπτυξης στις ΑΠΕ, στα έργα βιώσιμης ανάπτυξης σε όλο τον κόσμο, στον κλάδο της ενέργειας και ταυτόχρονα επωφελείται από την ανοδική πορεία του αλουμινίου που ενισχύει και τον τομέα της μεταλλουργίας. Ανάλογες εκτιμήσεις, εξάλλου, έχουν διατυπώσει και άλλοι αναλυτές, ενώ στις 27 Ιουλίου έγινε από την αγορά το flash note για την πορεία του πρώτου εξαμήνου, με περισσότερα δεδομένα για την πορεία του έτους, και τηλεδιάσκεψη όπου παρουσιάστηκε με νέα στοιχεία η δυναμική ανάπτυξης του ομίλου. Στο πλαίσιο αυτό, το φετινό καλοκαίρι θα αρχίσει να φαίνεται όλο και πιο ξεκάθαρα η μελλοντική πορεία και η δυναμική ανάπτυξης ενός ομίλου, που παρά το μέγεθός του συνεχίζει να συμπεριφέρεται... σαν start-up. Λειτουργεί στρατηγικά και με τρόπο disruptive στις αγορές που δραστηριοποιείται, προηγείται των εξελίξεων, επεκτείνεται και αυξάνει τα μερίδιά του. Όλα αυτά φέρνουν μια σημαντική ανάκαμψη από το 2022, το οποίο θα είναι η πρώτη από μια τριετία συνεχώς ανοδικών αποτελεσμάτων τόσο λόγω της λειτουργίας του νέου εργοστασίου CCGT (συνπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φυσικό αέριο) όσο και λόγω απόδοσης των επενδύσεων σε ΑΠΕ.

Χρονιά μετασχηματισμού

«Το 2021 θα είναι μια χρονιά μετασχη-

ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

Η καταγγελία της σύμβασης από τη ΔΕΗ έκανε το εργοστάσιο παραγωγής αλουμινίου της χώρας να μην είναι πια βιώσιμο, και ήταν ο λόγος που οι Καναδοί ιδιοκτήτες της εταιρείας (η Alcan που είχε εξαγοράσει από το 2003 τη γαλλική Pechiney) αποφάσισαν ή να την πουλήσουν ή να την κλείσουν. Το 2005 ο όμιλος Mytilineos τόλμησε να κάνει αυτή την εξαγορά και παίρνοντας το ρίσκο απέκτησε τη μεγάλη ελληνική βιομηχανία, κάνοντας την πρώτη του μεγάλη μεγέθυνση. Ταυτόχρονα, όμως, μπήκε σε πολυετείς δικαστικές αναμετρήσεις με τη ΔΕΗ διεκδικώντας το παλιό τιμολόγιο και όχι το τιμολόγιο Α150 που του προσέφερε η ΔΕΗ. Τελικά από το 2006, όταν έληξε η ισχύς της συμφωνίας του 1960, ΔΕΗ και Αλουμίνιο δεν είχαν υπογράψει νέα σύμβαση, μέχρι το 2016, ενώ οι μεγάλες διαφορές τους ως προς την προσέγγιση για τον υπολογισμό της τιμής της κιλοβατώρας οδήγησαν στη Διαιτησία. Η συμφωνία του 2016 αφορούσε την περίοδο 2014-2020 και προέβλεπε ότι από την 1η Ιουλίου 2016 και μέχρι το τέλος του 2020 το Αλουμίνιο θα έχει έκπτωση 33% για το ανταγωνιστικό σκέλος (μη ρυθμιζόμενες χρεώσεις) Υψηλής Τάσης (ΥΤ-1) όπως ισχύει, πλέον των χρεώσεων για ρύπους και άμεση προκαταβολή εκ μέρους του Ομίλου, ατόκως, του ποσού των 100 εκατ. ευρώ, διευκολύνοντας τη ρευστότητα της ΔΕΗ. Η λήξη της συμφωνίας αυτής το 2020 έφερε νέες διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο εταιρειών, που πλέον όμως έγιναν σε άλλη βάση και με στόχευση τον ενεργειακό μετασχηματισμό και των δύο αλλά και την επόμενη μέρα μετά τη λήξη της συμφωνίας.

ματισμού με ρεκόρ κερδοφορίας, ενώ το 2022 θα είναι μια χρονιά απογειώσεων» ανέφερε ο κ. Μυτιληναίος στην τηλεδιάσκεψη που είχε με τους αναλυτές, με αφορμή την παρουσίαση του flash note για τα αποτελέσματα της εταιρείας στο πρώτο εξάμηνο. Σύμφωνα με αυτά, ο όμιλος εμφάνισε αύξηση τζίρου και κερδών και ο κύκλος εργασιών διαμορφώθηκε σε 994 εκατ. ευρώ έναντι 927 εκατ. το 2020, σημειώνοντας αύξηση 7%. Τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας ανήλθαν σε 77 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 11% σε σύγκριση με τα 69 εκατ. ευρώ του 2020. Κατά την παρουσίαση ο κ. Μυτιληναίος αναφέρθηκε στη θετική συγκυρία για τα αποτελέσματα του ομίλου, όπως δείχνει ήδη το πρώτο εξάμηνο, αλλά και στη μεγάλη αύξηση της ζήτησης και των τιμών του αλουμινίου και το πώς η πράσινη επανάσταση θα ωθήσει προς τα πάνω τις τιμές ενέργειας.

Πράσινη επανάσταση

Για το κόστος ενέργειας, σημείωσε ότι με τις τιμές ρύπων πάνω από τα 50 ευρώ ο τόνος και αυξημένη την τιμή του φυσικού αερίου, δεν είναι παράξενο να ανεβαίνει η χονδρεμπορική τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος. Και όπως τόνισε «η πράσινη επανάσταση δεν είναι δωρεάν και οι τιμές ενέργειας

αντικατοπρίζουν αυτό το κόστος που καλείται να πληρώσει η κοινωνία. Το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να μειώσουμε τη χρήση των ορυκτών καυσίμων, κάτι που όμως δεν μπορεί να γίνει γρήγορα.

Η πράσινη μετάβαση δεν γίνεται αλλιώς, δεν γίνεται γρήγορα, θα αυξήσει το κόστος της ενέργειας και θα έχει και πολιτικές επιπτώσεις».

Σε σχέση με τις επιπτώσεις του πακέτου «Fit For 55» της Κομισιόν, σημείωσε ότι τις επιπτώσεις με αυξήσεις του κόστους όλων των προϊόντων θα τις δούμε από το 2026, σχολιάζοντας ότι «πέντε χρόνια είναι μια μακρά περίοδος, και πρέπει να δούμε πώς τελικά θα εφαρμοστούν».

«Δεχόμαστε παραγγελίες για την επόμενη χρονιά»

Ο πρόεδρος της εταιρείας αναφέρθηκε επίσης στη μεγάλη αύξηση της ζήτησης για αλουμίνιο την εποχή μετά την πανδημία. Σε σχέση με την επίδραση των τιμών στα μεγέθη της Mytilineos, είπε ότι τα επόμενα τρίμηνα θα φανεί η επίπτωση των αυξημένων premia στις τιμές του αλουμινίου, που οφείλονται στην τεράστια αύξηση της ζήτησης για αλουμίνιο κυρίως από την Κίνα.

«Δεχόμαστε ήδη παραγγελίες για το επόμενο έτος σε αυτά τα υψηλά premium, και εκτιμώ ότι ακόμη κι αν

αρχίσουν να πέφτουν, θα διορθώσουν και δεν θα κατατρακυλήσουν» σημείωσε, αναφέροντας επίσης ότι η παραγωγή αλουμινίου δεν ακολουθεί τη μεγάλη αύξηση της ζήτησης. Σχετικά με την επιβολή εξαγωγικού φόρου στη Ρωσία για τα προϊόντα αλουμινίου από την 1η Αυγούστου, σε μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από την έλλειψη μετάλλου στην ευρωπαϊκή αγορά, αν και απέφυγε να σχολιάσει πώς θα επηρεάσει τις τιμές το επόμενο διάστημα, τόνισε ότι η Ευρώπη είναι κυρίως εισαγωγική στο αλουμίνιο.

Όπως είπε, στο σύνολό τους οι πρώτες ύλες, την περίοδο αυτή μετά την πανδημία, ακολουθούν ανοδική πορεία και το ίδιο κάνει και το φυσικό αέριο. Αυτό σημαίνει αύξηση κόστους για τη δραστηριότητα του ομίλου, όμως η αύξηση των τιμών είναι μεγαλύτερη. Για το νέο πρόγραμμα ανταγωνιστικότητας για τη Μεταλλουργία με την ονομασία «ΗΦΑΙΣΤΟΣ», η διοίκηση της εταιρείας ανέφερε ότι βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2021.

Ήδη στο α' εξάμηνο 2021 καταγράφηκε η μεγαλύτερη αθροιστική παραγωγή πρωτόχυτου και ανακυκλωμένου αλουμινίου της Mytilineos και ολοκληρώθηκε σημαντικό μέρος των επενδύσεων στην παραγωγή αλουμίνιας.

ΤΙΜΗ-ΣΤΟΧΟΣ

Η αύξηση της τιμής-στόχου της Wood στα 21 ευρώ από 17 ευρώ προηγούμενος, βασίζεται στα μέχρι σήμερα δεδομένα που φέρνουν αύξηση άνω του 20% στις εκτιμήσεις για την κερδοφορία του 2022, δημιουργώντας περιθώρια ανόδου 48% για τη μετοχή, η οποία εκτιμά ότι θα φτάσει σε κεφαλαιοποίηση τα 3 δισ. ευρώ. Με βάση τα μέχρι σήμερα δεδομένα, χωρίς να αποκλείονται περαιτέρω εκπλήξεις και νέα ανάπτυξη όπως κάνει συχνά η δυναμική διοίκηση του ομίλου, τρεις είναι οι πυλώνες ανάπτυξης: Ο τομέας της Μεταλλουργίας (κυρίως λόγω της παγίωσης των τιμών του αλουμινίου και της αλουμίνιας σε υψηλές τιμές), ο επικείμενος όγκος έργων στον τομέα Ανάπτυξης Ανανεώσιμων Πηγών που σταδιακά μπαίνουν σε λειτουργία, και η ενίσχυση του τομέα ενέργειας, με

αύξηση μεριδίων με καθετοποίηση και επέκταση. Σημαντική αναμένεται να είναι και η συνεισφορά της νέας μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με φυσικό αέριο (CCGT) ισχύος 826MW, στα αποτελέσματα του 2022. Στο παραπάνω πλαίσιο τα κέρδη ανά μετοχή, από τα 0,94 ευρώ του 2020 και τα 1,15 ευρώ του 2021, αυξάνονται στα 1,79 ευρώ το 2022, τα 1,92 ευρώ το 2023 και υπερδιπλασιάζονται σε σχέση με το 2021 το 2024, στα 2,35 ευρώ ανά μετοχή. Αυτό εκτιμά η Wood και αυτό πρόσφατα είχε δηλώσει και η διοίκηση του ομίλου. Αντίστοιχα υπερδιπλασια σε σχέση με το 2020 αναμένονται τα EBITDA το 2024 στα 663 εκατ. ευρώ από 315 εκατ. ευρώ το 2020, αλλά και τα συνολικά έσοδα που αναμένονται σε 3,47 δισ. το 2024 από 1,89 το 2020.

Εμβόλιο κατά του καρκίνου δοκιμάζεται στην Ελλάδα!

- Οι κλινικές μελέτες, ένας «άσος στο μανίκι» της χώρας μας
- Από ποιες νέες business στον τομέα της Υγείας η Ελλάδα είναι εκτός



Της **ΕΦΗΣ ΤΣΙΒΙΚΑ**

Αύξηση έως 1,1 δισ. ευρώ τον χρόνο στο ΑΕΠ μπορεί να επιτύχει η Ελλάδα, εάν καταφέρει να φτάσει στον ευρωπαϊκό μέσο όρο όσον αφορά στη διενέργεια κλινικών μελετών, έναν τομέα στον οποίο εδώ και χρόνια παραμένει ουραγός στην Ευρώπη. Παράλληλα, θα ανοίξουν χιλιάδες θέσεις εργασίας, θα προστεθούν εκατοντάδες ευρώ στα φορολογικά έσοδα και θα εξασφαλιστεί πρόσβαση σε καινοτόμες θεραπείες για τους ασθενείς. Και το ενδεχόμενο αυτό δεν είναι σενάριο... επιστημονικής φαντασίας. Η χώρα μας διαθέτει τις προοπτικές να καταστεί ανταγωνιστικός προορισμός διενέργειας κλινικών μελετών τα επόμενα χρόνια, αρκεί να παίξει σωστά τα «χαρτιά» της, καταφέροντας να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες και να ανταποκριθεί στις προκλήσεις που διαμορφώνει το σχετικό μεταβαλλόμενο πλαίσιο, σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο. Η έρευνα για την ανάπτυξη νέων φαρμάκων είναι μια διαδικασία χρονοβόρα και ιδιαίτερα δαπανηρή, η οποία μπορεί να φτάσει τα 20 χρόνια, με υψηλό

ρίσκο, αφού από τα 10.000 υποψήφια φάρμακα μόνο 5 κατά μέσο όρο θα μπουν στη διαδικασία των κλινικών δοκιμών, και από αυτά το πολύ 1 θα καταφέρει να βγει στην αγορά.

Το κόστος για την ανακάλυψη νέων, πρωτότυπων, καινοτόμων φαρμάκων υπολογίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο 1 δισ. ευρώ ανά φάρμακο.

Οι φαρμακευτικές εταιρείες ειδικεύονται στην εφαρμοσμένη έρευνα, που σχεδιάζει και αξιολογεί νέα μόρια ως πιθανά φάρμακα και ύστερα ελέγχει αυτές τις νέες θεραπείες αρχικά στο εργαστήριο (εργαστηριακές μελέτες) και έπειτα σε ανθρώπους (κλινικές δοκιμές), εφόσον αποδειχθούν κατάλληλες με τρόπο απόλυτα ελεγχόμενο από τις διεθνείς και τοπικές ρυθμιστικές αρχές. Χωρίς την εφαρμοσμένη έρευνα, οι περισσότερες ανακαλύψεις της βασικής

επιστημονικής έρευνας πάνω στις διάφορες ασθένειες δεν θα έφταναν ποτέ στον ασθενή, αλλά θα έμειναν στις δημοσιεύσεις και στα εργαστήρια.

Ουραγός η Ελλάδα στην Ευρώπη

Η κλινική έρευνα θεωρείται μία από τις πλέον παραγωγικές επενδύσεις, με εξαιρετικά υψηλή προστιθέμενη αξία για την υγεία και για την οικονομία. Ωστόσο η Ελλάδα υστερεί σε κλινική ερευνητική δραστηριότητα. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ στην Ευρώπη επενδύονται ετησίως πάνω από 36 δισ. ευρώ, η Ελλάδα απορροφά περίπου 100 εκατομμύρια.

Σε σύγκριση με τη χώρα μας, η Ουγγαρία προσελκύει 5 φορές περισσότερες, η Δανία 30 φορές περισσότερες και το Βέλγιο προσελκύει 70 φορές περισσότερες επενδύσεις σε φαρμακευτική έρευνα και ανάπτυξη. Το μερίδιο της Ελλάδας σήμερα αποτελεί μόνο το 0,67% των παγκόσμιων κλινικών μελετών, ενώ κάθε 1% αύξηση συνεπάγεται με 10.000 ασθενείς υπό καινοτόμες θεραπείες.

Η πρόταση του ΣΦΕΕ

Πρόσφατα παρουσιάστηκε από τη senior manager PwC, Ανδριάντα Σκύφτα, η μελέτη «Πώς θα προσελκύσει κλινικές μελέτες η Ελλάδα», η οποία καταγράφει τα δομικά προβλήματα αλλά και μια σειρά προτάσεων με βάση και τις καλές πρακτικές και την πολιτική σχετικών κινήτρων σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Όπως φαίνεται από τα αποτελέσματα της μελέτης, απαιτείται η επικέντρωση σε ένα εθνικό στρατηγικό σχέδιο, το οποίο θα βασίζεται:

- Στη διευκόλυνση της συμμετοχής των ασθενών.
- Στην απλοποίηση των διαδικασιών, τη μείωση της γραφειοκρατίας και τη βελτίωση του χρόνου εγκρίσεων.
- Στην παροχή κινήτρων για έρευνα και ανάπτυξη.
- Στην εκπαίδευση του διοικητικού προσωπικού των νοσοκομείων.

Πρόταση του ΣΦΕΕ είναι η δημιουργία Επιτελικής Δομής στο υπουργείο, αλλά και σε όλα τα μεγάλα νοσοκομεία της χώρας, η οποία θα λειτουργεί ως one-stop-shop. Η Δανία, για παράδειγμα, η οποία το 2012 ίδρυσε Εθνικό Γραφείο Κλινικών Μελετών με αντίστοιχες αρμοδιότητες ώστε να αντιμετωπίσει παρεμφερή προβλήματα, σήμερα είναι στην 3η θέση πανευρωπαϊκά σε κατά κεφαλήν επενδύσεις σε κλινικές μελέτες. Με αυτόν τον τρόπο θα μεγιστοποιηθεί η συμμετοχή της χώρας στον χώρο της κλινικής έρευνας, εκτιμά ο ΣΦΕΕ.

Πολλαπλά τα οφέλη

Πολλές διεθνείς μελέτες έχουν τεκμηριώσει ότι υπάρχουν μεγάλα, δυνητικά οφέλη από την ανάπτυξη των κλινικών μελετών και αφορούν πρώτιστα στους ασθενείς που συμμετέχουν σε αυτές, αλλά και στην οικονομία της χώρας: Για τους ασθενείς: Ταχεία και δωρεάν πρόσβαση σε νέες θεραπείες, φάρμακα και εργαστηριακές και διαγνωστικές εξετάσεις χωρίς καμία επιβάρυνση, συνεχής και υψηλού επιπέδου ιατρική παρακολούθηση.

Ερευνητική τεχνογνωσία: Οι γιατροί που συμμετέχουν στις κλινικές μελέτες βελτιώνουν σημαντικά τις δεξιότητες και τις γνώσεις τους για κάθε νόσημα, με αποτέλεσμα να βελτιώνεται σημαντικά η ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρουν στο σύνολο των ασθενών. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, με εξειδικευμένο επιστημονικό ανθρώπινο δυναμικό υψηλής εκπαίδευσης. Προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων (FDI), εξοικονόμηση πόρων για το Εθνικό Σύστημα Υγείας. Για κάθε επένδυση που γίνεται σε κλινικές μελέτες στη χώρα μας, το 20% εισπράττεται υποχρεωτικά βάσει νόμου από το νοσοκομείο όπου διεξάγεται η μελέτη και την εποπτεύουσα Υγειονομική Περιφέρεια, ενισχύοντας τους προϋπολογισμούς των δημόσιων νοσοκομείων της χώρας. Σύμφωνα με τον αντιπρόεδρο του Δ.Σ. του ΣΦΕΕ και υπεύθυνο Επιστημονικών Θεμάτων και Κλινικών Μελετών, Δημήτρη Αναγνωστάκη, αυτό που απαιτείται είναι η στενή συνε-

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ), σε ένα μετριοπαθές σενάριο, δηλαδή αν καταφέρουμε να φτάσουμε τον Ευρωπαϊκό Μέσο Όρο (Μ.Ο.), με βάση το μέγεθος της χώρας μας, μπορούμε να προσελκύσουμε επενδύσεις 500 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση, από 100 εκατ. ευρώ το 2020, και να επιτύχουμε σημαντική αύξηση του ΑΕΠ και δημιουργία χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας. Οι πιο αισιόδοξες προβλέψεις, ωστόσο, έτσι όπως αναδείχθηκαν από συζήτηση που διοργανώθηκε από το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας, κάνουν λόγο για ετήσια αύξηση 1,1 δισ. στο ΑΕΠ, 23.000 νέες εξειδικευμένες θέσεις εργασίας και 270 εκατ. ευρώ σε φορολογικά έσοδα. Τα τελευταία χρόνια, η Πολιτεία δείχνει να έχει αντιληφθεί πως η προώθηση της κλινικής έρευνας στη χώρα μπορεί να αποτελέσει μοχλό οικονομικής ανάπτυξης με πολλαπλά οφέλη για τους ασθενείς, για το σύστημα υγείας και την ελληνική οικονομία. Πλέον ο αριθμός των κλινικών μελετών που πραγματοποιούνται στη χώρα μας βαίνει συνεχώς αυξανόμενος, ενώ η κλινική έρευνα έχει ενταχθεί στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης 2.0.

«Την τελευταία διετία η αλήθεια είναι πως έγιναν βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση, όπως η εξαίρεση από τη φαρμακευτική δαπάνη των εμβολίων, η δυνατότητα συμψηφισμού των επενδύσεων με το clawback για το ποσό των 100 εκατ. ευρώ, καθώς και ο τριπλασιασμός του συντελεστή υπερέκπτωσης για επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη. Αποτέλεσμα αυτών είναι μια μικρή αύξηση στον αριθμό των κλινικών μελετών κατά τα τελευταία χρόνια, από 134 κλινικές μελέτες το 2018, σε 154 το 2019 και σε 175 το 2020. Ο συμψηφισμός των επενδύσεων με το clawback έχει επεκταθεί για τα επόμενα 3 χρόνια, γεγονός που θα ενθαρρύνει ακόμη περισσότερο τις επενδύσεις. Ωστόσο, ένα πιο απλουστευμένο, εναρμονισμένο και λιγότερο γραφειοκρατικό πλαίσιο διεκπεραίωσης για τις κλινικές μελέτες θα βοηθούσε σημαντικά περισσότερο στην αύξηση της σχετικής δραστηριότητας» δηλώνει ο πρόεδρος του ΣΦΕΕ, Ολύμπιος Παπαδημητρίου.

γασία όλων των αρμοδίων, ώστε να βρεθούν συναινετικές λύσεις που θα αναδείξουν τις δυνατότητες της χώρας και θα την καταστήσουν αξιόπιστο Ευρωπαϊκό εταίρο. Στόχος του ΣΦΕΕ και όλων των φαρμακευτικών εταιρειών-μελών του είναι η ανάδειξη της χώρας μας σε κέντρο διεξαγωγής κλινικών μελετών με διεθνή απήχηση, που θα δώσει νέα πνοή και ώθηση τόσο στη Δημόσια Υγεία όσο και την Εθνική Οικονομία, κάτι όμως που προϋποθέτει την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας στον τομέα.

Συγκλίνουν οι απόψεις

Η αξία των κλινικών μελετών είναι ευρέως αντιληπτή από τον επιστημονικό και επιχειρηματικό κόσμο, με πολλά στελέχη να τοποθετούνται επί του θέματος, χωρίς αξιοσημείωτες αποκλίσεις:

- **ΣΩΤΗΡΗΣ ΜΠΑΤΖΙΑΣ**, *Principal στο Τμήμα Strategy & Operations της Deloitte στην Αθήνα*

Σε πρόσφατη εκδήλωση, που διοργάνωσε ο Σύλλογος Διεξαγωγής Κλινικών Μελετών Ελλάδας (HACRO), κάνοντας μια μακροοικονομική ανάλυση των κλινικών δοκιμών στην Ελλάδα, ο κ. Μπατζιάς ανέφερε ότι η χώρα μας κατατάσσεται μεταξύ των χαμηλότερων θέσεων στην Ευρώπη όσον αφορά στη δαπάνη για έρευνα και ανάπτυξη, προσθέτοντας ότι το 2017 η δαπάνη της Φαρμακοβιομηχανίας στον τομέα αυτό αντιστοιχούσε στο 5% της συνολικής εγχώριας δαπάνης για έρευνα και ανάπτυξη. Από την άλλη πλευρά, η Ελλάδα βρίσκεται υψηλότερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο όσον αφορά στο ποσοστό υποβολής αιτημάτων κατοχύρωσης πατέντας φαρμακευτικών προϊόντων, σε σχέση με τον συνολικό αριθμό υποβαλλόμενων αιτημάτων κατοχύρωσης πατέντας (16,7% στην Ελλάδα έναντι ΕΕ28 2,7% για το 2018). Επίσης, σύμφωνα με στοιχεία του IOBE, η επίδραση της επένδυσης των φαρμακευτικών επιχειρήσεων στο ΑΕΠ αντιστοιχεί στο 86% της επενδυτικής δαπάνης της χώρας. Ολοκληρώνοντας την τοποθέτησή του, ο κ. Μπατζιάς επεσήμανε ότι ο αριθμός των κλινικών δοκιμών που εγκρίνονται και διενεργούνται στη χώρα μας αυξάνεται σταθερά τα τελευταία χρόνια, σημειώνοντας ότι στην κατεύθυνση αυτή έχει συνεισφέρει και η υπαγωγή των κλινικών δοκιμών φάσεων I-III ή και IV στο μέτρο της υπερέκπτωσης των δαπανών φαρμακευτικών επιχειρήσεων για επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη. Σίμος Αναστασόπουλος, Πρόεδρος του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας, πρόεδρος του Συνδέσμου Αωνύμων Εταιρειών και ΕΠΕ, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της φαρμακευτικής εταιρείας ΠΕΤΣΙΑΒΑΣ Παραθέτοντας τα πολλαπλά οφέλη της κλινικής ερευνητικής δραστηριότητας για το σύστημα υγείας, την επιχειρηματικότητα και την εθνική οικονομία, ο κ. Αναστασόπουλος χαρακτηρίζει το πεδίο της κλινικής έρευνας «σημαντική αναπτυξιακή ευκαιρία», την οποία η χώρα μας πρέπει να εκμεταλλευτεί. «Η αύξηση επεν-

δυτικών κεφαλαίων στην ελληνική κλινική έρευνα μπορεί να επιτευχθεί με την εφαρμογή μιας εθνικής στρατηγικής στους εξής κύριους άξονες: καταπολέμηση της γραφειοκρατίας στις διαδικασίες έναρξης και διενέργειας κλινικών μελετών, παροχή οικονομικών κινήτρων στις εταιρείες που διενεργούν μελέτες (π.χ. όσον αφορά στις φαρμακευτικές εταιρείες, αύξηση του ποσοστού συμψηφισμού των υποχρεωτικών επιστροφών με την επένδυση στην E&A και περαιτέρω μείωση του clawback), ψηφιοποίηση των διεργασιών κλινικών μελετών στα νοσοκομεία, δημιουργία κεντρικής πλατφόρμας καταγραφής και παρακολούθησης της πορείας των κλινικών μελετών, αλλά και παροχή κινήτρων στους ίδιους τους ερευνητές (π.χ. απελευθέρωση των αποδοχών των ερευνητών ιατρών του ΕΣΥ και των πανεπιστημιακών που αφορούν στη συμμετοχή σε κλινικές μελέτες, προβολή του ερευνητικού έργου, βραβεύσεις ερευνητών κ.ά.)», δήλωσε στο πλαίσιο της εκδήλωσης της ΕΛΕΦΙ.

- **ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΣΧΟΣ**, *Εκπρόσωπος του Συλλόγου Επιχειρήσεων Διεξαγωγής Κλινικών Μελετών (HACRO), διευθύνων σύμβουλος NEXT CRO*

«Το μερίδιο της Ελλάδας για κλινικές μελέτες, το οποίο ανέρχεται σε 0,67% για το 2020, μπορεί να αυξηθεί μέσω της αύξησης του αριθμού των ερευνητικών κέντρων ανά μελέτη και του αριθμού των φαρμακευτικών εταιρειών που επιχορηγούν τις κλινικές μελέτες». Σύμφωνα με τον κ. Μόσχο, για να γίνει η Ελλάδα ελκυστικός τόπος διενέργειας κλινικών μελετών θα πρέπει το υπουργείο Υγείας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, να εφαρμόσει μια συγκεκριμένη στρατηγική για την επόμενη πενταετία, με άξονες την εξωστρέφεια και τις στοχευμένες επενδύσεις. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνει τη συμμετοχή του υπουργείου Υγείας σε σημαντικά Ιατρικά Συνέδρια της Αμερικής και της Ευρώπης εφαρμόζοντας στρατηγική προβολής της θετικής δυναμικής των ερευνητικών κέντρων της χώρας μας, αλλά και την παραχώρηση κινήτρων σε εγχώριες εταιρείες διεξαγωγής κλινικών μελετών (CROs) για τη συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια.

- **ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ**, *Συνεργάτης Αριστείας και Σχέσεων Ερευνητικών Κέντρων, Global Site and Study Operations, Pfizer Global Product Development*

«Τα τελευταία χρόνια η συνολική απόδοση των κλινικών μελετών στη χώρα μας έχει μειωθεί σημαντικά, ενώ το μοντέλο διενέργειας κλινικών δοκιμών αλλάζει δυναμικά σε παγκόσμιο επίπεδο. Ως εκ τούτου, η Ελλάδα αντιμετωπίζει δυσχέρειες ως προς την παραμονή της στον χάρτη των προτιμώμενων χωρών για διεξαγωγή κλινικών μελετών και θα πρέπει να προσαρμοστεί άμεσα, υιοθετώντας νέες προσεγγίσεις που στηρίζονται στη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών». Ως παραδείγματα, ο κ. Αναγνωστόπουλος ανέλυσε πρόσφατα την εξ αποστάσεως

επιτήρηση των κλινικών μελετών, τη δημιουργία Ηλεκτρονικού Φακέλου Ερευνητή και την επέκταση της χρήσης των Ηλεκτρονικών Αρχείων Δεδομένων Υγείας στις κλινικές μελέτες. «Οι προσεγγίσεις αυτές διευκολύνουν τη διαδικασία διενέργειας της μελέτης τόσο για τους ασθενείς όσο και τους ερευνητές, και βελτιώνουν σημαντικά τον σχεδιασμό της μελέτης και την ποιότητα των δεδομένων. Είναι επομένως σημαντικό να επεκταθεί η χρήση των νέων αυτών εργαλείων στην Ελλάδα, αλλά και να εξασφαλιστεί ότι είναι αξιοποιήσιμα από τους ερευνητές. Αυτό είναι το μεγάλο στοίχημα για τη χώρα μας τα επόμενα χρόνια».

• **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ**, Πρόεδρος του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΟΦ)

«Η πρόσφατη πανδημία από τον ιό SARS-CoV-2 εξακολουθεί να ασκεί επιδράσεις στους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας, ιδιαίτερα στον τομέα της υγείας. Είναι γνωστό ότι τα συστήματα υγείας δέχθηκαν τρομερή πίεση από την πανδημία και υποχρεωτικά έλαβαν χώρα δομικές και λειτουργικές μεταβολές, προκειμένου να καταστεί δυνατή η διαχείριση αυτής της επείγουσας κατάστασης. Κάθε χρόνο περίπου 4.000 κλινικές μελέτες εγκρίνονται στην Ευρώπη και το 65% αυτών των κλινικών μελετών χρηματοδοτούνται από τις φαρμακευτικές εταιρείες. Άρα, είναι ένας τρόπος έμμεσος αλλά σημαντικής χρηματοδότησης των συστημάτων υγείας. Και αυτήν ακριβώς την ευκαιρία πρέπει να αδράξουμε σαν χώρα, να χρησιμοποιήσουμε τις κλινικές μελέτες αφενός μεν για να προσφέρουμε ποιοτικές υπηρεσίες στους ασθενείς μας, αφετέρου δε για να χρησιμοποιήσουμε τους πόρους, ώστε να εξορθολογήσουμε τις δαπάνες και να προχωρήσουμε σε αναβάθμιση του συστήματος υγείας. Στον ΕΟΦ, με αφετηρία την πανδημία, καταφέραμε αυτή τη στιγμή να βρισκόμαστε στον μέσο όρο όσον αφορά την ταχύτητα και την αξιοπιστία της εγκριτικής διαδικασίας σε ευ-

ρωπαϊκό επίπεδο, το οποίο δημιουργεί ευνοϊκό περιβάλλον για την προσέλκυση κλινικών μελετών. Ο ρεαλιστικός στόχος για το 2021 είναι ο αριθμός των εγκρίσεων να ξεπεράσει τις 200 μελέτες, έναντι 130-150 τα προηγούμενα χρόνια. Παράλληλα, εργαστήκαμε στο νομοθετικό πλαίσιο και υπάρχουν νομοθετικές παρεμβάσεις, ώστε να αλλάξουμε τον τρόπο με τον οποίο το κράτος αντιμετωπίζει τις κλινικές μελέτες και τις εταιρείες. Θεωρούμε σημαντική και καθοριστική την ενημέρωση για τους ασθενείς, την εκπαίδευση των επιστημόνων και την επένδυση από πλευράς του κράτους με νομοθετικές παρεμβάσεις και ενέργειες, όπως η δημιουργία γραφείου κλινικών μελετών ανά νοσοκομείο».

• **ΜΑΙΡΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ**, Πρόεδρος του Σωματίου «95, Ελληνική Συμμαχία για τους Σπάνιους Ασθενείς»

«Τα οφέλη των κλινικών δοκιμών για τους ασθενείς είναι σημαντικά. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η ταχεία και δωρεάν πρόσβαση σε νέες θεραπείες, η συνεχής και υψηλού επιπέδου ιατρική παρακολούθηση και μέσω της βελτίωσης της θεραπευτικής αντιμετώπισης αρκετών νοσημάτων, η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και η αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης των συμμετεχόντων ασθενών. Οι σύλλογοι ασθενών μπορούν να συνεισφέρουν στην προσπάθεια αύξησης των κλινικών δοκιμών στη χώρα μας, ενημερώνοντας και παρακινώντας τα μέλη τους να συμμετάσχουν σε αυτές. Για την προσέλκυση περισσότερων κλινικών μελετών στην Ελλάδα απαιτείται η βελτίωση της ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ασθενών και των θεραπόντων ιατρών, καθώς και της εκπαίδευσης του επιστημονικού και διοικητικού δυναμικού των νοσοκομείων, η απλοποίηση των διαδικασιών διενέργειας των μελετών, ο περιορισμός της γραφειοκρατίας, η επιτάχυνση των διαδικασιών έγκρισης των μελετών καθώς και η παροχή κινήτρων για επενδύσεις στην έρευνα και ανάπτυξη».

ΕΜΒΟΛΙΟ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΔΟΚΙΜΑΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Πρόσφατα έλαβε την έγκριση του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΟΦ) για τη διενέργεια στη χώρα μας της Κλινικής Μελέτης Φάσης III REGAL ένα θεραπευτικό εμβόλιο το οποίο στοχεύει στη διέγερση του ανοσοποιητικού συστήματος του ασθενούς εναντίον των καρκινικών του κυττάρων. Στη διεθνή αυτή κλινική μελέτη που διενεργείται σε κέντρα από όλο τον κόσμο και τα πρώτα αποτελέσματα της

οποίας προβλέπεται να είναι διαθέσιμα εντός του πρώτου εξαμήνου του 2022, θα συμμετάσχουν πλέον -μετά τη θετική γνώματευση του ΕΟΦ- και αιματολογικές κλινικές στην Ελλάδα. Το καινοτόμο προϊόν δοκιμάζεται σε ασθενείς με Οξεία Μυελογενή Λευχαιμία (ΟΜΛ) και πλέον Έλληνες που πάσχουν από τη νόσο μπορούν να έχουν πρόσβαση στην καινοτόμα ανοσοθεραπεία. Η τεχνολογία αυτή εφευ-

ρέθηκε στο Κέντρο Καρκίνου Memorial Sloan Kettering (MSK) της Νέας Υόρκης, ενός εκ των μεγαλύτερων κέντρων έρευνας για τον καρκίνο στον κόσμο και έκτοτε η εταιρεία Βιοτεχνολογίας SELLAS έχει συνεχίσει την ανάπτυξή της μέσω κλινικών μελετών σε ασθενείς με διάφορα είδη καρκίνων, διαθέτοντας αποκλειστική άδεια για την περαιτέρω ανάπτυξη αυτής της τεχνολογίας.

Οι Έλληνες έκαναν συναλλαγές 60 δισ. ευρώ με κάρτες

- Το «πλαστικό» χρήμα αντικατέστησε το φυσικό
- Τα αποκαλυπτικά στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος και ο κίνδυνος της... απάτης

Του **ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ**

Οι χρεωστικές κάρτες αντικατέστησαν τα μετρητά στο πορτοφόλι των Ελλήνων, οι οποίοι τις χρησιμοποιούσαν πέρυσι σε 1,03 δισ. συναλλαγές, αξίας 60 δισ. ευρώ. Συνολικά οι ενεργές κάρτες -χρεωστικές, πιστωτικές, προπληρωμένες, εικονικές- που κυκλοφορούν είναι 18,6 εκατομμύρια και με αυτές πραγματοποιήθηκαν 1,15 δισ. συναλλαγές αξίας 66 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με την Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας της Τράπεζας της Ελλάδος, από τα 18,6 εκατομμύρια κάρτες, τα 15,7 εκατομμύρια είναι χρεωστικές κάρτες -από τις οποίες το 1,7 εκατομμύρια προπληρωμένες-, ενώ οι ενεργές πιστωτικές κάρτες είναι 2,9 εκατομμύρια. Σημαντική αύξηση -κατά 38%- εμφάνισαν οι εικονικές κάρτες πληρωμών, με τον αριθμό τους να ανεβαίνει στις 100.000 κάρτες. Την αύξηση των προπληρωμένων και των εικονικών καρτών η ΤτΕ την αποδίδει στον αυξημένο αριθμό συναλλαγών που διενεργούνται μέσω διαδικτύου. Πέρυσι πραγματοποιήθηκαν 1,15 δισεκατομμύρια συναλλαγές με «πλαστικό» χρήμα (από 976 εκατ. το 2019, αύξηση κατά 18%). Ο αριθμός των συναλλαγών με χρεωστικές κάρτες αυξήθηκε κατά 20%-σε 1.029 δισεκατομμύρια-, καθώς το 89% του συνολικού αριθμού πληρωμών με κάρτες γίνεται με χρεωστικές, οι οποίες αποτελούν το κύριο υποκατάστατο της χρήσης μετρητών. Οριακά -κατά 1,68%- ήταν και ο αριθμός συναλλαγών με πιστωτικές κάρτες,

οι οποίες διαμορφώθηκαν στα 121 εκατομμύρια. Η αξία των συναλλαγών με κάρτες πληρωμών κυμάνθηκε στα 66 δισ. ευρώ, αυξημένη κατά 2% συγκριτικά με το προηγούμενο έτος - με τις χρεωστικές να συμμετέχουν κατά 92% στη συνολική αξία των συναλλαγών με όλα τα είδη καρτών πληρωμών. Ο μέσος αριθμός συναλλαγών ανά χρεωστική κάρτα αυξήθηκε σε 65 συναλλαγές, από 56 το 2019, ενώ με πιστωτικές κάρτες ο μέσος αριθμός συναλλαγών μειώθηκε στις 42, από 45 το 2019. Η μέση αξία συναλλαγών ανά χρεωστική κάρτα παρουσίασε αύξηση κατά 1% σε 3.845 ευρώ (από 3.798 ευρώ το 2019). Αντίθετα η μέση αξία συναλλαγών ανά πιστωτική κάρτα μειώθηκε στα 1.938 ευρώ (-19%), από 2.390 ευρώ το προηγούμενο έτος. Όπως σημειώνει η ΤτΕ, η μέση αξία ανά συναλλαγή το 2020 μειώθηκε στα 57 ευρώ, από 66 ευρώ το 2019 και 70 ευρώ το 2018. Η πτώση της μέσης αξίας ανά συναλλαγή καταγράφηκε τόσο στις συναλλαγές με χρεωστικές κάρτες, όπου μειώθηκε σε 59 ευρώ, από 68 ευρώ το 2019, όσο και στις συναλλαγές με πιστωτικές κάρτες, στις οποίες μειώθηκε σε 46 ευρώ, από 52 ευρώ το προηγούμενο έτος. Μάλιστα, σύμφωνα με την ΤτΕ, «οι μειώσεις της μέσης αξίας ανά συναλλαγή που παρατηρούνται κατά το έτος 2020 είναι μεγαλύτερης κλίμακας από αυτές των προηγούμενων ετών, γεγονός που ενδεχομένως να οφείλεται στη μείωση των εισοδημάτων των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων που προκλήθηκε από την παγκόσμια υγειονομική κρίση».

ΑΠΑΤΕΣ ΜΕ ΚΑΡΤΕΣ

Αυξημένα κατά 18% ήταν και τα περιστατικά απάτης στις συναλλαγές με κάρτες το 2020, ωστόσο προϊόν απάτης είναι μία συναλλαγή στις 2.600 (0,04%) και η αξία της απάτης μεταφράζεται σε 1 ευρώ ανά 5.100 ευρώ (0,02%). Η αύξηση των περιστατικών απάτης αποδίδεται από την ΤτΕ στη σημαντική αύξηση του αριθμού συναλλαγών με κάρτες, καθώς λόγω της αναστολής λειτουργίας των φυσικών καταστημάτων έγιναν συναλλαγές και από κατόχους καρτών μη εξοικειωμένους με τον τρόπο διενέργειας ασφαλών διαδικτυακών συναλλαγών σε ηλεκτρονικά καταστήματα. Ακόμα, διαπιστώνεται ότι η πλειονότητα των περιστατικών απάτης εξακολούθησε να εκδηλώνεται στις εξαποστάσεις (card not present-CNP) συναλλαγές μέσω διαδικτύου ή ταχυδρομείου/τηλεφώ-

νου. Τα περιστατικά αφορούν κυρίως διαδικτυακές συναλλαγές με επιχειρήσεις του εξωτερικού, όπως συνέβαινε και κατά τα προηγούμενα έτη. Σε ό,τι αφορά τη ζημία από τις συναλλαγές απάτης, αυτή επιμερίζεται στα συμβαλλόμενα μέλη της συναλλαγής ανάλογα με την υπαιτιότητά τους. Με βάση την κατανομή των ζημιών μεταξύ των τριών συμβαλλόμενων μελών στον κύκλο συναλλαγών με κάρτες πληρωμών, διαπιστώνεται πως το μεγαλύτερο μέρος της ζημίας επιβαρύνει τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που αποδέχονται συναλλαγές καρτών και ο οποίος, κατά το 2020, επωμίστηκαν το 48% της συνολικής ζημίας. Αντίστοιχα, οι πάροχοι-εκδότες καρτών πληρωμών επιβαρύνθηκαν σε ποσοστό 23%. Οι κάτοχοι-χρήστες καρτών επιβαρύνθηκαν σε ποσοστό 29%.

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΗΣ (ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ) ΚΑΙ ΟΛΛΑΝΔΟΙ (REGGEBORGH, ΕΛΛΑΚΤΩΡ) ΕΧΟΥΝ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΜΕΡΙΔΙΑ ΣΤΙΣ ΑΠΕ

Τι αλλάζει με τον νέο νόμο

Του ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ

Στην ελληνική αγορά ΑΠΕ το μεγαλύτερο μερίδιο ανήκει στην ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή που με 703 MW εγκατεστημένης ισχύος έχει μερίδιο 16,1%, όπως προκύπτει από την εξαμηνιαία Στατιστική της Αιολικής Ενέργειας στην Ελλάδα που ανακοίνωσε η Ελληνική Επιστημονική Ένωση Αιολικής Ενέργειας (ΕΛΕΤΑΕΝ). Ακολουθεί η Ελλάκτωρ με 482 MW εγκατεστημένη ισχύ και μερίδιο 11,0%, η ENEL Green Power με 368 MW ισχύ και μερίδιο 8,4%, η EREN με 283 MW ισχύ και μερίδιο 6,5% και η Iberdrola Rokas με 271 MW ισχύ και μερίδιο 6,2%. Στις επόμενες θέσεις η EDF, η Motor Oil, ο όμιλος Μυτιληναίου, η ΔΕΗ Ανανεώσιμες, η Jasper Energy κ.ά. Η συνολική αιολική ισχύς στην Ελλάδα στο τέλος του πρώτου εξαμήνου 2021 ανήλθε στα 4.374 MW, στο εξάμηνο πραγματοποιήθηκαν επενδύσεις 260 εκατ. ευρώ και εγκαταστάθηκαν 260 MW, ενώ την περίοδο αυτή ολοκλήρωσαν νέα αιολικά πάρκα πάνω από 12 διαφορετικοί επιχειρηματικοί όμιλοι, με τον πολλαπλασιασμό των επενδυτών να αποδεικνύει τον μεγάλο ανταγωνισμό και το ισχυρό επενδυτικό ενδιαφέρον. Σημειώνεται ότι ο στόχος για την αιολική ισχύ το 2030 είναι 7.000 MW και θα αυξηθεί, προκειμένου να ενσωματωθεί η αύξηση του ευρωπαϊκού στόχου για το κλίμα το 2030 σε 55% μείωση των εκπομπών σε σχέση με τον προηγούμενο στόχο 40%. Αν και το νέο αναθεωρημένο ΕΣΕΚ ακόμη δεν έχει διαμορφωθεί, εκτιμάται ότι για να πιαστούν οι στόχοι περισσότερο από το 67% της κατανάλωσης ενέργειας θα γίνεται από ΑΠΕ. Στο πλαίσιο αυτό εντείνεται ο ανταγωνισμός μεταξύ μεγάλων και μικρών της αγοράς για να αυξηθούν τα μερίδιά τους στην αγορά ΑΠΕ του μέλλοντος.

Νέο νομοσχέδιο

Με στόχο την επιτάχυνση και διευκόλυνση των επενδύσεων σε ΑΠΕ, το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας πρόκειται να φέρει στη Βουλή το δεύτερο «κύμα» απλοποιήσεων των διαδικασιών αδειοδότησης νέων έργων ΑΠΕ, τον Σεπτέμβριο. Το ίδιο χρονικό διάστημα θα έχει ολοκληρωθεί και το νέο πλαίσιο για την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας. Στόχος των παρεμβάσεων είναι να αποφορτιστούν οι Διαχειριστές ΔΕΔΔΗΕ και ΑΔΜΗΕ, να απαλλαχθούν από κάποιες αρμοδιότητες που θα ανατεθούν σε εξωτερικούς δικηγόρους και να τυποποιηθούν οι διαδικασίες ώστε η χορήγηση της οριστικής προσφοράς σύνδεσης να γίνεται εντός 2 μηνών. Με στόχο τη μεγαλύτερη διαφάνεια, ΑΔΜΗΕ και ΔΕΔΔΗΕ θα αναρτούν στις ιστοσελίδες τους τόσο τα αιτήματα σύνδεσης, όσο και τις χορηγήσεις. Την ίδια

ΝΕΕΣ ΑΝΕΜΟΓΕΝΝΗΤΡΙΕΣ

Κατά το πρώτο εξάμηνο 2021, σύμφωνα με την ΕΛΕΤΑΕΝ, συνδέθηκαν στο δίκτυο 97 νέες ανεμογεννήτριες συνολικής αποδιδόμενης ισχύος 260,5 MW αυξημένες κατά 6,3% σε σχέση με το τέλος του 2020. Όσον αφορά τους κατασκευαστές των ανεμογεννητριών, την πρώτη θέση έχει η Vestas που έχει προμηθεύσει το 45,2% της συνολικής αποδιδόμενης αιολικής ισχύος στην Ελλάδα. Ακολουθούν η Enercon με 25,5%, η Siemens Gamesa με 17,4%, η Nordex με 7,2% και η GE Renewable Energy με 3,2%. Ειδικά για το πρώτο εξάμηνο 2021 τις νέες ανεμογεννήτριες προμήθευσαν: η Vestas κατά 40,4% (105,2 MW), η Siemens Gamesa κατά 37,6% (98 MW), η Enercon κατά 14,1% (36,6 MW), η Nordex κατά 5,5% (14,4 MW), η Leitwind κατά 1,15% (3MW), η Goldwind κατά 1% (2,6MW) και η EWT κατά 0,3% (0,7 MW). Σημειώνεται ότι όλα τα ως άνω αναφερόμενα μεγέθη αφορούν αιολική ισχύ που αποδίδεται στο δίκτυο. Το α' εξάμηνο Η μεγαλύτερη ωριαία διείσδυση αιολικής ισχύος κατά το πρώτο εξάμηνο 2021 ήταν 66,4% και παρατηρήθηκε τα ξημερώματα της Δευτέρας 11.1.2021 (03:00-04:00 CET), συνολικά για 847 ώρες η διείσδυση αιολικής ισχύος ήταν πάνω από 30%, συνολικά για 1.752 ώρες η διείσδυση μεταβλητών ΑΠΕ ήταν πάνω από 30% και για 350 ώρες ήταν πάνω από 50%. Το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα της χώρας ανταποκρίθηκε χωρίς πρόβλημα στις μεγάλες αυτές διεισδύσεις. Κατά το τέλος του Ιουνίου 2021 ήταν υπό κατασκευή πάνω από 550 MW νέων αιολικών πάρκων, η μεγάλη πλειονότητα των οποίων αναμένεται να συνδεθεί στο δίκτυο εντός των επόμενων 18 μηνών.

στιγμή θα προβλεφθεί ότι εγγυητική επιστολή θα κατατίθεται μαζί με την αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, έναντι της κατάθεσής της εντός δύο μηνών μετά τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης

Η γεωγραφική κατανομή

Σε επίπεδο Περιφερειών, η Στερεά Ελλάδα παραμένει στην κορυφή των αιολικών εγκαταστάσεων αφού φιλοξενεί 1.775 MW (41%), ακολουθεί η Πελοπόννησος με 619 MW (14%) και η Ανατολική Μακεδονία-Θράκη με 490 MW (11%).



Οι ελληνικοί όμιλοι που επενδύουν στην αποθήκευση ενέργειας και τις ανανεώσιμες πηγές

- ΔΑΠΕΕΠ: Το 2021 θα ενταχθούν στο σύστημα νέες μονάδες
- Τα επενδυτικά σχέδια που ξεχωρίζουν

Της **ΜΑΝΤΑΛΕΝΑΣ ΠΙΟΥ**

Μεγάλο ενδιαφέρον από Έλληνες και ξένους επενδυτές, μεγάλους και μικρούς, συγκεντρώνουν οι ΑΠΕ και η αποθήκευση ενέργειας. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ) για το 2021 εκτιμά ότι θα ενταχθούν στο σύστημα νέες μονάδες ισχύος 1.601 MW, από τις οποίες οι 640 MW σε αιολικά, οι 932 MW σε φωτοβολταϊκά, 10 MW σε μικρά υδροηλεκτρικά, 15 MW σε βιομάζα και 2 MW σε Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού - Θερμότητας. Το πρώτο εξάμηνο του 2021 ξεκίνησε με τουλάχιστον 100 αιτήσεις αδειοδότησης για μεγάλα έργα ανανεώσιμης ενέργειας ισχύος άνω των 100 MW το καθένα. Και το επενδυτικό «μπουμ» στις ΑΠΕ συνεχίζεται

αμείωτο... παρά τις μεγάλες καθυστερήσεις στην αδειοδότηση και τις αλλαγές στον τρόπο αποζημίωσης των παραγωγών πράσινης ενέργειας. Η μεγάλη στροφή της Ε.Ε. στην πράσινη ενέργεια, η ταχεία απόσυρση λιγνιτικών μονάδων, οι νέοι ακόμα πιο φιλόδοξοι στόχοι που τίθενται για τη διείσδυση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα όπως αποτυπώνονται για την Ελλάδα από το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, τροφοδοτούν τα σχέδια των επενδυτών. Και μόνον η υλοποίηση του ΕΣΕΚ προϋποθέτει την εγκατάσταση ισχύος 1.000 MW ανανεώσιμης ενέργειας ετησίως ως το 2030. Είναι πολύ πιθανόν δε ο στόχος αυτός να αναθεωρηθεί προς τα πάνω μετά την επικαιροποίηση του ΕΣΕΚ, διαδικασία που ήδη έχει ξεκινήσει, προκειμένου να προσαρμοστεί στον αυξημέ-

νο στόχο για τη μείωση της εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα κατά 55% ως το 2030, έναντι 40% που ήταν ο στόχος μείωσης για το 2030 πριν από την αναθεώρηση. Η μείωση έχει ως έτος αναφοράς τα επίπεδα CO₂ του 1990. Αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος Η ραγδαία είσοδος των ΑΠΕ στο ηλεκτρικό σύστημα της χώρας δεν ανακαπίστηκε ούτε το 2020, όταν η πανδημία και τα lockdowns προκάλεσαν μία σειρά από διαταραχές στην παγκόσμια οικονομία και στην εφοδιαστική αλυσίδα. Το 2020 συνδέθηκαν περί τα 1.000 MW πράσινης ενέργειας, ανεβάζοντας τη συνολικά εγκατεστημένη ισχύ των ΑΠΕ στο τέλος της προηγούμενης χρονιάς στα 7.100 MW. Όσο για το πρώτο εξάμηνο του 2021, τα στοιχεία της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Αιολικής Ενέργειας (ΕΛΕΤΑΕΝ) δείχνουν ότι στο δίκτυο συνδέθηκαν 97 νέες ανεμογεννήτριες συνολικής αποδιδόμενης ισχύος 260,5 MW που αντιστοιχούν σε επενδύσεις συνολικού ύψους περίπου 260 εκατ. ευρώ. Έτσι, στο τέλος του πρώτου εξαμήνου η αιολική ισχύς έφθασε τα 4.374 MW, σημειώνοντας αύξηση 6,3% σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2020. Επιπλέον, στα τέλη Ιουνίου 2021 ήταν υπό κατασκευή πάνω από 550 MW νέων αιολικών πάρκων, η μεγάλη πλειονότητα των οποίων αναμένεται να συνδεθεί στο δίκτυο εντός των επόμενων 18 μηνών.

Φωτοβολταϊκά

Πολύ πιο εντυπωσιακοί είναι οι αριθμοί στα φωτοβολταϊκά και τις νέες αιτήσεις. Στη ΡΑΕ προς αξιολόγηση βρίσκονταν στις αρχές Μαρτίου 2.341 αιτήσεις για έργα συνολικής ισχύος 54,36 GW. Ακόμα και αν αναθεωρηθεί προς τα πάνω ο στόχος του ΕΣΕΚ για τη συνολική προσθήκη 9 GW ως το 2030, είναι φανερό πως πολλά από τα επενδυτικά σχέδια που στοιβάζονται σήμερα στα γραφεία της ΡΑΕ, του ΑΔΜΗΕ και του ΔΕΔΔΗΕ, περιμένοντας να αδειοδοτηθούν ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκονται, δεν θα υλοποιηθούν. Εκτός από τα πολλά μικρά έργα, που εκτιμάται ότι θα μείνουν εκτός

νυμφώνος, μάχη αναμένεται να δοθεί και στα μεγάλα πρότζεκτ. Αξίζει να σημειωθεί ότι μόνον οι 100 προτάσεις που υποβλήθηκαν στις αρχές του 2021 (έχουν ακολουθήσει και άλλες εν τω μεταξύ) αφορούν σε συνολική ισχύ 21,5 GW. Πάντως, οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται στην αγορά πράσινης ενέργειας, με την υποχρεωτική είσοδο των νέων ΑΠΕ στις αγορές του Target Model, δημιουργούν ένα σκηνικό που δεν ευνοεί πια τους μεσαίους και τους μικρούς παίκτες - εκτός ίσως από τους πολύ μικρούς, για τους οποίους εξακολουθούν να ισχύουν κάποια σχήματα εγγυημένου εσόδου.

Διέξοδος οι ΦΟΣΕ

Για όσους δεν θα μπορούν να παρακολουθήσουν αυτόνομα το παιχνίδι των Χρηματιστηριακών Αγορών Ενέργειας η διέξοδος είναι οι Φορείς Συλλογικής Εκπροσώπησης (ΦΟΣΕ). Όλοι σχεδόν οι μεγάλοι εγχώριοι ενεργειακοί όμιλοι δραστηριοποιούνται με ΦΟΣΕ, εκπροσωπώντας τόσο τη δική τους παραγωγή όσο και πράσινη ενέργεια από τρίτους. Το υπουργείο Περιβάλλοντος - Ενέργειας προωθεί προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ένα σχήμα διμερών συμβολαίων προμήθειας ηλεκτρισμού από ΑΠΕ, τα λεγόμενα πράσινα PPA με την παροχή εγγύησης του Δημοσίου για τους ενεργοβόρους καταναλωτές. Στόχος του υπουργείου είναι να δημιουργήσει τις συνθήκες για τη διάθεση πράσινης ενέργειας σε ανταγωνιστικές τιμές στη βιομηχανία. Πρέπει να σημειωθεί ότι πολλοί επενδυτές ΑΠΕ ζητούν την καθιέρωση των PPA, όσο το δυνατόν πιο σύντομα, καθώς τα συμβόλαια πώλησης της ενέργειας που θα παράγουν είναι πλέον απαραίτητα για την εξασφάλιση τραπεζικής χρηματοδότησης, προκειμένου να υλοποιηθεί η επένδυση. Οι εγγυημένες τιμές του παρελθόντος... ανήκουν οριστικά στο παρελθόν, ενώ και οι διαγωνισμοί της ΡΑΕ οδεύουν προς τη λήξη τους.

ΝΕΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Κατά βάση τον Μάιο έγινε η τελευταία Κανταγωνιστική διαδικασία της ΡΑΕ για μονάδες αιολικών και φωτοβολταϊκών με το ισχύον καθεστώς, ενώ για τη διεξαγωγή νέων διαγωνισμών θα πρέπει να δώσει έγκριση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Άλλωστε, και το νέο σχήμα των ανταγωνιστικών διαδικασιών για την εγκατάσταση ΑΠΕ, όταν και όποτε εγκριθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Βρυξελλών, θα έχει βραχεία ισχύ, καθώς το υπουργείο Περιβάλλοντος - Ενέργειας έχει προαναγγείλει πως το αργότερο το 2024 το καθεστώς της λειτουργικής στήριξης των έργων ΑΠΕ θα εκπνεύσει. Έτσι η μεγάλη μάζα των νέων έργων πρόκειται να λειτουργήσει μέσω των PPA -τα οποία, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, είναι απαραίτητα για να γίνουν bankable τα επενδυτικά σχέδια, και της συμμετοχής στις αγορές χονδρικής του Χρηματιστηρίου Ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, η σύναψη διμερών συμβολαίων PPA είτε για την κατασκευή των έργων, είτε μετά το 2023 για όσα έργα ΑΠΕ, δηλαδή την πλειονότητα, θα έχουν μείνει εκτός δημοπρασιών, είναι μονόδρομος. Αυτός είναι και ο λόγος της μεγάλης κινητικότητας προς αναζήτηση καταναλωτών που θα απορροφήσουν την παραγόμενη ενέργεια και της πίεσης για επιτάχυνση του θεσμικού πλαισίου, προς την κατεύθυνση και της δυνατότητας σύναψης διμερών συμβολαίων με εταιρείες του εξωτερικού. Ας σημειωθεί ότι πολλές καθετοποιημένες εταιρείες ηλεκτρισμού συνάπτουν ενδοομιλικά PPA - η εταιρεία/ες παραγωγής του ομίλου με την εταιρία προμήθειας.

Από τα πιο μεγάλα επενδυτικά σχέδια, που έχουν ανακοινωθεί, ξεχωρίζουν τα πρότζεκτ της ΔΕΗ Ανανεώσιμες και των ΕΛΠΕ, ισχύος 230 MW και 204 MW αντίστοιχα. Στον κατάλογο που δημοσιοποίησε η ΡΑΕ εμφανίζονται ακόμα δύο φωτοβολταϊκά στη Φλώρινα και τη Λάρισα, ισχύος 750 και 630 MW, και μία συστοιχία φωτοβολταϊκών-αιολικών 537,6 MW στην Ηλεία. Η ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή έχει παρουσιάσει προτάσεις με τρία έργα ισχύος 150, 120 και 103 MW, σε Λάρισα, Αιτωλοακαρνανία και

Άρτα. Τα δύο τελευταία αφορούν σε πλωτά φωτοβολταϊκά και προορίζονται για εγκατάσταση σε τεχνητές λίμνες (Πουρνάρι και Καστράκι). Η εταιρεία έχει επίσης δημοσιοποιήσει το ενδιαφέρον της για θαλάσσια αιολικά. Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες έχει υποβάλει αίτηση για φωτοβολταϊκό 340 MW στο ορυχείο Μεγαλόπολης, ενώ η ΕΛΠΕ Ανανεώσιμες δρομολογεί έναν αιολικό σταθμό 148,8 MW στην Ξάνθη, η ΡΟΚΑΣ ένα φωτοβολταϊκό 135 MW στην Αιτωλοακαρνανία και η ΕΛΛΑΚΤΩΡ ένα φωτοβολταϊκό 110 MW στα Ιωάννινα. Από τους μεγάλους ξένους παίκτες, η γαλλική Voltalia, μέσω θυγατρικής έχει υποβάλει 14 αιτήσεις για mega φωτοβολταϊκά, συνολικής ισχύος 2,1 GW και η επίσης γαλλική ΑΚΥΟ σχεδιάζει φωτοβολταϊκό 133,9 MW στη Θεσσαλία. Και αυτές είναι μόνον... κάποιες από τις αιτήσεις. Σήμερα, με βάση τα στοιχεία της ΕΛΕΤΑΕΝ, τη μεγαλύτερη παρουσία στα αιολικά έχει η ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή με 703 MW και μερίδιο 16,1%, ακολουθεί η ΕΛΛΑΚΤΩΡ με 482 MW (11,0%), η ENEL Green Power με 368 MW (8,4%), η EREN με 283 MW (6,5%) και η Iberdrola Rokas με 271 MW (6,2%). Ακολουθούν η EDF, η νεοεισερχόμενη στον κλάδο Motor Oil, ο όμιλος Μυτιληναίου, η ΔΕΗ Ανανεώσιμες, η Jasper Energy κ.ά. Το νέο δυναμικό ΑΠΕ που αναμένεται να ενταχθεί φέτος στο σύστημα εκτιμάται ότι θα είναι αυξημένο κατά 60% σε σχέση με πέρυσι. Πρόκειται κυρίως για έργα που είχαν προκριθεί και είχαν λάβει τιμή αποζημίωσης της εγγεγραμμένης ενέργειας από τους διαγωνισμούς της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας τα προηγούμενα χρόνια. Συνολικά, στον τομέα των ΑΠΕ ως τη λήξη της δεκαετίας αναμένεται να επενδυθούν περίπου 9 δισ. ευρώ. Στα κεφάλαια αυτά δεν προσμετρώνται οι απαιτούμενες επενδύσεις στις υποδομές, όπως τα δίκτυα και οι διασυνδέσεις των νησιών, αλλά ούτε και τα έργα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που θα πρέπει να αναπτυχθούν για να καταστεί αξιόπιστο ένα ηλεκτρικό σύστημα, που θα λειτουργεί στο μεγαλύτερο μέρος του με ΑΠΕ.



Το νέο El Dorado των επενδύσεων είναι το... ESG

■ Πώς θα βγουν λεφτά από τον νέο δείκτη, αλλά και πώς θα γίνεται οικονομία στο ρεύμα

Του **ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ**

Κατά 10 δις. ευρώ επιπλέον θα μπορούσε να ενισχυθεί υπό τις παρούσες συνθήκες η χρηματιστηριακή αξία των εισηγμένων από την υιοθέτηση των κριτηρίων ESG για τις εταιρείες οι μετοχές των οποίων διαπραγματεύονται στο Χ.Α., αναφέρουν στελέχη της αγοράς. Η ΕΧΑΕ ανακοίνωσε τη δημιουργία ενός νέου δείκτη, ο οποίος έκανε ντεμπούτο στο Χ.Α. στις 2 Αυγούστου με τιμή 1.000 μονάδες και συμμετοχή 35 εταιρειών, αλλά φιλοδοξεί στο μέλλον να έχει τις μετοχές του Γενικού Δείκτη και να είναι γενικός δείκτης. Θα αναθεωρείται μία φορά τον χρόνο και η στάθμισή του θα εξετάζεται κά-

θε εξάμηνο. Στελέχη της αγοράς σημειώνουν πως στο μέλλον θα αλλάξει ο επενδυτικός χάρτης και η νέα γενιά διαχειριστών θα εξετάζει διαφορετικά από την τωρινή τα κριτήρια για μία επένδυση. Η υιοθέτηση των ESG κριτηρίων θα φέρει κεφάλαια στο μέλλον στις εισηγμένες και θα μπορούσε να ενισχύσει την κεφαλαιοποίηση 10-15%. Ωστόσο, για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, η υιοθέτηση περιβαλλοντικών, κοινωνικών και εταιρικής διακυβέρνησης κριτηρίων συνεπάγεται ένα αυξημένο κόστος, το οποίο θα μπορούσε βραχυπρόθεσμα να μειώσει την καθαρή κερδοφορία. Τα μεγάλα funds το γνωρίζουν, σημειώνουν στελέχη της αγοράς, και θα μπορούσαν να τοποθετηθούν μακροπρόθεσμα,

ώστε μελλοντικά να δουν τις επιχειρήσεις να βελτιώνονται. Είναι μία καλή ευκαιρία να εκσυγχρονιστούν οι επιχειρήσεις και να αφήσουν πίσω την οικογενειακή νοοτροπία.

Νέος χρηματιστηριακός δείκτης ESG

Ο νέος δείκτης είναι σταθμισμένος κεφαλαιοποίησης με τιμή εκκίνησης τις 1.000 μονάδες και με τιμές real time. Θα αναθεωρείται κάθε Νοέμβριο και θα σταθμίζεται κάθε εξάμηνο. Στα κριτήρια εισαγωγής, να είναι οι μετοχές της κύριας αγοράς με free float 15% και πάνω, και η βαθμολογία της εταιρείας να είναι μεγαλύτερη ή ίση του 0,30. Στην αρχική σύνθεση συμμετέχουν 35 εταιρείες. Στον νέο δείκτη

περιλαμβάνονται οι: Coca Cola, ΟΤΕ, Alpha Bank, ΟΠΑΠ, Μυτιληναίος, Εθνική Τράπεζα, ΔΕΗ, Jumbo, Πειραιώς, Τιτάν, Motor Oil, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, Τέρνα Ενεργειακή, Lamda, ΕΛΠΕ, ΕΥΔΑΠ, Ελλάκτωρ, ΑΔΜΗΕ, Σαράντης, Viohalco, ΕΧΑΕ, Quest, Πλαστικά Θράκας, Πλαστικά Κρήτης, Αεροπορία Αιγαίου, ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ, ΟΛΠ, Cenergy, Ευρωπαϊκή Πίστη, Ιατρικό Αθηνών, Πλαίσιο, Αλουμύλ και Λύκος. Η κεφαλαιοποίηση των εταιρειών ανέρχεται στα 15,6 δισ. ευρώ και το μεγαλύτερο βάρος έχουν Coca Cola, ΟΤΕ και Alpha Bank με 10% και ακολουθεί ο ΟΠΑΠ με 9,3%.

Το αποτύπωμα της ενέργειας

Αγώνα δρόμου για όλο και πιο πράσινο ρεύμα κάνουν οι προμηθευτές ενέργειας, προσφέροντας στους πελάτες τους εκτός από ενέργεια... και χαμηλό αποτύπωμα άνθρακα. Το

εμπόριο μειωμένου αποτυπώματος άνθρακα... ανθίζει, καθώς εκτός από περιβαλλοντική συνείδηση, πλέον λόγω της ανάγκης συμμόρφωσης με τα ESG (περιβαλλοντικά κριτήρια), σημαίνει για τους εταιρικούς και βιομηχανικούς πελάτες τους και βελτίωση του επενδυτικού τους προφίλ και χαμηλότερο κόστος. Σημειώνεται ότι το ενεργειακό αποτύπωμα του κάθε προμηθευτή ενέργειας αυξάνει ή μειώνει το ενεργειακό αποτύπωμα του πελάτη του.

Οι καταναλωτές πλέον μπορούν να γνωρίζουν το ενεργειακό τους αποτύπωμα από το μείγμα των ενεργειακών πηγών του προμηθευτή τους, από τις επίσημες εκθέσεις του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ), και έτσι να κερδίζουν από τις μειωμένες τιμές, να συμμετέχουν στην προστασία του περιβάλλοντος, να αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή τους με τα ESG και να αξιοποιούν τα «πρά-

σινα πιστοποιητικά», εφόσον επιλέγουν καθαρή ενέργεια από ΑΠΕ. Και, βέβαια, να επιλέγουν προμηθευτή και με κριτήριο το ενεργειακό αποτύπωμα του. Σύμφωνα με την έκθεση του ΔΑΠΕΕΠ στην κατάσταση για το 2020 όλοι οι προμηθευτές αύξησαν τη συμμετοχή της πράσινης ενέργειας στο ενεργειακό τους μείγμα, σε σχέση με το 2019.

Στοιχεία

Με βάση τα στοιχεία του ΔΑΠΕΕΠ, η πιο πράσινη εταιρεία ήταν και το 2020 η WE Energy-EUNICE TRADING, που κάλυψε το 100% των αναγκών των πελατών της με ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, ακολουθεί η Ζενίθ με 89,29%, η BIENEP (88,48%), η Μυτιληναίος (35,57%), η Ήρων (34,87%), η NRG (34,38%), η ΔΕΗ (28,76%), η Volterra με 28,47%, η Φυσικό Αέριο (28,42%), η Elpedison (27,79%), η WATT&VOLT (27,38%).

ΤΟ TRADING

Το 2019, σημειώνεται ότι για όλες τις εταιρείες (εκτός της WE Energy-EUNICE TRADING, που ήταν στο 100% από ανανεώσιμες πηγές), η συμμετοχή της πράσινης ενέργειας στο ενεργειακό τους μείγμα ήταν χαμηλότερη (BIENEP 60,54%, Μυτιληναίος 24,3%, Ήρων 22,43%, Elpedison 21,74%, NRG 20,3%, WATT&VOLT 19,95% και ΔΕΗ 17,59%).

Ο ΔΑΠΕΕΠ σημειώνει ότι «με το άρθρο 48 του ν. 4001/2011 κάθε προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας οφείλει να παρέχει στον πελάτη του στοιχεία σχετικά με τη συνεισφορά κάθε ενεργειακής πηγής στο συνολικό μείγμα καυσίμων του κατά το προηγούμενο έτος, με κατανοητό και σαφώς συγκρίσιμο τρόπο, καθώς και πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όσον αφορά τουλάχιστον τις εκπομπές CO₂, που είναι αποτέλεσμα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το συνολικό μείγμα καυσίμων του προμηθευτή».

Εγγυήσεις Προέλευσης

Η υψηλή επίδοση παραγωγής πράσινης καθαρής ενέργειας αντανακλά τη μεγάλη ποσότητα έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης (Guarantees of Origin-GoO/GO) προς εταιρικούς πελάτες. Οι εναλλακτικοί πάροχοι πράσινης

καθαρής ενέργειας, λοιπόν, εξασφαλίζουν Εγγυήσεις Προέλευσης ενέργειας από ηλεκτροπαραγωγή ΑΠΕ και στη συνέχεια τις μεταβιβάζουν στους εταιρικούς και βιομηχανικούς τους πελάτες. Βασικός σκοπός των Εγγυήσεων Προέλευσης είναι η προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στον τελικό καταναλωτή, καθώς έτσι πιστοποιείται ότι η συγκεκριμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνει μια επιχείρηση μέσα στο διάστημα ενός έτους αντιστοιχεί σε ισόποση ενέργεια προερχόμενη από Ανανεώσιμες Πηγές.

Η Εγγύηση Προέλευσης είναι ένα ηλεκτρονικό πιστοποιητικό, το οποίο εκδίδεται για 1MWh ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από Ανανεώσιμες Πηγές (ΑΠΕ) ή Συμπαράγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ), φέρει το σύνολο της πληροφορίας που αφορά την παραγωγή της και έχει διάρκεια ζωής δώδεκα μήνες. Οι κανόνες για την έκδοση και τη διαχείριση των Εγγυήσεων Προέλευσης ορίστηκαν με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2009/28/ΕΚ, ενώ η Οδηγία 2012/27/ΕΕ περιέλαβε στο καθεστώς των Εγγυήσεων Προέλευσης την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ΣΗΘΥΑ. Ο θεσμός ενισχύθηκε και επεκτάθηκε στο βιοαέριο, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου, με την Οδηγία 2018/2001/ΕΕ.

Η κυβέρνηση κοστολογεί τα φορολογικά κίνητρα για επενδύσεις στο Χρηματιστήριο

■ Εκπτώσεις φόρου, απαλλαγές, ευνοείται η διακράτηση τίτλων



Του **ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ**

Φορολογικά κίνητρα για επενδύσεις στο Χρηματιστήριο εξετάζει το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης. Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι το οικονομικό επιτελείο εξετάζει τα μέτρα που παρουσιάστηκαν την περασμένη εβδομάδα σε έκθεση του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών. Τα μέτρα που κοστολογεί η κυβέρνηση είναι τέσσερα από αυτά που προτείνει το ΙΟΒΕ:

- Απαλλαγές επιλέξιμων μετοχών από τον φόρο μερισμάτων ή απαλλαγές επιλέξιμων ομολογιών από τον φόρο τόκων που παρακρατούνται κατά την πληρωμή. Οι απα-

λλαγές μπορεί να συνδέονται με τα πρώτα χρόνια διαπραγμάτευσης των κινητών αξιών τους σε οργανωμένη αγορά.

- Απαλλαγή από τη φορολογία εισοδήματος από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου σε περίπτωση διακράτησης επιλέξιμων κινητών αξιών περισσότερο από έναν ελάχιστο αριθμό (π.χ. 3) ετών.

- Απαλλαγή από τον φόρο κληρονομιάς σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου φυσικού προσώπου.

- Έκπτωση φόρου για συμμετοχή σε αυξήσεις κεφαλαίου μικρομεσαίων επιχειρήσεων ή για επένδυση σε νεοεκδιδόμενες κινητές αξίες και τίτλους διαπραγματεύσιμους στην Εναλλακτική Αγορά.

Το κεντρικό συμπέρασμα είναι ότι

οι θετικές οικονομικές επιδράσεις που δημιουργούνται μέσα από στοχευμένα κίνητρα για την ενδυνάμωση της εγχώριας κεφαλαιαγοράς είναι σημαντικά υψηλότερες του δημοσιονομικού κόστους που προκαλούν. «Ενδεικτικά», τονίζει το ΙΟΒΕ, «με σωρευτικό δημοσιονομικό κόστος περί το €0,5 δισ. στην 5ετία, δημιουργούνται νέες επενδύσεις έως και €1,6 δισ. στην ίδια 5ετία και σημαντικά πολλαπλασιαστικά οφέλη για την πραγματική οικονομία σε όρους ΑΕΠ και απασχόλησης σε βάθος 20ετίας».

Όπως αναφέρει, ειδικότερα, η μελέτη... «οι εκτιμήσεις οδηγούν στο συμπέρασμα ότι κάθε 1 ευρώ δημοσιονομικού κόστους για την

εφαρμογή των προτεινόμενων κινήτρων μπορεί να συντελέσει σε σωρευτική αύξηση του πραγματικού εθνικού εισοδήματος στο Αισιόδοξο σενάριο, κατά έως και 5 ευρώ (4 ευρώ στο Συντηρητικό σενάριο) σε βάθος 5ετίας, και κατά έως και 27 ευρώ σε βάθος 20ετίας (19 ευρώ στο Συντηρητικό σενάριο)».

Η κυβέρνηση, προκειμένου να ενθαρρύνει τις επενδύσεις, έχει ασχοληθεί μέχρι στιγμής με δύο σημαντικά ζητήματα για τη λειτουργία της αγοράς. α) Την αποκατάσταση της αξιοπιστίας της αγοράς η οποία κηλιδώθηκε από το σκάνδαλο της Folli Follie και τη διαρκή αμφισβήτηση των ξένων κεφαλαίων προς τις τράπεζες με τις αλληπάλληλες ανακεφαλαιοποιήσεις επί ΣΥΡΙΖΑ στο όνομα της «περήφανς» διαπραγμάτευσης του... 2015. Για τον λόγο αυτόν θεσπίστηκαν μια σειρά από νόμους για τους ελέγχους, τα πρόστιμα, την αλλαγή της σύνθεσης των μελών του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, και β) τη μείωση των φόρων στις επιχειρήσεις και στα μερίσματα (5% πια). Μηδενίστηκε η προκαταβολή φόρου, μειώθηκαν οι ασφαλιστικές εισφορές και γίνεται προσπάθεια περαιτέρω πίεσης του ενεργειακού κόστους, καθιστώντας τις ελληνικές επιχειρήσεις, και βεβαίως τις εισηγμένες, ανταγωνιστικότερες. Πλνν, όμως, εκείνο που λείπει είναι η ενεργοποίηση των ιδιωτών επενδυτών, επιλέγοντας το Χρηματιστήριο ως ισχυρή εναλλακτική αύξησης των εισοδημάτων τους.

Τι αλλάζει στην εποπτεία

Τη Δευτέρα 2 Αυγούστου, η νομοπαρασκευαστική επιτροπή που έχει αναλάβει το έργο εκσυγχρονισμού και ενίσχυσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατέθεσε

στον υφυπουργό Οικονομικών κ. Γιώργο Ζαββό το πολυαναμενόμενο πόρισμά της (σ.σ. οι πληροφορίες αναφέρουν ότι πρόκειται για ένα κείμενο 80 σελίδων) το οποίο θα αποτελέσει τη βάση για νέα νομοθεσία. Ο κ. Ζαββός, για τον οποίο υπάρχει θετικό κλίμα στο Μέγαρο Μαξίμου, από τον χειρισμό της υπόθεσης του αναβαλλόμενου φόρου, καθώς μία μεγάλη αβεβαιότητα για τον τραπεζικό κλάδο και βεβαίως το Χ.Α. ξεπεράστηκε, έχει αναλάβει προσωπικά το στοίχημα αλλαγής της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς εκτός από εποπτικό ρόλο, τίθεται ως καίριο γρανάζι στον άξονα απορρόφησης και μόχλευσης των κεφαλαίων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, cover bonds, νέες εκδόσεις ομολογιακών, νέες εισαγωγές εισηγμένων, άντληση κεφαλαίων με σκοπό τα έργα του Ελλάδα 2.0, θα περάσουν από το βαρύ κτίριο της Οδού Κολοκοτρώνη, σχολιάζουν οι ίδιες πηγές. Οπότε, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει όλα τα νομοθετικά εργαλεία και την αυτοτέλεια να προχωρήσει τις σχετικές εγκρίσεις.

Άλλα έξι νομοσχέδια

Όπως αναφέρουν καλά ενημερωμένες πηγές, μέχρι τέλος του χρόνου πρόκειται να κατατεθούν στη Βουλή σχεδόν έξι νομοσχέδια που θα αφορούν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την υιοθέτηση της κοινοτικής νομοθεσίας από την ελληνική. Τα πρώτα βήματα έχουν γίνει, αφού από τις 17 Ιουλίου όλες οι εισηγμένες εταιρείες έπρεπε να έχουν εφαρμόσει τους νέους και αυστηρότερους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης, στοιχείο το οποίο οδηγεί σε εκτεταμένες αλλαγές στα Δ.Σ. των επιχειρήσεων.

Συνεγγυητικό

Ο νόμος για το Συνεγγυητικό εί-

ΠΟΡΙΣΜΑ

Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι η Επιτροπή στο πόρισμά της κάνει λόγο για ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης εντός της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με νέο πλαίσιο διαφάνειας και λογοδοσίας, ενίσχυση της συνεργασίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ), εκσυγχρονισμό της οργανωτικής και διοικητικής δομής της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, αναθεώρηση του πλαισίου για τη στελέχωση και την εξασφάλιση της ανεξαρτησίας και της αποτελεσματικότητας και αξιολόγησης των στελεχών της, αναδιάρθρωση των μηχανισμών ελέγχων και λειτουργίας, με ενίσχυση των εποπτικών εργαλείων και αρμοδιοτήτων. Επίσης, ενίσχυση της ανεξαρτησίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως εποπτική αρχή, βάσει των βέλτιστων πρακτικών που ισχύουν για τις ανεξάρτητες αρχές στην Ε.Ε. και διεθνώς, ψηφιακό μετασχηματισμό και ψηφιακά εργαλεία παρακολούθησης για την πρόληψη και για την τεκμηρίωση ελέγχων και κατασταλτικών μέτρων, και ενσωμάτωση όλων των σχετικών κοινοτικών οδηγιών και των ευρωπαϊκών προτύπων που έχει συστήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι εργαζόμενοι στην Κεφαλαιαγορά δεν θέλουν τους ορκωτούς ελεγκτές. Στο μεταξύ, μετά τις αποκαλύψεις του businessenergy.gr, επιστολή προς τον υπουργό Οικονομικών και την πρόεδρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με κοινοποίηση στη Γενική Γραμματεία του πρωθυπουργού απέστειλαν οι εργαζόμενοι στην Κεφαλαιαγορά. Στην επιστολή τους οι εργαζόμενοι με σκληρή γλώσσα κάνουν λόγο σύσταση νομοπαρασκευαστικής επιτροπής η οποία υπολειτούργησε και στη σύνθεσή της μετείχαν άτομα που ήταν άσχετα με τον χώρο της Κεφαλαιαγοράς.

ΠΡΟΧΕΙΡΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΡΜΑΤΙΣΤΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ταυτόχρονα επισημαίνουν χαρακτηριστικά ότι «ο τρόπος εν τέλει με τον οποίο λειτούργησε η επιτροπή αυτή δεν διακρινόταν για τη διαφάνεια διαλόγου και ανάλυσης της σκοπιμότητας κατάρτισης διατάξεων, οι οποίες εμφανίζονταν αιφνιδιαστικά και γίνονταν αποδεκτές από την πλειοψηφία των μελών, πλην των εκπροσώπων της Ε.Κ., οι οποίοι, ως πλέον εξειδικευμένοι, εξέφραζαν ισχυρές αντιρρήσεις νομιμότητας που όμως δεν λαμβάνονταν υπόψη. Επισημαίνεται δε ότι παρόλο που η Επιτροπή κάλεσε ορισμένα στελέχη από τον χώρο της ελληνικής Κεφαλαιαγοράς και από άλλες ελληνικές ανεξάρτητες αρχές εποπτείας, οι σχετικές επισημάνσεις τους ομοίως δεν λήφθηκαν υπόψη.

Από το τελικό σχέδιο διατάξεων που υποβλήθηκε προς έγκριση στα μέλη της επιτροπής από τον πρόεδρό της, με ελάχιστη προθεσμία υποβολής παρατηρήσεων, διαπιστώσαμε ότι πρόκειται για πρόχειρη, αποσπασματική, ανατιολόγητη και ανεφάρμοστη παράθεση διατάξεων, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν προσεγγίζουν τα τεράστια και χρόνια προβλήματα λειτουργίας της Ε.Κ. ενώ, αντιθέτως, θα δημιουργήσουν άμεσα κίνδυνο πλήρους αποδιοργάνωσης της λειτουργίας μας».



ναί έτοιμος και απομένουν κάποιες λεπτομέρειες, όπως αναφέρουν οι ίδιες πληροφορίες. Τα 90 άρθρα του νομοσχεδίου θα τεθούν σε σύνομη διαβούλευση, πριν σταλούν στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης για τη δρομολόγηση των κοινοβουλευτικών διαδικασιών. Στις προωθούμενες αλλαγές συγκαταλέγεται επίσης και η δημοσίευση των ετήσιων αποτελεσμάτων του Συνεγγυητικού Κεφαλαίου με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, γεγονός που θα οδηγήσει πιθανόν σε διαφοροποιήσεις ορισμένων οικονομικών δεδομένων, όπως για παράδειγμα των αποτιμήσεων των ακινήτων που κατέχει το Συνεγγυητικό.

Ταμείο Ανάκαμψης

Προχωράει απρόσκοπτα η μεταμόρφωση της Κεφαλαιαγοράς η οποία χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης, προκειμένου να μεταβληθούν τα επίπεδα ψηφιο-

ποίησης της Αρχής και να είναι δυνατή η πλήρης καταγραφή των εργασιών της.

Όχι στη διάσπαση

Σύμφωνα με τον Σύλλογο εργαζομένων: «Η προσέγγιση του σχεδίου των διατάξεων αυτών σε καμία περίπτωση δεν τροποποιεί το υφιστάμενο μοντέλο εποπτείας, παρά τις πολύ καίριες και σχετικές παρατηρήσεις της έκθεσης Πισσαρίδη περί των πλέον σύγχρονων μοντέλων εποπτείας, αλλά δημιουργεί ένα καινοφανές σύστημα δύο διοικητικών οργάνων με ξεχωριστή δομή, που πλαισιώνονται από πολυάριθμες επιτροπές εμπειρογνομόνων, μέσα από ένα περίπλοκο σύστημα λειτουργίας, χωρίς προφανή στόχευση και αιτιολόγηση, που όμοιό του δεν υφίσταται σε καμία άλλη ευρωπαϊκή εποπτική αρχή.

Η λειτουργία των ομόλογων ευρωπαϊκών αρχών δεν περιλαμβάνει διαφορετικά όργανα διοίκησης,

αλλά επιτροπές που λειτουργούν συμπληρωματικά με το όργανο διοίκησής τους, με στόχο την πρόληψη σύγκρουσης συμφερόντων κατά το στάδιο της επιβολής κυρώσεων».

Διορισμένοι σύμβουλοι

Οι εργαζόμενοι στην επιστολή τους ισχυρίζονται ότι «για την εφαρμογή του νέου οργανωτικού συστήματος θα απαιτηθεί η δημιουργία επιπλέον οργάνων και θέσεων συμβούλων, στους οποίους θα ανατεθούν μάλιστα απευθείας καθήκοντα. Η προσέγγιση αυτή δεν θα συμβάλει στην αποτελεσματική λειτουργία της Ε.Κ., τουναντίον θα δημιουργήσει αδικαιολόγητες κα-

θυστερήσεις, λόγω της αύξησης του διοικητικού φόρτου, ενώ θα επιφέρει επιπλέον οικονομικό κόστος, δυσανάλογο της ελληνικής πραγματικότητας».

Καταλύεται η ανεξαρτησία της Ε.Κ.

Κατά τον Σύλλογο εργαζομένων «η πλέον βασική επισήμανση αφορά στην αποκάλυπτη κατάλυση της ανεξαρτησίας που πρέπει να διέπει την Ε.Κ., η οποία αν και συστήνεται, σύμφωνα με τις νέες διατάξεις, ως Ανεξάρτητη Αρχή που απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, τούτο αποδομείται παντελώς σε πολυάριθμα σημεία του σχεδίου διατάξεων. Ενδεικτικά και μόνο

αναφέρουμε ότι προβλέπεται η δυνατότητα του υπουργού Οικονομικών να υποβάλει στρατηγικές προτάσεις και να παρέχει οδηγίες στην Αρχή σχετικά με τον στρατηγικό σχεδιασμό για την υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής σε ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της Αρχής ως και σε εξαιρετικές περιπτώσεις». Οι προβλεπόμενες δε περιπτώσεις άρσης του απορρήτου, της έγκρισης των κανονισμών λειτουργίας και του ελέγχου του εν γένει τρόπου λειτουργίας άμεσα ή έμμεσα από τον εκάστοτε υπουργό Οικονομικών, συντείνουν στην πλήρη εξάρτηση της λειτουργίας της Ε.Κ. σε κάθε επίπεδο από τα κυβερνητικά όργανα».

ΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ WIRECARD

Στην επιστολή οι εργαζόμενοι υπενθυμίζουν την περίπτωση του σκανδάλου της γερμανικής εταιρείας Wirecard, το οποίο είχε επίπτωση στις διεθνείς κεφαλαιαγορές και για το οποίο τα αρμόδια ευρωπαϊκά εποπτικά όργανα απέδωσαν ευθύνη, μεταξύ άλλων, στον υψηλό βαθμό παρεμβατισμού του υπουργείου Οικονομικών στο έργο της αρμόδιας εποπτικής αρχής.

Φυσικά, δεν παραλείπουν να αναφερθούν και στην αξιολόγησή τους τονίζοντας ότι «απαξιώνεται η εξειδικευμένη και πολυετής εμπειρία του υφιστάμενου προσωπικού της Ε.Κ., η οποία ήταν απαραίτητη για την πρόσληψή του, δεδομένου ότι ανατίθεται επί της ουσίας σε τρίτους, υποδεικνυόμενος από τον υπουργό Οικονομικών, η αξιολόγηση της επιστημονικής επάρκειας του υφιστάμενου προσωπικού της Ε.Κ., το οποίο στηρίζει σθεναρά την τελευταία δύσκολη δεκαετία την ελληνική κεφαλαιαγορά, χωρίς τους αναγκαίους εποπτικούς πόρους, μέσα και εργαλεία, αναφορικά με το αν θα παραμείνει ή όχι στην Ε.Κ. Η εν λόγω δε αξιολόγηση προβλέπεται να διενεργηθεί κατά παρέκκλιση κάθε γενικών και ειδικών διατάξεων, χωρίς να προβλέπονται σχετικά κριτήρια και εφαρμοστέες διαδικασίες, δημιουργώντας σωρεία



αντικινήτρων για την εφεξής άσκηση των καθηκόντων του υφιστάμενου προσωπικού της Ε.Κ. και γεννώντας επιπλέον ερωτηματικά για τη σκοπιμότητα τελικά των εκπονούμενων διατάξεων».

Ο Σύλλογος εργαζομένων καλεί τη Διοίκηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να αποσύρει άμεσα τους εκπροσώπους της Ε.Κ. στην επιτροπή αξιολόγησης ώστε να μην τεκμαίρεται η οποιαδήποτε συναίνεση στις συγκεκριμένες διατάξεις καθώς και να μην υποστηρίζεται πλέον ο πρόδηλος προσχηματικός της χαρακτήρας.

Η ενεργειακή μετάβαση περνάει μέσα από τα... black out

■ Πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές, χιονιάς, καύσωνες απειλούν τη μεταστροφή της οικονομίας σε πράσινη μέχρι το 2030



Της **ΜΑΝΤΑΛΕΝΑΣ ΠΙΟΥ**

Με τον φόβο ενός γενικευμένου black out ηλεκτρικού ρεύματος, κάθε φορά που θα αντιμετωπίσουμε τα... όχι και τόσο σπάνια πλέον ακραία καιρικά φαινόμενα, τον χειμώνα ή το καλοκαίρι, φαίνεται πως θα εξελίσσονται τα επόμενα χρόνια.

Οι πρώτες ημέρες του Αυγούστου με τον καύσωνα και τις πυρκαγιές δοκίμασαν τα όρια του συστήματος, τόσο από πλευράς ζήτησης και προσφοράς όσο και μεταφορικής ικανότητας. Το γενικό black out εκείνη τη φορά μπορεί να αποτράπηκε και να σημειώθηκαν μόνον διακοπές ρεύματος σε πολλά σημεία της Αττικής, η απειλή όμως είναι εμφανής. Οι υποεπενδύσεις της προηγούμενης δεκαετίας στα δίκτυα αλλά και σε συμβατικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρισμού αναγκάζουν το σύστημα να λειτουργεί στα όριά του όποτε το θερμομέτρο ανεβαίνει ή κατεβαίνει πέρα από τα συνήθη

επίπεδα. Και αν συνεχιστεί η οικονομική ανάκαμψη -που σχεδόν αυτομάτως μεταφράζεται σε μεγαλύτερη κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος-, τότε ένα ενδεχόμενο black out δεν θα είναι μόνον το βασικό σενάριο για τα ακραία καιρικά φαινόμενα, αλλά και το βασικό σενάριο για τις απογευματινές ώρες του καλοκαιριού και τις λίγο πιο κρύες ημέρες του χειμώνα.

Προβλήματα

Η αποδυνάμωση του ηλεκτρικού συστήματος της χώρας δεν φάνηκε σε όλο της το μέγεθος πριν από την πανδημία του κορωνοϊού, επειδή η ζήτηση ηλεκτρισμού δεν είχε επανέλθει στα προ του 2010 και της δημοσιονομικής κρίσης επίπεδα. Το 2020 η ζήτηση βυθίστηκε λόγω Covid-19 και lock down. Τώρα, όμως, και όσο συνεχίζεται η ανάκαμψη της οικονομίας, αρχίζουν και γίνονται εμφανή τα προβλήματα. Οι περισσότερες από τις επενδύσεις που έγιναν τα τελευταία

χρόνια αφορούσαν στην εγκατάσταση ΑΠΕ, κυρίως αιολικών και φωτοβολταϊκών.

Μαζί με τα μικρά υδροηλεκτρικά και τις μονάδες βιομάζας-βιοαερίου (που συναποτελούν το ανανεώσιμο δυναμικό ενέργειας), η συνολική ισχύς τους φθάνει στα 8.355,33 MW, εκ των οποίων τα 8.006 αφορούν σε αιολικά και φωτοβολταϊκά, σύμφωνα με τα στοιχεία Μαΐου του ΔΑΠΕΕΠ. Πρόκειται για σχεδόν υπερτριπλάσια ισχύ από την αντίστοιχη του 2010, η οποία όμως δεν είναι καθόλου επαρκής για τις τρέχουσες αιχμές του συστήματος.

Η χρονιά-ρεκόρ στην κατανάλωση ηλεκτρισμού μέχρι σήμερα με 56.310 GWh και αιχμή φορτίου τα 10.217 MW, έπειτα από προληπτική διακοπή φορτίων, ήταν το 2008. Δεκατρία χρόνια μετά, η αιχμή φορτίου έφθασε κοντά στα 11.000 MW, αλλά το σύστημα είναι οριακό, με εγκατεστημένη συμβατική ισχύ 8.819,3 MW (ελαφρώς μειωμένη σε σχέση με το 2008 που ήταν ελάχιστα πάνω από τα 9.000 MW).

Η εγκατεστημένη ισχύς των ΑΠΕ υπερτριπλασιάστηκε στο μεσοδιάστημα, αλλά η στοχαστικότητα τους δεν τους επιτρέπει να καλύψουν τη ζήτηση όλες τις ώρες. Τα φωτοβολταϊκά, με εγκατεστημένη ισχύ σχεδόν 3.000 MW, μετά τη δύση του ηλίου δεν παράγουν ρεύμα, ενώ τα αιολικά δεν αποδίδουν όταν δεν φυσά. Για να καλυφθούν οι ανάγκες, το σύστημα πρέπει να διαθέτει εφεδρείες σε συμβατικές μονάδες ή/και σε δυνατότητες εισαγωγής ρεύματος.

Η αποθήκευση ενέργειας που αποτελεί ένα από τα μεγάλα στοιχεία της πράσινης μετάβασης βρίσκεται ακόμα σε εμβρυακή κατάσταση στη χώρα μας και θα χρειαστεί αρκε-

τά χρόνια για να αποδώσουν επενδύσεις που δεν έχουν καν ξεκινήσει να υλοποιούνται.

Λιγνίτης

Η ΔΕΗ για να ανταποκριθεί στις ανάγκες των παρατεταμένων υψηλών θερμοκρασιών, που λόγω της χρήσης κλιματιστικών αυξάνουν τη ζήτηση, αναγκάστηκε να θέσει εκ νέου στο σύστημα λιγνιτικές μονάδες, που εν μέρει είχαν παροπλιστεί. Στη συμβατική παραγωγή ο προγραμματισμός για τα αμέσως επόμενα χρόνια προβλέπει τη λειτουργία της νέας μονάδας φυσικού αερίου ισχύος 826 MW της «Μυτιληναίως» στο τέλος του 2021 με αρχές του 2022, καθώς και τη λιγνιτική μονάδα της ΔΕΗ «Πτολεμαΐδα 5» ισχύος λίγο πάνω από τα 600 MW προς το τέλος του 2022 με αρχές του 2023. Ταυτόχρονα, όμως, προβλέπει την απόσυρση όλων των εν λειτουργία λιγνιτικών μονάδων, ισχύος περίπου 3.500 MW σήμερα. Παράλληλα η περίμετρος του διασυνδεδεμένου συστήματος αυξάνεται, ήδη έχουν προστεθεί οι Κυκλάδες και η μικρή διασύνδεση της Κρήτης, ενώ το 2023 προγραμματίζεται να λειτουργήσει και η μεγάλη διασύνδεση με την Κρήτη, ισχύος 1.000 MW.

Με τα δεδομένα αυτά, είναι φανερό ότι οι αιχμές του συστήματος, τις ώρες που οι ΑΠΕ δεν αποδίδουν, θα δημιουργούν προβλήματα επάρκειας και ευστάθειας, αν δεν υπάρξουν οι κατάλληλες εφεδρείες σε συμβατική παραγωγή ή/και μηχανισμοί διαχείρισης της ζήτησης, όπως η διακοψιμότητα κ.λπ., τουλάχιστον για όσο χρονικό διάστημα δεν θα έχουν αναπτυχθεί επαρκή συστήματα αποθήκευσης ενέργειας (συστοιχίες μπαταριών και υβριδικές μονάδες).

ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Το μοντέλο κατά το οποίο η εξοικονόμηση ενέργειας που θα επιτευχθεί με τις ενεργειακές αναβαθμίσεις κτιρίων κ.λπ. θα περιορίσει αισθητά την αύξηση της κατανάλωσης ρεύματος (εφόσον βέβαια υπάρξει οικονομική μεγέθυνση), χρειάζεται και αυτό χρόνια για να αποδώσει. Από την άλλη πλευρά, νέες εφαρμογές της ηλεκτρικής ενέργειας, όπως τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα, οι αντλίες θερμότητας κ.λπ., αναμένεται να επηρεάσουν αυξητικά την κατανάλωση.

Σε αυτά τα πρώτα χρόνια της ενεργειακής μετάβασης είναι φανερό πως οι προκλήσεις για το σύστημα θα είναι πολλαπλές και συνεχείς, όχι μόνον σε επίπεδο υποδομών αλλά και όσον αφορά στις τιμές. Εδώ και περισσότερο από έναν μήνα η μέση χονδρική τιμή του ηλεκτρισμού στο εγχώριο σύστημα κινείται σε ιστορικά υψηλά επίπεδα, άνω των 100 ευρώ/MWh. Στις 5 Αυγούστου η μέση τιμή στην Αγορά Επόμενης Ημέρας εκτοξεύτηκε

πάνω από τα 185 ευρώ/MWh, το απόλυτο ρεκόρ μέχρι τότε. Οι μέσες τιμές στις αρχές του χρόνου ήταν λίγο πάνω από τα 60 ευρώ/MWh. Οι μεγάλες αυτές αυξήσεις, που με κάποιες αποκλίσεις εμφανίζονται σε όλες σχεδόν τις αγορές της Ευρώπης, ως έναν βαθμό σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση, αφού η σταδιακή κατάργηση του άνθρακα/λιγνίτη έχει αυξήσει τη ζήτηση και τις τιμές για το φυσικό αέριο στην ηλεκτροπαραγωγή, αλλά και την τιμή αγοράς των δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων, που επιβαρύνουν όλη την παραγωγή από ορυκτά καύσιμα. Οι αυξήσεις στη χονδρική αγορά ήδη έχουν περάσει στα τιμολόγια λιανικής, δημιουργώντας ένα ακόμα πρόβλημα για την πολιτική διαχείριση του συστήματος, καθώς ο καταναλωτής βλέπει τις τιμές να ανεβαίνουν, χωρίς αυτό να συνοδεύεται... τουλάχιστον από αντίστοιχη βελτίωση των υπηρεσιών, που παραμένουν οριακές και ευπαθείς σε κάθε καιρικό φαινόμενο.



Τα πρώτα 4 δισ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης παρελήφθησαν από την Τράπεζα της Ελλάδος

- Γιατί θα μεταμορφωθεί η Ελλάδα -και πώς- μέσα στην επόμενη δεετία!
- Πώς έφτασε η Ελλάδα να πάρει τα περισσότερα λεφτά από κάθε άλλη χώρα στην Ευρώπη

Του **ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ**

Τη στιγμή που η χώρα φλέγεται, η οικονομία αλλάζει. Ακόμα και αυτή την ώρα που γράφονται τούτες οι γραμμές είναι πολύ πιθανό να έχουν έρθει τα πρώτα κεφάλαια από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης. Δεκατέσσερις μήνες μετά την έγκρισή του από τις Βρυξέλλες και την κοινή απόφαση των αρχηγών των κρατών-μελών, η Ελλάδα λαμβάνει ένα

ποσό της τάξης των 32 δισ. ευρώ, που μαζί με το ΕΣΠΑ ξεπερνάει τα 73 δισ. ευρώ, και αν τα κεφάλαια αυτά μοχλευτούν από τις τράπεζες, δύο και τρεις φορές, θα μιλάμε για έναν πακτωλό ρευστότητας που θα μεταμορφώσει άπαξ και διά παντός τη χώρα μέχρι το 2027-2030. Τα πρώτα 4 δισ. ευρώ του Ταμείου Ανάκαμψης ανέμενε η κυβέρνηση μέχρι τις 13 Αυγούστου, όπως ανέφερε ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών στη Βουλή, Θεόδωρος Σκυλακάκης,

και μπαίνουν έτσι σε δρόμο υλοποίησης τα πρώτα έργα συνολικού προϋπολογισμού 1,42 δισ. ευρώ. Αφορούν υποδομές εκσυγχρονισμού του Δημοσίου και την ψηφιοποίηση αρχείων, βελτίωση του εξοπλισμού της ΑΑΔΕ, επέκταση και υποστήριξη του Εθνικού Δικτύου Τηλεπικοινωνιών - Σύζευξης II, την ενίσχυση συστημάτων για την ψηφιακή εξυπηρέτηση των πολιτών, τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω του χωροταξικού σχεδιασμού,

στο πρόγραμμα Ψηφιακή Μέριμνα το βόρειο τμήμα του αυτοκινητόδρομου Ε65, και την αποκατάσταση και ανάδειξη των μνημείων της Ακρόπολης Αθηνών. Από τα 30,5 δισ. ευρώ, τα 12,7 δισ. ευρώ είναι δάνεια και προβλέπεται να κινητοποιήσουν διπλάσιους επενδυτικούς πόρους, αποτελώντας έτσι, σύμφωνα με τα όσα ανέφερε ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών, Θεόδωρος Σκυλακάκης, τη μεγαλύτερη μόχλευση επενδυτικών πόρων στην ιστορία της χώρας. Σημειώνεται ότι έκθεση της Oxford Economics καταγράφει ότι η Ελλάδα παίρνει τα περισσότερα λεφτά από κάθε άλλη ευρωπαϊκή χώρα, με μεγάλη διαφορά, 20% του ΑΕΠ, σε σχέση με το 15% που είναι το αμέσως επόμενο ποσοστό. Παράλληλα, σύμφωνα με μελέτη της Τράπεζας της Ελλάδος, η αποτελεσματική εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου μπορεί να φέρει αύξηση του ΑΕΠ κατά 6,9% έως το 2026, η οποία μπορεί να φτάσει και το 9,9% σε πιο μακροχρόνιο ορίζοντα (20 ετών).

Τα δάνεια που θα δοθούν μέσω εμπορικών τραπεζών και χρηματοπιστωτικών φορέων θα χρηματοδοτήσουν ιδιωτικές επενδύσεις και έργα άνω των 20 δισ. ευρώ με στόχευση την πράσινη μετάβαση, ψηφιακό μετασχηματισμό, καινοτομία και έρευνα, εξωστρέφεια και αύξηση μεγέθους μέσω συγχωνεύσεων και εξαγωγών. Η μέγιστη χρηματοδότηση θα είναι 50%, και η συμμετοχή τραπεζών και επενδυτών τουλάχιστον 30% και 20% αντιστοίχως. Προβλέπεται μακροχρόνια περίοδος αποπληρωμής (10 έως 12 έτη) καθώς και περίοδος χάριτος (έως 2 έτη). Το κόστος δανεισμού θα κυμαίνεται μεταξύ 0,2% και 0,4%.

Οι προβλέψεις για το Ταμείο Ανάκαμψης δείχνουν πως φέτος αναμένεται εισροή πόρων περί τα 7,8 δισ. ευρώ και στη συνέχεια επτά εισροές 5,31 δισ. ευρώ για την πενταετία από το 2022 έως και το 2026. Οι υπολογισμοί δείχνουν ότι τα κοινοτικά κεφάλαια αναμένεται να δώσουν μια συνολική ωφέλεια 60 δισ. ευρώ

στην πραγματική οικονομία, ενώ τα 12,7 δισ. των δανείων αναμένεται να κινητοποιηθούν ιδιωτικές επενδύσεις 31,8 δισ. ευρώ.

Υπολογίζεται επίσης πως η ομαλή απορρόφηση των κεφαλαίων του Ταμείου από το β' εξάμηνο θα προσθέσει 1,3% στο πραγματικό ΑΕΠ το 2021, ενώ για φέτος εκτιμάται αύξηση επενδύσεων κατά 7%, το 2022 κατά 30,3% το 2023 κατά 12,3% και το 2024 κατά 10,8%. Οι εξαγωγές αναμένεται να αυξηθούν κατά 10,4% φέτος, στο 13,7% το 2022 και 7,5% και 6,2% για το 2023 και το 2024. Στόχος είναι η αύξηση του ελληνικού ΑΕΠ κατά 7% και δημιουργία 180.000-200.000 νέων θέσεων εργασίας έως το 2026.

Σύμφωνα με το υπουργείο Οικονομικών, εγκρίθηκαν τα τεχνικά δελτία και ξεκινούν τα 12 πρώτα έργα του Σχεδίου «Ελλάδα 2.0», συνολικού προϋπολογισμού 1,42 δισ. ευρώ.

Αναλυτικά αφορούν:

Στον εκσυγχρονισμό των υποδομών του δημοσίου τομέα θα συμβάλουν τα εξής έργα:

1. Βελτίωση του εξοπλισμού της ΑΑΔΕ με σκοπό την παροχή αναβαθμισμένων υπηρεσιών προς τους φορολογούμενους.

Προϋπολογισμός:

12,2 εκατ. ευρώ.

2. Μεταρρύθμιση του Δημοσιονομικού Συστήματος στην Κεντρική Διοίκηση και τη λοιπή Γενική Κυβέρνηση GOV-ERP. Το έργο αφορά στην αναμόρφωση του συστήματος χρηματοοικονομικής και δημοσιονομικής διαχείρισης του Δημοσίου με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητάς του. Πρόκειται για την προετοιμασία, υποστήριξη και ανάπτυξη ενός πληροφοριακού συστήματος επιχειρησιακού σχεδιασμού (Enterprise Resource Planning, ERP) για τη Γενική Κυβέρνηση και την Κρατική Διοίκηση.

Προϋπολογισμός:

36,1 εκατ. ευρώ.

Φορέας υλοποίησης: Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.

3. Επέκταση και υποστήριξη του Εθνικού Δικτύου Τηλεπικοινωνιών – Σύζευξις II, το οποίο είναι το δίκτυο τηλεπικοινωνιακών και τηλεματικών υπηρεσιών των φορέων του Δημόσιου Τομέα με παρουσία σε 4.500 σημεία σε όλη τη χώρα.

Προϋπολογισμός:

32,1 εκατ. ευρώ.

Φορέας υλοποίησης: Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.

4. Δικτυακή αναβάθμιση με οπτικές ίνες για το δίκτυο GRNET και τα συνδεδεμένα δίκτυα, δηλαδή το σύνολο των Ακαδημαϊκών και Ερευνητικών φορέων της χώρας, το πανελλήνιο σχολικό δίκτυο, έναν σημαντικό αριθμό δημόσιων νοσοκομείων και άλλους φορείς έρευνας και εκπαίδευσης.

Προϋπολογισμός:

30,5 εκατ. ευρώ.

Φορέας υλοποίησης: Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας.

Στη βελτίωση των υπηρεσιών του κράτους προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις προβλέπεται να συμβάλουν τα εξής έργα:

5. Ενιαία Ψηφιακή Υποδομή για την Εξυπηρέτηση Πολιτών και Επιχειρήσεων για τη δημιουργία των τεχνολογικών και πληροφοριακών μηχανισμών που θα επιτρέψουν την επέκταση της ψηφιακής εξυπηρέτησης και συναλλαγών μεταξύ Δημοσίου, επιχειρήσεων και πολιτών.

Προϋπολογισμός:

69,4 εκατ. ευρώ.

Φορέας υλοποίησης: Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.

6. Υπηρεσίες Διαδικτύου για την επίτευξη της διαλειτουργικότητας μεταξύ των πληροφοριακών συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης που αφορά στην παροχή ενός πακέτου υπηρεσιών G2G Web services, ώστε να διευκολύνεται η συναλλαγή μεταξύ φορέων του κράτους G2G, μεταξύ κράτους - πολιτών G2C αλλά και κράτους - επιχειρήσεων (G2B), αυξάνοντας τελικά τις υπηρεσίες που θα παρέχονται από την πλατφόρμα gov.gr

Προϋπολογισμός: 27,9 εκατ. ευρώ
Φορέας υλοποίησης: Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.

7 Αναβάθμιση της παροχής ανοιχτών δεδομένων, της πλατφόρμας data.gov.gr και παροχή σχετικών υπηρεσιών σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Το έργο αφορά στην επέκταση της παροχής ανοιχτών δεδομένων προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, την Ακαδημαϊκή και Ερευνητική κοινότητα με στόχο τη διαφάνεια, την ανοιχτή διακυβέρνηση, την έρευνα και την επιχειρηματική αξιοποίηση.
Προϋπολογισμός: 5,5 εκατ. ευρώ.
Φορέας υλοποίησης: Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης.

Επιπλέον εγκρίθηκαν προς χρηματοδότηση τα έργα:

8 Κατασκευή του τμήματος Τρίκαλα – Εγνατία του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδας (Ε65). Πρόκειται για το βόρειο τμήμα του Ε65 μήκους 70,5 χλμ. που ολοκληρώνει τον αυτοκινητόδρομο, ώστε να αναβαθμιστεί η σύνδεση της Δυτικής Μακεδονίας και της Ηπείρου με την Κεντρική Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό μέσω της Εγνατίας Οδού. Αποτελεί ίσως την πιο ουσιαστική δράση για τη στήριξη της Δυτικής

Μακεδονίας στην κρίσιμη περίοδο της απολιγνιτοποίησης.

Προϋπολογισμός: 480 εκατ. ευρώ.
Φορέας υλοποίησης: Υπουργείο Υποδομών.

9 Ψηφιοποίηση Αρχείου Υποθηκοφυλακείων για το Εθνικό Κτηματολόγιο που αφορά στην ψηφιοποίηση των αρχείων του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών από όλα τα 390 υποθηκοφυλακεία της χώρας (ο όγκος εκτιμάται ότι ξεπερνά τις 600 εκ. σελίδες) και την ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος μέσω του οποίου τα αρχεία θα είναι προσβάσιμα σε όλους τους ενδιαφερόμενους και σε άλλα συναφή πληροφοριακά συστήματα.

Προϋπολογισμός:
242,4 εκατ. ευρώ

10 Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια και Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια που αποσαφηνίζουν και κατοχυρώνουν θεσμικά το πολεοδομικό πλαίσιο (χρήσεις γης, όροι δόμησης κ.λπ.), στο οποίο βασίζεται η χωροθέτηση πάσης φύσεως έργων και επενδύσεων δημόσιων και ιδιωτικών.

Προϋπολογισμός:

345,2 εκατ. ευρώ.

Φορέας Υλοποίησης: Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας.

11 Αποκατάσταση - Συντήρηση - Ανάδειξη μνημείων Ακρόπολης Αθηνών που αφορά εργασίες αναστήλωσης στον Παρθενώνα και τα τείχη, συντήρηση μνημείων, διαμόρφωση της δυτικής πρόσβασης, φωτογραμμετρίες και 3D αποτυπώσεις κ.ά. Το έργο καθιστά δυνατή τη διαρκή συντήρηση και ανάδειξη του μνημείου που αποτελεί ορόσημο για τη χώρα και την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά και αξιοθέατο υψηλού συμβολισμού με καταλυτικό ρόλο στην προσέλκυση τουρισμού στην Αθήνα.

Προϋπολογισμός: 10 εκατ. ευρώ.
Φορέας Υλοποίησης: Υπουργείο Πολιτισμού.

12 Τέλος, προς ένταξη στο Ταμείο Ανάκαμψης προχωράει το πρόγραμμα Ψηφιακή Μέριμνα, το οποίο ήδη «τρέχει» και παρέχει –με εισοδηματικά και κοινωνικά κριτήρια- επιταγή (voucher) αξίας 200 ευρώ για μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές, για την αγορά τεχνολογικού εξοπλισμού (tablet, laptop, desktop), σπρίζοντας έμπρακτα 325.000 οικογένειες με 560.000 παιδιά και νέους ηλικίας από 4 έως 24 ετών. Προϋπολογισμός 129,2 εκατ. ευρώ.



Αφού κάηκαν τα δάση, επανέρχεται η υπογειοποίηση των καλωδίων

- Η Ελλάδα στις χώρες της Ε.Ε. με το χαμηλότερο ποσοστό υπόγειου δικτύου, μόλις 11%
- Στο προσκήνιο το επενδυτικό πρόγραμμα του ΔΕΔΔΗΕ

Του **ΤΑΣΟΥ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ**

Οι καταστροφές του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας από τις καλοκαιρινές πυρκαγιές στα δάση, με αποτέλεσμα τις μεγάλες διακοπές ρεύματος, ανοίγουν πάλι το θέμα της ανάγκης για υπογειοποίηση των γραμμών μέσης και χαμηλής τάσης ή της αντιπυρικής προστασίας των καλωδίων. Αιτζέντα την οποία είχε ανοίξει ο ίδιος ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ) τον περασμένο Δεκέμβριο μέσα από το πενταετές επιχειρηματικό πλάνο ανάπτυξης της περιόδου 2021-2025, αλλά και η κυβέρνηση μετά τον κατακερματισμό του δικτύου της Βορειοανατολικής Αττικής τον περασμένο χειμώνα από το βάρος... της επέλασης της «Μήδειας». Η Ελλάδα είναι από τις χώρες της Ε.Ε. με το χαμηλότερο ποσοστό υπόγειου δικτύου, μόλις 11%, όταν ο μέσος όρος στα κράτη-μέλη είναι 50%, ενώ υπάρχουν και η Ολλανδία με το 100% των καλωδίων να βρίσκεται κάτω από τη γη, η Γερμανία με 87% και η Ελβετία με 90%.

Συνολικά η ενίσχυση και η αναβάθμιση του δικτύου και των υποδομών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας είχε εγκαταλειφθεί από τις διοικήσεις του ομίλου της ΔΕΗ κατά την περίοδο 2012-2018. Το επενδυτικό κενό είχε προσδιοριστεί στα 420 εκατ. ευρώ. Έτσι, το δίκτυο ήταν και παραμένει γυμνό απέναντι σε ακραία καιρικά φαινόμενα, ενώ ο απαραί-



ωμένος εξοπλισμός προκαλεί συχνά βλάβες, με συνέπεια τις τακτικές διακοπές ηλεκτροδότησης.

Ο ΔΕΔΔΗΕ έχει προγραμματίσει και ξεκίνησε από τον περασμένο Απρίλιο, και μάλιστα με αρχή στο δάσος του Τατοΐου, ευρύτατο πρόγραμμα υπογειοποίησης γραμμών μέσης και χαμηλής τάσης. Στην πενταετία αναμένεται να περάσουν από τον αέρα κάτω από τη γη 2.150 χιλιο-

μετρα καλωδίων. Στο Τατόι είχε προγραμματιστεί η αντικατάσταση εναέριου με υπόγειο δίκτυο μήκους 3,4 χλμ.

Με βάση το επιχειρησιακό πρόγραμμα του Διαχειριστή την περίοδο 2021-2025 προγραμματίζονται επενδύσεις για υπόγεια δίκτυα συνολικού ύψους 243 εκατ. ευρώ. Από αυτά τα κεφάλαια, 187 εκατ. ευρώ προέρχονται από το Ταμείο Ανά-

καμψης (100 εκατ. ευρώ) και 87 εκατ. ευρώ από άλλους κοινοτικούς και δημόσιους πόρους.

Δύο κατηγορίες έργων

Τα έργα διακρίνονται σε δύο κατηγορίες και θα ολοκληρωθούν στο τέλος του 2025. Για να εισπράξει ο ΔΕΔΔΗΕ τη χρηματοδότηση του Ταμείου Ανάκαμψης θα πρέπει έως το τέλος του 2023 να έχει κοινοποιήσει στις Βρυξέλλες τα σχέδια των συμβάσεων για την ανάθεση των εργασιών. Το πρώτο πακέτο επενδύσεων αφορά σε «Αναβάθμιση του δικτύου εναέριων γραμμών του ΔΕΔΔΗΕ σε δασικές περιοχές». Σύμφωνα με την περιγραφή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η επένδυση συνίσταται στην αντικατάσταση γυμνών αγωγών στο εναέριο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (με περιβεβλημένους αγωγούς ή συνεστραμμένα καλώδια), στην εγκατάσταση μονωτικών περιβλημάτων και στην υπογειοποίηση ή μετατόπιση του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που διέρχεται από δασικές περιοχές. Το έργο θα βελτιώσει την ανθεκτικότητα και την αξιοπιστία του δικτύου [δείκτες ποιότητας της παρεχόμενης ενέργειας: διάρκεια διακοπών ανά πελάτη (SAIDI) και συχνότητα διακοπών ανά πελάτη (SAIFI)] και θα προστατεύσει καλύτερα το περιβάλλον (δάση, άγρια ζωή). Το ύψος της χρηματοδότησης μόνο από το Ταμείο Ανάκαμψης ανέρχεται σε 40 εκατ. ευρώ.

Κλιματική αλλαγή και επιπτώσεις

Το δεύτερο πακέτο επενδύσεων αφορά σε «Αναβαθμίσεις του δικτύου του ΔΕΔΔΗΕ με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την προστασία του περιβάλλοντος». Η επένδυση, όπως και πάλι περιγράφεται στο κείμενο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, συνίσταται στην υπογειοποίηση και την αναδρομολόγηση του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σε

οικισμούς ιδιαίτερης σημασίας από πολιτιστική ή τουριστική άποψη, καθώς και σε αστικά κέντρα, με προτεραιότητα σε περιοχές όπου η υποδομή είναι ευάλωτη σε ακραία καιρικά φαινόμενα. Θα βελτιώσει την ανθεκτικότητα του δικτύου διανομής και θα συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος. Το ύψος της ενίσχυσης μόνο από το Ταμείο Ανάκαμψης ανέρχεται σε 60 εκατ. ευρώ. Ο φετινός Ιούλιος ήταν ένας από τους πιο ζεστούς στα χρονικά, πίσω μόνο από το 2019 και το 2016, με ασυνήθιστα υψηλές θερμοκρασίες σε περιοχές από τη Φινλανδία μέχρι τις Ηνωμένες Πολιτείες, δήλωσαν επιστήμονες της Ε.Ε. Είναι το πιο πρόσφατο ορόσημο σε μια μακροπρόθεσμη τάση αύξησης της θερμοκρασίας, που είχε ως αποτέλεσμα τα τελευταία επτά χρόνια να είναι τα πιο θερμά στον κόσμο, καθώς οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου αλλάζουν το κλίμα της Γης.

Copernicus

«Αν δούμε τις παγκόσμιες θερμοκρασίες, υπάρχουν αλλαγές από χρόνο σε χρόνο ή ακόμη από μήνα σε μήνα» δήλωσε στο Reuters η φρέγια Βάμποργκ, ανώτερη επιστήμονας στην Υπηρεσία Κλιματικής Αλλαγής της Ευρωπαϊκής Ένωσης Copernicus. «Όμως, τελικά, το θέμα είναι πως βλέπουμε μια τάση αύξησης της θερμοκρασίας παγκοσμίως, και στις περισσότερες περιοχές του κόσμου».

Ο περασμένος μήνας ήταν μαζί με τον Ιούλιο του 2020 ο τρίτος πιο ζεστός στα χρονικά, πίσω από τον Ιούλιο του 2019 και τον Ιούλιο του 2016, σύμφωνα με τα στοιχεία του Copernicus. Ήταν ο δεύτερος πιο ζεστός Ιούλιος στην Ευρώπη μετά το 2010. Οι καταχωρήσεις του Copernicus πάνε μέχρι το 1950 αλλά διασταυρώνονται με άλλα σετ δεδομένων που φθάνουν έως τα μέσα του 19ου αιώνα.

ΑΚΡΑΙΑ ΚΑΙΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Πολλές περιοχές δοκιμάστηκαν από ακραία καιρικά φαινόμενα τον περασμένο μήνα, επιβεβαιώνοντας την επικρατούσα μεταξύ των επιστημόνων άποψη ότι η παγκόσμια υπερθέρμανση κάνει τους καύσωνες πιο πιθανούς και πιο σκληρούς, και ότι ένας πιο ζεστός πλανήτης θα οδηγήσει σε πιο έντονη βροχόπτωση.

Θερμοκρασίες που καταρρίπτουν κάθε ρεκόρ στις Ηνωμένες Πολιτείες και στον Καναδά, που ξεκίνησαν τον Ιούνιο, είχαν αποτέλεσμα τον θάνατο εκατοντάδων ανθρώπων και ευνόησαν το ξέσπασμα δασικών πυρκαγιών. Στην Κίνα, στο Βέλγιο και στη Γερμανία, η ασυνήθιστα έντονη βροχόπτωση προκάλεσε φονικές πλημμύρες. Ο τροπικός βορράς της Αυστραλίας κατέγραψε την υψηλότερη ημερήσια θερμοκρασία τον περασμένο μήνα, ενώ η θερμοκρασία πάνω από τη Βόρεια Αφρική ήταν υψηλότερη από το κανονικό «σχεδόν παντού», σύμφωνα με τα στοιχεία του Copernicus.

Ορισμένες περιοχές ήταν ελαφρώς ψυχρότερες από τον μέσο όρο, περιλαμβανομένης της Γερμανίας και τμημάτων της Ρωσίας.

Ο Ραλφ Τούμι, συνδιευθυντής του Ινστιτούτου Γκράνταμ για την κλιματική αλλαγή στο Ιμπήριαλ Κόλετζ του Λονδίνου, δήλωσε πως οι πρόσφατες εξάρσεις ζέστης που καταρρίπτουν κάθε ρεκόρ δεν είναι έκπληξη, δεδομένου του μακροπρόθεσμου μοτίβου αυξανόμενων θερμοκρασιών. «Είναι σαν να παίζουμε σε ένα αδιάκοπο καζίνο, και να διαλέγουμε τους μεγάλους αριθμούς ξανά και ξανά» είπε.



Τα μυστικά του νέου «Εξοικονομώ κατ' οίκον»

- Στοχεύει στην ενεργειακή αναβάθμιση 50.000 κατοικιών
- Καταργείται η χρονική προτεραιότητα
- Προτεραιότητα σε νοικοκυριά με χαμηλά εισοδήματα, ΑμεΑ, μονογονεϊκές οικογένειες, μακροχρόνια ανέργους, πολυτέκνους

Του **ΤΑΣΟΥ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ**

Με βασικό κριτήριο την ενεργειακή εξοικονόμηση και έμφαση στα φτωχά νοικοκυριά και τις περιοχές που αντιμετωπίζουν δυσμενέστερες καιρικές συνθήκες θα ανοίξει τις πύλες της τον Οκτώβριο η ηλεκτρονική πλατφόρμα για την υποβολή αιτήσεων στο νέο πρόγραμμα «Εξοικονομώ», που στοχεύει στην ενεργειακή αναβάθμιση 50.000 κατοικιών.

Το νέο «Εξοικονομώ», που παρουσίασε η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, θα χρηματοδοτηθεί με πόρους ύψους 632 εκατ. ευρώ και θα κινητοποιήσει συνολικά κεφάλαια ύψους 1 δισ. ευρώ.

Ένας ξεχωριστός προϋπολογισμός ύψους 100 εκατ. ευρώ, που θα διασφαλισθεί από το Ταμείο Ανάκαμψης, θα διατεθεί μέσω αυτόνομης δράσης στο πλαίσιο του προγράμματος για τα φτωχά νοικοκυριά, αφού ένας από τους βασικούς στόχους του νέου «Εξοικονομώ» είναι και η καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας. Με το νέο σύστημα υποβολής αιτήσεων καταργείται η χρονική προτεραιότητα, ενώ οι αιτήσεις θα βαθμολογούνται βάσει ενεργειακών, οικονομικών και κοινωνικών κριτηρίων. Θα δοθεί προτεραιότητα σε νοικοκυριά με χαμηλά εισοδήματα, σε ΑμεΑ, μονογονεϊκές οικογένειες, μακροχρόνια ανέργους, πολυτέκνους και σε νοικοκυριά με αυξημένες ενεργειακές ανάγκες. Τα ποσοστά επιδοτήσε-

ων επανακαθορίζονται με γνώμονα την εκτιμώμενη ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας ανά κιλοβατώρα, βάσει του προτεινόμενου κόστους παρεμβάσεων. Επίσης, με βάση την αποδοτικότερη απορρόφηση κονδυλίων, η κατανομή των πόρων θα γίνεται ανά νομό και όχι ανά περιφέρεια όπως στο παρελθόν. Η εκτιμώμενη ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας βάσει του προτεινόμενου κόστους παρεμβάσεων θα αποτελέσει το σημαντικότερο κριτήριο σε ποσοστό 50% και ακολουθεί το ατομικό ή οικογενειακό εισόδημα σε ποσοστό 15%.

Επιδότηση από 40% έως 75%

Δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο όσοι έχουν εμπράγματο δικαίωμα στο ακίνητο, το οποίο αποτελεί την κύρια κατοικία τους. Στην περίπτωση αυτή το ύψος της επιδότησης ξεκινά από 40% και φτάνει έως 75%, ανάλογα με το ατομικό ή οικογενειακό εισόδημα, ενώ για την ίδια συμμετοχή σχεδιάζεται ένα ασφαλές χρηματοδοτικό εργαλείο, ώστε αυτή να καλυφθεί με τραπεζικό δανεισμό. Το ανώτατο ποσοστό επιδότησης (75%) προβλέπεται για φυσικά πρόσωπα με ατομικά εισοδήματα έως 5.000 ευρώ και για νοικοκυριά με οικογενειακά εισοδήματα έως 10.000 ευρώ. Ο μέγιστος επιλέξιμος προϋπολογισμός των επενδύσεων είναι 0,9 ευρώ ανά κιλοβατώρα εξοικονομούμενης ενέργειας ανά τετραγωνικό και 180 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο της κατοικίας (όποιο από τα δύο είναι μικρότερο) και με ανώτατο πλαφόν σε κάθε περίπτωση τα 28.000 ευρώ.

Και ιδιοκτήτες ενοικιαζόμενων σπιτιών

Δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα έχουν για πρώτη φορά και ιδιοκτήτες για σπίτια που ενοικιάζουν, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενοικιαστής το χρησιμοποιεί ως κύρια κατοικία. Στην περίπτωση αυτή η επιδότηση είναι οριζόντια (40%) και προσαυξάνεται κατά 10% εάν υποβληθεί αίτημα για όλη την πολυκατοικία. Επιλέξιμα, σύμφωνα με το πρόγραμμα, θεωρούνται κατοικίες, μονοκατοικίες και διαμερίσματα που

είναι νόμιμα και δεν έχουν κριθεί καταδικαστικά, που έχουν καταταχθεί σε κατηγορία ενεργειακής κλάσης χαμηλότερη ή ίση της Γ' και διαθέτουν ηλεκτρονική ταυτότητα κτιρίου. Οι δικαιούχοι έχουν δικαίωμα για μία μόνο αίτηση ή περισσότερες από μία εάν πρόκειται για πολυκατοικία. Η δυνατότητα υποβολής αιτήσεων για παρεμβάσεις αποκλειστικά σε κοινόχρηστους χώρους πολυκατοικιών που ίσχυε στο προηγούμενο πρόγραμμα, καταργείται. Επίσης, δεν περιλαμβάνεται στις επιλέξιμες παρεμβάσεις η αναβάθμιση του ανελκυστήρα και η εγκατάσταση φωτοβολταϊκού, για τα οποία θα υπάρξουν ξεχωριστά προγράμματα. Η πλατφόρμα υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων θα λειτουργεί στο ΤΕΕ και θα μείνει ανοιχτή για έναν μήνα προκειμένου να υπάρχει χρόνος προετοιμασίας. Από τη στιγμή που ολοκληρωθεί

η διαδικασία υπαγωγής, ο ωφελούμενος θα πρέπει σε διάστημα ενός έτους να ολοκληρώσει τις παρεμβάσεις, διαφορετικά θα απεντάσσεται και στη θέση του θα μπαίνουν επιλαχόντες, για τους οποίους το πρόγραμμα παραμένει ανοιχτό σε περίπτωση που εξοικονομηθούν πρόσθετοι πόροι.

Χρηματοδότηση

Σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση για την κάλυψη του ποσού πέραν της επιχορήγησης, οι ωφελούμενοι θα πρέπει να διαθέσουν είτε ίδια κεφάλαια είτε να συνάψουν δανειακή σύμβαση.

Στην περίπτωση κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής μόνο με ίδια κεφάλαια, δεν υπάρχει η δυνατότητα προκαταβολής από το πρόγραμμα. Ο ωφελούμενος πληρώνει ο ίδιος την προκαταβολή και μετά την αποπληρωμή του ποσού των ιδίων κεφαλαίων (συνυπολογίζο-

ντας και την προκαταβολή) και την προσκόμιση των αντίστοιχων αποδεικτικών στοιχείων στον φορέα υλοποίησης του έργου, εκταμιεύεται η επιχορήγηση για πληρωμή των αναδόχων και προμηθευτών σε τραπεζικό λογαριασμό τους από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Σε περίπτωση δανειακής σύμβασης, η διάρκειά της προβλέπεται από 4 έως 6 έτη και θα συνοδεύεται με επιδοτούμενο σταθερό επιτόκιο της τάξης του 4%. Για τη χορήγηση δανείου δεν είναι επιτρεπτή η απαίτηση από τις τράπεζες εμπράγματων εγγυήσεων, ενώ κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η δυνατότητα να μπει εγγυητής κατά την υποβολή της πρότασης στις περιπτώσεις που οι πολίτες το επιθυμούν για να βελτιώσουν την πιστοληπτική τους ικανότητα. Η επιδότηση επιτοκίου είναι επιλέξιμη για όλη τη διάρκεια του δανείου.

ΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ Ο ΕΛΕΓΧΟΣ

Κάθε φυσικό πρόσωπο που επιθυμεί να συμμετάσχει στο πρόγραμμα εξετάζει εάν πληροί τα κριτήρια, συγκεντρώνει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και απευθύνεται σε ενεργειακό επιθεωρητή, ώστε να διενεργηθεί η πρώτη ενεργειακή επιθεώρηση της ιδιοκτησίας και να εκδοθεί το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης (Α' ΠΕΑ). Κατόπιν, κατά το διάστημα υποβολής αιτήσεων, συμπληρώνει την αίτηση στο πληροφοριακό σύστημα της επίσημης διαδικτυακής πύλης του προγράμματος, επιλέγοντας -εάν επιθυμεί- τη χορήγηση δανείου και από ποιον χρηματοπιστωτικό οργανισμό θα γίνει αυτό. Επιλέξιμες, σύμφωνα με το προσχέδιο του οδηγού του προγράμματος, είναι οι παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται μετά την έκδοση του ΠΕΑ της πρώτης ενεργειακής επιθεώρησης. Μέρος των παρεμβάσεων μπορεί να πραγματοποιηθεί και πριν από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής, με αποκλειστική ευθύνη του ωφελούμενου. Η υποβολή της αίτησης, η παρακολούθηση της υλοποίησης των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς και οι ενέργειες για την ολοκλήρωση του έργου, μπορεί να ανατίθενται από τους δυνητικά ωφελούμενους σε σύμβουλο έργου. Επόμενο βήμα είναι η ανάρτηση από τον ωφελούμενο ή τον σύμβουλο έργου στο πληροφοριακό σύστημα του προγράμματος στοιχείων που αφορούν το ΠΕΑ, τις παρεμβάσεις που έχουν προκύψει από το ΠΕΑ και οδηγούν στην επίτευξη του ενεργειακού στόχου, το αντίστοιχο κόστος αυτών, καθώς και λοιπά δικαιολογητικά. Μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο το πληροφοριακό σύστη-

μα υποβολής των αιτήσεων θα παραμένει ανοιχτό, θα διενεργηθεί έλεγχος των στοιχείων. Οι αιτήσεις θα βαθμολογούνται βάσει των κριτηρίων του προγράμματος, λαμβάνοντας σειρά κατάταξης. Με τον τρόπο αυτό θα καταρτίζονται ανά νομό οι προσωρινοί πίνακες κατάταξης. Με το πέρας της περιόδου ενστάσεων και την οριστικοποίηση των πινάκων κατάταξης, θα εκδίδεται η απόφαση υπαγωγής στο πρόγραμμα για τις επιτυχείσες αιτήσεις, στο πλαίσιο των αντίστοιχων πόρων ανά νομό. Οι αιτήσεις οι οποίες δεν θα λάβουν απόφαση υπαγωγής, διατηρούν τη θέση τους στους πίνακες κατάταξης. Σε περίπτωση μη αποδοχής της υπαγωγής, θα γίνεται κάλυψη της θέσης από την αμέσως επόμενη αίτηση, σύμφωνα με τους πίνακες οριστικής κατάταξης και στο πλαίσιο διαθεσιμότητας των αντίστοιχων πόρων. Μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων, διενεργείται επιθεώρηση από ενεργειακό επιθεωρητή (διαφορετικό από τον ενεργειακό επιθεωρητή που συντάξε το Α' ΠΕΑ) και εκδίδεται νέο ΠΕΑ (Β' ΠΕΑ). Βάσει του Β' ΠΕΑ και κατόπιν διαπίστωσης επίτευξης του ενεργειακού στόχου και της απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς και του ελέγχου των δικαιολογητικών, ολοκληρώνεται η καταβολή των κινήτρων του προγράμματος στους ωφελούμενους. Οι δαπάνες για τις δύο ενεργειακές επιθεωρήσεις, του συμβούλου έργου, την έκδοση ηλεκτρονικής ταυτότητας, καθώς και τυχόν λοιπές δαπάνες μελετών, καλύπτονται με ανώτατη επιδότηση τα 1.500 ευρώ για μονοκατοικίες και διαμερίσματα και τα 3.700 ευρώ για πολυκατοικίες.



Πλήρης και αναλυτικός οδηγός για την αποπληρωμή των χρεών της πανδημίας

- Από 30 ευρώ ξεκινούν οι δόσεις για οφειλές έως 1.000 ευρώ
- Στο νέο μέτρο μπορούν να ενταχθούν φορολογικές (ΦΠΑ, φόρος εισοδήματος, ΕΝΦΙΑ κ.λπ.) και ασφαλιστικές οφειλές

Του **ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ**

Ελάχιστη μηνιαία δόση 30 ευρώ για οφειλές έως 1.000 ευρώ και 50 ευρώ για οφειλές άνω των 1.000 ευρώ προβλέπει η νέα ρύθμιση 36-72 δόσεων για τα χρέη στην Εφορία που δημιουργήθηκαν την περίοδο της πανδημίας. Παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα αποπληρωμής των ασφαλιστικών εισφορών που δημιουργήθηκαν αυτό το διάστημα, με το ελάχιστο ποσό κάθε δόσης να καθορίζεται στα 50 ευρώ. Συγκεκριμένα, η νέα ρύθμιση αφορά τα χρέη που δημιουργήθηκαν από τον Μάρτιο του 2020 έως και τον Ιούλιο του 2021 για το τμήμα της κοινωνίας το οποίο αποδεδειγμένα έχει πληγεί με βάση τη διευρυμένη λίστα ΚΑΔ, αλλά και τους ιδιοκτήτες ακινήτων που έκαναν δήλωση COVID, τους ανέργους που εγγράφηκαν στον ΟΑΕΔ και τους εργαζομένους που ήταν σε αναστολή ή στο «Συν-εργασία». Στο νέο μέτρο μπορούν να ενταχθούν φορολογικές (ΦΠΑ, φόρος εισοδήματος, ΕΝΦΙΑ κ.λπ.) και ασφαλιστικές οφειλές που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρ-

κεια της πανδημίας, οι οποίες μπορούν να ρυθμιστούν σε έως 72 δόσεις με επιτόκιο 2,5%, ή 36 δόσεις άτοκα, με καταβολή της 1ης δόσης τον Ιανουάριο του 2022. Σημειώνεται ότι για όσους επιλέξουν έστω και μία περισσότερη δόση πέραν των 36, όλες οι δόσεις θα είναι έντοκες. Δηλαδή, εάν το χρέος αποπληρωθεί -για παράδειγμα- σε 40 δόσεις, το σύνολο των δόσεων θα είναι έντοκες. Επίσης, δεν μπορούν να ενταχθούν ο φεινός φόρος εισοδήματος και ο ΕΝΦΙΑ, καθώς δεν αποτελούν ληξιπρόθεσμα χρέη αλλά βεβαιωθείσες οφειλές.

Αναλυτικά η νέα ρύθμιση υπό τη μορφή ερωτήσεων - απαντήσεων.

- Ποιες οφειλές εντάσσονται στη ρύθμιση;
Όλες οι ληξιπρόθεσμες οφειλές που δημιουργήθηκαν από τον Μάρτιο 2020 μέχρι και τον Ιούλιο 2021 μπορούν να αποπληρωθούν σε 36 άτοκες δόσεις ή σε 72 έντοκες με επιτόκιο 2,5%. Στη νέα ρύθμιση μπορούν να ενταχθούν όλες οι φορολογικές (ΦΠΑ, φόρος εισοδήματος, ΕΝΦΙΑ, φόρος

κληρονομιάς, πρόστιμα, κτλ.) και ασφαλιστικές οφειλές που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια του κορωνοϊού και συγκεκριμένα από τον Μάρτιο του 2020 μέχρι και τον Ιούλιο του 2021. Συγκεκριμένα στη ρύθμιση μπορούν να ενταχθούν:

- α) Όλες οι βεβαιωμένες στις ΔΟΥ και τα ελεγκτικά κέντρα οφειλές (ΦΠΑ, Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών, φόρος κληρονομιάς, δωρεάς ή γονικής παροχής, πρόσθετοι φόροι και πρόστιμα φορολογικών και τελωνειακών ελέγχων) που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες εντός του Ιουλίου.
- β) Όλες οι βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες στις ΔΟΥ και τα ελεγκτικά κέντρα οφειλές.
- γ) Ο φόρος εισοδήματος και ο ΕΝΦΙΑ έτους 2020 που έμειναν απλήρωτοι, δηλαδή βρίσκονται σε αναστολή.
- δ) Όλες οι ασφαλιστικές εισφορές που δεν έχουν πληρωθεί από τον Μάρτιο του 2020 μέχρι σήμερα.

- Ποιοι μπορούν να ενταχθούν στη νέα ρύθμιση;

Στη νέα ρύθμιση εντάσσονται:

- Επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες που έχουν χαρακτηριστεί ως πτωχόμενοι βάσει ΚΑΔ από το υπουργείο Οικονομικών (θα χρησιμοποιηθεί η διευρυμένη λίστα ΚΑΔ Απριλίου 2020). Υπολογίζεται ότι στους επιλέξιμους ΚΑΔ περιλαμβάνεται το 78% των επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών της χώρας.
- Εργαζόμενοι που η σύμβαση εργασίας τους έχει τεθεί σε προσωρινή αναστολή και έχουν λάβει αποζημίωση ειδικού σκοπού ή είχαν ενταχθεί στο πρόγραμμα «Συν-εργασία».
- Ιδιοκτήτες ακινήτων που έχουν λάβει μειωμένο μίσθωμα βάσει δήλωσης COVID.
- Άνεργοι, εγγεγραμμένοι για το διάστημα της υγειονομικής κρίσης στον ΟΑΕΔ.

- Πού υποβάλλεται η αίτηση;

Η αίτηση για την υπαγωγή στη ρύθμιση υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη φορολογική διοίκηση. Σε περίπτωση που υφίσταται τεχνική αδυναμία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης, η αίτηση υποβάλλεται στην υπηρεσία η οποία είναι αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής.

- Σε πόσες δόσεις μπορώ να εξοφλήσω την οφειλή μου;

Οι οφειλές μπορούν να ρυθμιστούν σε 36 άτοκες δόσεις ή 72 έντοκες με επιτόκιο 2,5%. Η καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται την επιβάρυνση αυτής με μηνιαία προσαύξηση που ανέρχεται σε ποσοστό 5%. Η υπαγωγή του οφειλέτη στη ρύθμιση συντελείται με την καταβολή της πρώτης δόσης. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την 31η Ιανουαρίου 2022. Οι επόμενες δόσεις της ρύθμισης καταβάλλονται έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επόμενων μηνών. Το ελάχιστο ποσό μηνιαίας δόσης της ρύθμισης ορίζεται σε 30 ευρώ για ρυθμίσεις οφειλών συνολικού ύψους, συμπεριλαμβανομένων τόκων και προσαυξήσεων, έως 1.000 ευρώ και σε 50 ευρώ για ρυθμίσεις οφειλών συνολικού ύψους, συμπεριλαμβανομένων τόκων και προσαυξήσεων, άνω των 1.000 ευρώ.



- Εάν επιλέξω να αποπληρώσω το χρέος μου σε 50 δόσεις, οι πρώτες 36 είναι άτοκες;

Για όσους επιλέξουν περισσότερες από 36 δόσεις και πάνω, θα είναι όλες έντοκες.

- Στην εφάπαξ αποπληρωμή της οφειλής υπάρχει περίπτωση να «κουρευτεί» το κεφάλαιο;

Όχι. Η ρύθμιση, όπως αναφέρουν από το υπουργείο Οικονομικών, θεσπίζεται με σκοπό να βοηθηθούν όσοι δεν μπορούν να πληρώσουν τα χρέη τους.

- Ο φόρος εισοδήματος που προκύπτει με βάση τη φορολογική δήλωση που υπέβαλα τις προηγούμενες μέρες μπορεί να ενταχθεί στη νέα ρύθμιση;

Στη ρύθμιση εντάσσονται μόνο οι ληξιπρόθεσμες οφειλές που έχουν δημιουργηθεί μέχρι και τον Ιούλιο του 2021. Ο φόρος εισοδήματος είναι βεβαιωμένη οφειλή, που δεν έχει καταστεί ληξιπρόθεσμη. Ως εκ τούτου δεν εντάσσονται ο φόρος εισοδήματος του 2020 και ο ΕΝΦΙΑ του τρέχοντος έτους.

- Είμαι πτωχόμενος και έχω παλαιά χρέη που δημιουργήθηκαν πριν από την πανδημία και χρέη που δημιουργήθηκαν εν μέσω υγειονομικής κρίσης. Μπορώ να εντάξω το σύνολο των οφειλών στη νέα ρύθμιση;

Όχι. Τα χρέη που δημιουργήθηκαν πριν από τον Μάρτιο του 2020 θα πρέπει είτε να αποπληρωθούν εφάπαξ είτε να ενταχθούν στην πάγια ρύθμιση του υπουργείου Οικονομικών, που είναι σε 24 έως 48 δόσεις ανάλογα με το είδος της οφειλής. Μόνο τα χρέη της πανδημίας μπορούν να ενταχθούν στη ρύθμιση των 36-72 δόσεων.

- Έχω λάβει επιστρεπτέα προκαταβολή. Μπορώ να εντάξω το τμήμα που θα επιστραφεί στη νέα ρύθμιση των 72 δόσεων;

Όχι. Η επιστρεπτέα προκαταβολή θα αποπληρωθεί σε 60 δόσεις, με την πρώτη στα τέλη Ιανουαρίου.

ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΠΛΗΡΩΤΟ ΕΝΦΙΑ ΤΟΥ 2020 ΚΑΙ ΤΙΣ ΟΦΕΙΛΕΣ ΠΡΟΣ ΤΑΜΕΙΑ

- Είμαι μισθωτός του ιδιωτικού τομέα και το 2020 είχα τεθεί για έξι μήνες σε αναστολή εργασίας. Πώς μπορώ να ρυθμίσω τον ΕΝΦΙΑ του 2020, τον οποίο δεν έχω πληρώσει;

Η ληξιπρόθεσμη οφειλή του ΕΝΦΙΑ έτους 2020 μπορεί να ενταχθεί στη νέα ρύθμιση και να εξοφληθεί σε 36 άτοκες δόσεις ή 72 δόσεις με επιτόκιο 2,5%.

- Αν δεν πληρώσω μία δόση της ρύθμισης, τι χάνω;

Η ρύθμιση χάνεται με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου των οφειλών εάν ο οφειλέτης δεν καταβάλει δύο συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις της ρύθμισης ή καθυστερήσει την καταβολή των δύο τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο μηνών.

- Μπορώ να εκδώσω φορολογική ενημερότητα;

Η υπαγωγή και συμμόρφωση στη ρύθμιση παρέχει στον οφειλέτη τη δυνατότητα έκδοσης αποδεικτικού ενημερότητας.

- Είμαι πληττόμενος και οφείλω 3.000 ευρώ στην Εφορία. Μπορώ να ρυθμίσω την οφειλή μου σε 36 δόσεις;

Ναι. Κάθε δόση θα ανέρχεται στο ποσό των 83,3 ευρώ.

- Είμαι πληττόμενος και οφείλω 1.000 ευρώ. Μπορώ να ρυθμίσω το χρέος μου σε 36 δόσεις;

Όχι. Το ελάχιστο ποσό κάθε δόσης είναι 30 ευρώ. Ως εκ τούτου το χρέος μπορεί να εξοφληθεί σε 33 δόσεις των 30 ευρώ.

- Είμαι πληττόμενος, με χρέη που δημιουργήθηκαν στην πανδημία ύψους 50.000 ευρώ. Σε πόσες δόσεις μπορώ να τα ρυθμίσω;

Στην περίπτωση που ρυθμιστούν τα χρέη σε 36 δόσεις, αυτές θα είναι άτοκες. Το ποσό της κάθε δόσης διαμορφώνεται στα 1.389 ευρώ. Στην περίπτωση που τα χρέη εξοφληθούν σε 72 δόσεις, θα υπάρξει επιβάρυνση 2,5%. Η μηνιαία δόση ανέρχεται στα 748,55 ευρώ. Συνολικά θα καταβληθούν 53.895,68 ευρώ.

- Τον Ιούνιο του 2020 τέθηκε σε αναστολή εργασίας με αποτέλεσμα να μην μπορώ να πληρώσω τις δόσεις της παλαιάς

ρύθμισης -120 δόσεων- που είχα ενταχθεί και να τη χάσω. Μπορώ τώρα να ενταχθώ ξανά στη ρύθμιση;

Ναι. Οι πληττόμενοι οφειλέτες που έχασαν ρύθμιση τμηματικής καταβολής (π.χ. τις 100 ή τις 120 δόσεις) από τον Μάρτιο του 2020 έως σήμερα, έχουν τη δυνατότητα να επανενταχθούν στις παλαιές ρυθμίσεις τους. Η επανένταξη του οφειλέτη στη ρύθμιση συντελείται με την καταβολή της δόσης του μηνός Αυγούστου 2021, η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα Σεπτεμβρίου 2021, μαζί με τη δόση του μηνός Σεπτεμβρίου 2021. Η καταληκτική ημερομηνία της αναβίωσης ρύθμισης επεκτείνεται κατά το πλήθος των δόσεων που ήταν ανεξόφλητες την ημέρα της αναβίωσης.

- Ποιοι μπορούν να ενταχθούν στη ρύθμιση αποπληρωμής ασφαλιστικών εισφορών;

Τα χρέη από ασφαλιστικές εισφορές που δημιουργήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα της πανδημίας, δηλαδή από τον Μάρτιο του 2020 έως και τον Ιούλιο του 2021, ρυθμίζονται σε έως 72 δόσεις. Στο νέο καθεστώς ρυθμίσεων μπορούν να ενταχθούν τόσο οι επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές είχαν ήδη λάβει παράταση καταβολής έως 31 Δεκεμβρίου 2021, όσο και οφειλές οι οποίες κατέστησαν απαιτητές από 1η Μαρτίου 2020 έως και 31η Ιουλίου 2021 και αφορούν επιχειρήσεις και επαγγελματίες με ΚΑΔ που θα οριστούν σε σχετική απόφαση του υπουργείου Οικονομικών.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ρυθμίσουν τις ασφαλιστικές τους εισφορές σε έως 72 μηνιαίες δόσεις, με ελάχιστη μηνιαία δόση τα 50 ευρώ. Όσοι αποπληρώσουν τις οφειλές τους σε 36 δόσεις, αυτές θα είναι άτοκες, ενώ από 36 έως 72 έντοκες, με ετήσιο επιτόκιο 2,5%.

Όπως προκύπτει από τη διάταξη, οι οφειλέτες μπορούν να επιλέξουν την εφάπαξ εξόφληση του υπολοίπου των ρυθμιζόμενων οφειλών άτοκα. Η υπαγωγή στη ρύθμιση γίνεται με την καταβολή της πρώτης

δόσης έως 31 Ιανουαρίου 2022, έπειτα από αίτηση του ενδιαφερομένου (μέσα στην ίδια προθεσμία) μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ) ή, όπου αυτό δεν είναι δυνατό, μέσω του e-ΕΦΚΑ. Αρμόδια όργανα για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής στη ρύθμιση -με την οποία καθορίζονται το ποσό κάθε δόσης, ο αριθμός των δόσεων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια- είναι οι προϊστάμενοι των περιφερειακών υπηρεσιών των ΚΕΑΟ. Με την ενεργοποίηση της ρύθμισης ο οφειλέτης θα λαμβάνει αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας δίμηνης ισχύος, ενώ αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και οι διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητής και ακίνητης περιουσίας. Επίσης αναστέλλονται οι ποινικές διώξεις και η εκτέλεση των σχετικών ποινών.

Η ρύθμιση χάνεται στην περίπτωση που δεν καταβληθούν δύο δόσεις, γεγονός που θα έχει ως συνέπεια την απώλεια και όλων των ευεργετημάτων, ενώ το σύνολο του υπολοίπου της οφειλής θα καθίσταται άμεσα απαιτητό.

Ταυτόχρονα, όσοι έχασαν ρυθμίσεις εξαιτίας της πανδημίας μπορούν να επανενταχθούν. Συγκεκριμένα, μπορούν να ενταχθούν εργοδότες και ελεύθεροι επαγγελματίες για τους οποίους είχε αποφασισθεί η αναστολή καταβολής δόσεων για ρυθμίσεις, αλλά και όσοι έχουν κύριο ΚΑΔ δραστηριότητας που θα περιλαμβάνεται σε σχετική απόφαση των αρμόδιων υπουργείων. Παράλληλα και οι εργαζόμενοι στις επιχειρήσεις με τους εν λόγω ΚΑΔ, που τέθηκαν σε καθεστώς αναστολής σύμβασης εργασίας για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα μεταξύ 1ης Μαρτίου 2021 και 31 Ιουλίου 2021 θα μπορούν να επανενταχθούν σε τυχόν ρυθμίσεις των ασφαλιστικών τους εισφορών. Προϋπόθεση για την επανένταξη σε ρύθμιση είναι η καταβολή δύο δόσεων (Αυγούστου και Σεπτεμβρίου) μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου 2021. Η επανένταξη γίνεται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις της ρύθμισης που κάθκε αρχικά.

MERCEDES C-CLASS

Σε δύο εκδόσεις...

■...Και όταν λέμε δύο εκδόσεις εννοούμε από πλευράς αμαξωμάτων. Sedan, αλλά και Estate για όσους αναζητούν περισσότερους χώρους.

Επιμέλεια:
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η διάθεση, λοιπόν της νέας Mercedes C-Class ξεκίνησε και στη χώρα μας και το πλέον χαρακτηριστικό της είναι το ηλεκτρικό σύστημα 48 Volt, ακολουθώντας έτσι τον δρόμο του εξηλεκτρισμού.

Από σχεδιαστικής άποψης η νέα C-Class έχει ανανεωθεί στο μπροστά μέρος, ενώ για πίσω τα φώτα είναι χωρισμένα σε δύο τμήματα, μοιρασμένα στο κυρίως αμάξωμα και την πόρτα του χώρου αποσκευών.

Στο εσωτερικό, όμως, τα βλέμματα μαγνητίζει ο ψηφιακός πίνακας οργάνων 12.3 ιντσών, ενώ η οθόνη του infotainment φτάνει τις 11.9 ίντσες και βρίσκεται στο πάνω μέρος της κεντρικής κονσόλας, προβάλλοντας μια νέα σχεδιαστική πρόταση. Η κεντρική οθόνη είναι ελαφρώς στραμμένη προς τον οδηγό, ώστε να αποσπάται όσο το δυ-

νατόν λιγότερο το βλέμμα του από τον δρόμο. Οι κινητήρες είναι βενζίνης και diesel με στάνταρ το αυτόματο κιβώτιο εννέα σχέσεων.

Άξιος αναφοράς βέβαια και οι αλλαγές στο σύστημα τετρακίνησης 4MATIC. Πλέον, εκτός από το γεγονός ότι συμμετέχουν όλοι οι τροχοί στην κίνηση του αυτοκινήτου, οι πίσω αποκτούν τη δυνατότητα να στρίβουν και εκείνοι μέχρι και 2.5 μοίρες.

ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ:

• C 180	€ 45.350
• C 200	€ 51.200
• C 200 4MATIC	€ 53.980
• C 300	€ 56.450
• C 300 4MATIC	€ 59.895
• C 220 d	€ 54.800
• C 300 d	€ 58.150



CUPRA FORMENTOR VZ5**Το διαφορετικό crossover**

■ Εντυπωσιακή σιλουέτα, ισχυρός κινητήρας και πλούσιος εξοπλισμός συνθέτουν το παζλ του VZ5

Στη Βαρκελώνη ταξιδέψαμε για να οδηγήσουμε το πιο ισχυρό μοντέλο της οικογένειας Cupra. Αν αναρωτηθείτε τι σημαίνουν τα αρχικά VZ αλλά και ο αριθμός «5», η απάντηση είναι η εξής: Τα VZ προέρχονται από την ισπανική λέξη Veloz, που σημαίνει γρήγορο, και ο αριθμός «5» φανερώνει το νούμερο των κυλίνδρων.

Στην πράξη

Το Formentor VZ5 φέρει 5κύλινδρο κινητήρα turbo 2.5 λίτρων απόδοσης 390

ίππων που συνδυάζεται με αυτόματο κιβώτιο 7 σχέσεων με κίνηση σε όλους τους τροχούς, με πέντε προγράμματα στο οδηγικό μενού, Individual, Drift, Cupra, Comfort και off-road.

Το αυτοκίνητο φέρει ενισχυμένα φρένα και διαφορετική ρύθμιση των αναρτήσεων ώστε η οδική συμπεριφορά να ταιριάζει στον спор χαρακτήρα του. Γι' αυτό εξάλλου και τα καθίσματα έχουν αναπτυχθεί για να ταιριάζουν στο προφίλ του αυτοκινήτου.

Οδηγήσαμε το αυτοκίνητο κάτω από ιδανικές

συνθήκες. Στην πίστα Castelloli, που βρίσκεται σε μικρή απόσταση από τη Βαρκελώνη, αλλά και σε επαρχιακούς δρόμους, δείχνοντας το άλλο πρόσωπο. Εντυπωσιάζεσαι πραγματικά από την άφθονη ροπή και την άμεση απόκριση του κινητήρα σε κάθε πάτημα του γκαζιού, ενώ τα φρένα, αποτελεσματικά, σε γεμίζουν σιγουριά.

Το Formentor VZ5 θα ξεκινήσει την καριέρα του και στη χώρα μας, υπολογίζεται στην αρχή της νέας χρονιάς, χωρίς ακόμα να έχουν ανακοινωθεί οι τιμές.

ΤΟ ΚΙΝΗΤΟΥ ΣΤΗΝ ΟΘΟΝΗ ΣΑΣ



THE CHAMPIONSHIPS, WIMBLEDON ΟΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ...

Του Κ.Α. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ



• Εν καιρώ πολέμου...

Ο δρόμος του Γουίμπλεντον δεν ήταν στρωμένος με ροδοπέταλα και αυτό φάνηκε όταν βρέθηκε στην περίοδο του πολέμου οπότε και αντιμετώπισε πολλές δοκιμασίες. Κατά την διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ο Παναγγλικός Σύλλογος Τένις και Κρόκετ κατάφερε να παραμείνει ανοιχτός παρά το σοβαρό περιορισμό του προσωπικού. Επίσης οι αθλητικές εγκαταστάσεις χρησιμοποιήθηκαν για διάφορες στρατιωτικές λειτουργίες, την εγχώρια φρουρά και των μονάδων πυρόσβεσης.

Ένα άλλο θέαμα που κατέστρεψε την ομορφιά του Γουίμπλεντον ήταν η παρουσία στους αγωνιστικούς χώρους, πολλών ζώων όπως χοί-

ρους, κότες και κουνέλια που χρησιμοποιούσαν για τροφή οι στρατιώτες. Τον Οκτώβριο του 1940 μια μάζα από 500 χειροβομβίδες έπεσε στο βασικό γήπεδο με αποτέλεσμα την απώλεια 1.200 θέσεων. Παρ'όλα αυτά κατά τη διάρκεια του πολέμου, «σημάδια» του Γουίμπλεντον άρχισαν να κάνουν την εμφάνισή τους τον Ιούνιο και τον Ιούλιο, όταν και πραγματοποιήθηκαν αγώνες στους οποίους πήραν μέρος στρατιώτες-αθλητές. Νικητής του τουρνουά αναδείχθηκε ο Άγγλος Τσάρλες Ερ.

• Μεταπολεμική περίοδος...

Νωρίς το 1946 πάρθηκε η απόφαση να επαναληφθεί το πρωτάθλημα το καλοκαίρι της χρονιάς εκείνης. Το δύσκολο έργο της οργάνωσης της συνάντησης σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα, ανατέθηκε στον Αντισυνταγματάρχη, Ντόινκαν Μακαλουάι. Με περιορισμένο ενθουσιασμό και από τα κατάλοιπα του πολέμου έπρεπε να στηθεί η νέα διοργάνωση έτσι ώστε τα σημάδια και οι πληγές που υπήρχαν να επουλωθούν σιγά σιγά. Κάπως έτσι το Γουίμπλεντον «στάθηκε» στα πόδια του και από την δεκαετία του '50 και έπειτα έγιναν σε αυτό κάποια σπουδαία ρεκόρ και παρουσιάστηκαν πολλοί σπουδαίοι αθλητές.

• Το μποϊκοτάζ...

Η περίοδος του πολέμου δεν ήταν η μόνη «μαύρη σελίδα» στην ιστορία του Γουίμπλεντον καθώς το 1973 ήταν μία από τις πιο θλιβερές χρονιές του, όταν 81 μέλη του Συλλόγου Επαγγελματιών Τένις μποϊκοτάρισαν τη διοργάνωση με αποτέλεσμα πολλοί αθλητές να μην είναι σε θέση να πάρουν μέρος. Παρ'όλα αυτά το τουρνουά διεξήχθη κανονικά με τους Ίαν Κόντς από την Τσεχοσλοβακία και την Μπίλι Τζιν Κινγκ από την Αμερική να επικρατούν στους τελικούς.

ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ...

• Εισαγωγή γυναικών...

Το Γουίμπλεντον άρχισε να γίνεται ακόμα πιο «μοντέρνο» και σύγχρονο όταν πολύ γρήγορα και συγκεκριμένα το 1884 οι γυναίκες αθλήτριες απέκτησαν την ευκαιρία να αγωνιστούν στη διοργάνωση αυτή. Έτσι τη χρονιά εκείνη προστέθηκαν το απλό και διπλό γυναικών ενώ από το 1913 και το μεικτό ανδρών-γυναικών.

• Από ερασιτέχνες, επαγγελματίες...

Μέχρι το 1967 στο Γουίμπλεντον έπαιρναν μέρος μόνο ερασιτέχνες αθλητές ενώ από το 1968 αυτό άλλαξε και «μπήκαν» στο τουρνουά οι επαγγελματίες.

• Και εγένετο... διεθνές

Η δημοτικότητα του Γουίμπλεντον όλο και μεγάλωνε και έτσι το 1905 το τουρνουά αυτό μετατράπηκε σε διεθνές και το Μάιο της χρονιάς εκείνης η Σάτον από τις ΗΠΑ έγινε η πρώτη αθλήτρια από το εξωτερικό που κατέκτησε το απλό γυναικών. Η αλλαγή αυτή είχε κακή επιρροή στην Αγγλία καθώς μειώθηκαν οι πρωταθλητές της και αυτό φαίνεται και από το γεγονός πως ο τελευταίος Βρετανός που κατέκτησε το Γουίμπλεντον ήταν το 1936 ο Φρεντ Πέρι ενώ στις γυναίκες το 1966 η Βιρτζίνια Γουέιντ.



ΓΙΑΤΙ Ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΨΑΛΤΗΣ αποφάσισε να ασχοληθεί με την Alpha Αστικά Ακίνητα

Καφνική άνοδος στην αποτίμηση της Alpha Αστικά Ακίνητα, η οποία εξελίσσεται στον πρωταγωνιστή των τελευταίων συνεδριάσεων. Από τους όγκους της... μίας μετοχής την ημέρα, στο χαρτί σημειώνονται όγκοι 18.000 τεμαχίων, καταγράφοντας κέρδη 30% σε τρεις μέρες, αρχής γενομένης από τη Δευτέρα 2 Αυγούστου. Η κεφαλαιοποίηση έχει εκτιναχθεί στα 131,6 εκατ. ευρώ, ενώ μέσα στην πανδημία η εταιρεία συνέχισε να αυξάνει την κερδοφορία της, με την Alpha Bank να διατηρεί την απόλυτη πλειοψηφία των μετοχών με 91,53% και 93% εμμέσως.

Γνωστοποίηση

Η Alpha Bank γνωστοποίησε προ ημερών ότι ξεκινάει τη διαδικασία επιλογής στρατηγικού επενδυτή με σκοπό τον σχηματισμό κοινοπραξίας στην ελληνική αγορά ακινήτων μέσω της ΑΣΤΑΚ, στο πλαίσιο του επικαιροποιημένου επιχειρηματικού της σχεδίου, Project Tomorrow, και ειδικότερα στο πλαίσιο της ανάπτυξης εργασιών μέσα από τη συνεργασία με διεθνείς επενδυτές.



► ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ

Ο σχεδιασμός της Alpha Bank, μέσω του Project Skyline, προβλέπει τον μετασχηματισμό της εταιρείας σε επενδυτική πλατφόρμα στην ελληνική αγορά με διαφοροποιημένα περιουσιακά στοιχεία ακίνητης περιουσίας, ενώ η δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών σε ακίνητα της εταιρείας αναμένεται να αποκτηθεί από την 100% θυγατρική της Alpha Bank, Alpha Διαχειρίσεις Ακινήτων και Επενδύσεων Α.Ε., και να ενσωματωθεί σε αυτή. Δηλαδή, η Alpha Αστικά Ακίνητα θα «προικοδοτηθεί» με νέα ακίνητα που θα συμπεριλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιό της.

► ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Στο ίδιο πλαίσιο, η πρόθεση της Alpha Bank είναι η ΑΣΤΑΚ να σφραγίσει μακροπρόθεσμη σύμβαση με την Alpha Διαχειρίσεις Ακι-

νίων και Επενδύσεων Α.Ε. για τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου ακινήτων της. Ο στρατηγικός επενδυτής που θα επιλεγεί για τον σχηματισμό της κοινοπραξίας προβλέπεται να αποκτήσει, υπό την αίρεση των εφαρμοστέων κανόνων του δικαίου της κεφαλαιαγοράς και των κινητών αξιών, ποσοστό που θα του αποδίδει τον έλεγχο επί της Εταιρείας, και να συνεισφέρει στην ανάπτυξη του επιχειρηματικού σχεδίου της, ενώ η Alpha Bank προτίθεται να διατηρήσει μειοψηφικό ποσοστό στην κοινοπραξία που θα δημιουργηθεί.

► ΣΥΝΑΛΛΑΓΗ

Στόχος της Συναλλαγής είναι η νέα κοινοπραξία να είναι σε ιδανική θέση, ώστε να αξιοποιήσει τα ευνοϊκά θεμελιώδη μεγέθη της αγοράς, επωφελομένη από τις δυνατότητες και από τους πόρους των βασικών μετόχων της.

► ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Σύμφωνα με το σκοπούμενο χρονοδιάγραμμα, η έναρξη της διαδικασίας από την Alpha Bank αναμένεται να λάβει χώρα στις αρχές Σεπτεμβρίου 2021, η επιλογή από την Alpha Bank του προτιμητέου επενδυτή για τη Συναλλαγή να πραγματοποιηθεί έως το τέλος του τρέχοντος έτους, ενώ η μεταβίβαση της δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών σε ακίνητα της Εταιρείας στην Alpha Διαχειρίσεως Ακινήτων και Επενδύσεων Α.Ε. αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του δευτέρου εξαμήνου του 2021. Η ολοκλήρωση εν συνόλω της Συναλλαγής αναμένεται να λάβει χώρα εντός του πρώτου εξαμήνου του 2022.

► ΚΡΟΥΣΗ

Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι η κρούση που έχει κάνει στην αγορά για στρατηγικό επενδυτή η Alpha Bank είναι σε πρώιμο στάδιο. Τα διαδικαστικά που θα ακολουθηθούν, θέλουν, κατά τις πληροφορίες, η Alpha Bank να μεταφέρει ακίνητα αξίας 500 εκατ. ευρώ, που σε συνδυασμό με τα μετρητά που έχει στο ταμείο της, άνω των 80 εκατ. ευρώ, και τα 120 εκατ. ευρώ που υπολογίζεται η υφιστάμενη αξία των ακινήτων της ΑΣΤΑΚ, θα μπορούσαν να απογειώσουν την κεφαλαιοποίηση στο Χρηματιστήριο περί τα 700 εκατ. ευρώ! Βελτιώνοντας περαιτέρω τη χρηματοοικονομική θέση της ΑΣΤΑΚ η Alpha Bank θα είναι σε θέση να πουλήσει σε στρατηγικό επενδυτή σε καλύτερη αποτίμηση, όπως εξηγούν χρηματιστηριακές πηγές.

► ΣΤΗ ΣΚΥΡΟ

Τα φώτα της πολιτικής ζωής της χώρας, απ' ό,τι πληροφορείται η στήλη, τράβηξε το όμορφο νησί της Σκύρου. Δεν είναι τυχαίο ότι την ίδια περίοδο, στα μέσα Ιουλίου, βρέθηκαν να απολαμβάνουν τις διακοπές τους εκεί τόσο ο πρώην πρωθυπουργός κ. Κώστας Καραμανλής μετά της συζύγου του κ. Νατάσας Παζαϊτή όσο και ο υπουργός παρά τω πρωθυπουργώ και έχων τον πρώτο λόγο του σχεδιασμού στο πρόγραμμα «Ελευθερία», κ. Άκνς Σκέρτσος.

► ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ

Συνεχίζουμε με τις τράπεζες, αφού έχει ενδιαφέρον το πώς φτάσαμε στο μεγαλύτερο νέο του αναβαλλόμενου φόρου.

Η συμφωνία του Γιώργου Ζαββού με τους θεσμούς για την επίλυση του χρόνιου προβλήματος του αναβαλλόμενου φόρου που «δέσμευε» κάθε χρόνο τα κεφάλαια των τραπεζών και ειδικά σε τούτη τη συγκυρία που επιχειρείται δυναμική στροφή της οικονομίας στην ανάπτυξη, αποτελεί την καλύτερη ευκαιρία για τη χρηματιστηριακή αγορά, παρατηρούσαν έμπειροι χρηματιστές. Το παρασκήνιο θέλει ότι στο τέλος Ιουλίου ο υφυπουργός Οικονομικών είχε την καθοριστική συνάντηση με τους θεσμούς στην Αθήνα, θέμα το οποίο γνωρίζει ο ίδιος άριστα και γι' αυτό έκανε τις διαπραγματεύσεις χωρίς την άμεση εμπλοκή του αρμόδιου υπουργού Χρήστου Σταϊκούρα. Στελέχη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) βρέθηκαν στις αρχές του Αυγούστου



στην Αθήνα, όπως αναφέρουν οι πληροφορίες, ενώ τραπεζίτες και κυβέρνηση φαίνεται ότι από τον Ιούνιο είχαν καταλήξει στην πρόταση, που τελικά έγινε αποδεκτή από την ΕΚΤ πρόσφατα.

► ΔΙΑΡΡΟΗ

Ενδιαφέρον στοιχείο είναι ότι η συμφωνία για τον αναβαλλόμενο φόρο διέρρηξε μία μέρα πριν από την ανακοίνωση των πανευρωπαϊκών τραπεζικών stress tests.

► ΣΑΝ ΚΑΛΑΜΙΑ

Όπως και να έχει, πάντως, η εξέλιξη αυ-

τή γεμίζει αισιοδοξία την αγορά, σε μια περίοδο που όλα έδειχναν να είχαν βάλτωσει, σε σημείο που κορυφαία κυβερνητική πηγή να αναφέρει στο «Β.Ε.» ότι «παρά τις παρεμβάσεις στην οικονομία, τις μεταρρυθμίσεις, τον εκσυγχρονισμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τους νέους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης, το Χ.Α. στέκει μόνο του, σαν την καλαμιά στον κάμπο».

► ΕΝΔΟΙΑΣΜΟΙ

Σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς, ήταν γνωστό ότι οι ξένοι είχαν ενδοιασμούς για την πορεία των τραπεζών, όσο υπήρχε η εκκρεμότητα του αναβαλλόμενου φόρου.

► ΑΠΟΣΒΕΣΗ

Το γεγονός ότι οι τράπεζες έχουν τη δυνατότητα απόσβεσης σε διάστημα 20 ετών ανάβει το πράσινο φως για επιστροφή στην κερδοφορία και, το σημαντικότερο, ευνοεί τη χρηματοδότηση της οικονομίας και τη μόχλευση των κεφαλαίων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης. Στην Πειραιώς, αυτό σημαίνει ότι «αποδεσμεύονται» κεφάλαια 4,8 δισ. ευρώ, στην Εθνική 4,4 δισ. ευρώ, στην Eurobank 3,6 δισ. ευρώ και στην Alpha 3 δισ. ευρώ.

► ΘΑ ΞΑΝΑΓΡΑΨΟΥΝ

Όπως αναφέρουν οι ίδιες πηγές, το επόμενο διάστημα θα πρέπει οι ξένοι οίκοι να «ξαναγράψουν» τις εκθέσεις τους και να αναθεωρήσουν τουλάχιστον 20% προς τα πάνω τις νέες τιμές-στόχους που θα βάλουν για τις ελληνικές τραπεζικές μετοχές!

► ΛΙΜΝΑΖΕΙ

Πλέον, η αγορά δεν έχει κανέναν λόγο να λιμνάζει από τη στιγμή που, εκτός του καλού νέου από τον αναβαλλόμενο φόρο, οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων έχουν μειωθεί τόσο πολύ, που είναι σαν η χώρα να έχει πάρει ήδη επενδυτική βαθμίδα, σχολιάζουν οι ίδιες πηγές.



Από τον... φερετροποιό, στα... μπουγελώματα ή ιστορίες χρηματιστηριακής τρέλας



Του **ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ**

Από τις συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας των αγανακτισμένων επενδυτών ως τους προπληκτισμούς επιχειρηματιών, και από τα μπουγέλα σε εστιατόρια ως τις έκρυθμες Γενικές Συνελεύσεις, η εγχώρια χρηματιστηριακή αγορά έχει τους δικούς της κανόνες να αντιδρά όταν μέλη της είτε από άγνοια είτε από πικρία είτε από αστοχία επενδυτικών επιλογών περνούν στην αντίπερα όχθη, αυτήν των προπληκτισμών, της χειροδικίας και των ύβρεων. Κι αν σε κάθε διαφήμιση, ακόμα και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, υπάρχει ο «αστερίσκος» ότι η κάθε επένδυση αποτελεί ρίσκο και την ευθύνη αναλαμβάνει ο μέτοχος ή ο μεριδιούχος ή ο ομολογιούχος, το γενικό ρητό «ο παίζων χάνει» είναι το πρώτο μάθημα για όποιον πάει να ασχοληθεί με το... σπορ. Αφορμή για τις «θύμψες» αυτές αποτελεί η πληροφορία ότι εφοπλιστής μπουγέλωσε μέχρι πρότινος εισηγμένο επιχειρηματία σε εστιατόριο στη Χαλκιδική. Η σκηνή που διαδραματίστηκε στις 9 Ιουλίου, όπως μας την περιέγραψαν αυτόπτες μάρτυρες, περιελάμβανε «λουσίμο» με εκλεκτά εδέσματα (σαλάτες κ.λπ.) του επιχειρηματία και «ψεκασιμό» με ακριβό λευκό κρασί για τη σύζυγό του. Ο «ψεκασιμός» με το λευκό κρασί έγινε και στον επιχειρηματία. «Μα τι κάνεις;» τόλμησε να ψελλίσει ο επιχειρηματίας, για να λάβει την πληρωμένη απάντηση: «Με τα δικά μου τα λεφτά τρως και πίνεις, ό,τι θέλω κάνω».

Ο επιχειρηματίας άρχισε να φωνάζει και να απειλεί ότι θα φέρει την αστυνομία, αλλά προφανώς μετά το σκέφτηκε καλά και δεν έκανε καμία απολύτως κίνηση. Να σημειωθεί ότι ο εφοπλιστής έχει κινηθεί δικαστικά εναντίον του Θεσσαλονικιού επιχειρηματία, δεσμεύοντας την προσωπική του περιουσία. Με επίδικο ζήτημα το 3% της συγκεκριμένης εταιρείας που είχε παραχωρηθεί στο παρελθόν σε κυπριακή εταιρεία του εφοπλιστή...

Ποιος μπορεί να ξεχάσει, όμως, πριν από 23 χρόνια, όταν επίκειτο η συγχώνευση της τότε Τράπεζας Πίστωσης, νυν Alpha Bank, με την κρατική Ιονική, το τι είχε γίνει στη Γενική Συνέλευση της τελευταίας, η οποία επρόκειτο να δώσει το πράσινο φως. Στα πράγματα τότε ήταν η κυβέρνηση Σημίτη και δεν είχε ξεκινήσει ακόμα η τρέλα του Χρηματιστηρίου, που έμεινε γνωστή ως «η φούσκα του 1999». Στην επίμαχη τότε Γενική Συνέλευση γνωστοί χρηματιστές

είχαν επιτεθεί εναντίον της τότε διοίκησης και συγκεκριμένα στον τότε πρόεδρο της Ιονικής Τράπεζας, φτάνοντας στο σημείο να του βγάλουν το... παντελόνι και να τον διασύρουν επειδή ως μέτοχοι μειοψηφίας δεν συναινούσαν με τους όρους ανταλλαγής των μετοχών Πίστωσης - Ιονικής.

Την ίδια περίοδο μία φράξη μικρομετόχων μάζευε μετοχές της Θεσσαλικής. Επρόκειτο για μία εταιρεία οιοπνευματωδών, που πλέον όχι μόνο δεν υπάρχει στο χρηματιστηριακό ταμπλό, αλλά ούτε καν ως αναζήτηση στην Google! Επικεφαλής της φράξης με τα μεγαλεπήβολα σχέδια της... Θεσσαλικής ήταν ένας μέτοχος που είχε μαζέψει εκατομμύρια μετοχές, οι οποίες ανέρχονταν σε μερικές δεκάδες χιλιάδες δραχμές.

Σε μία από τις Γενικές Συνελεύσεις, λοιπόν, που οι μέτοχοι άκουγαν μόνο μακρόπνοα σχέδια ανάπτυξης, χωρίς να έχουν εισπράξει ούτε μία δραχμή από μέρισμα, σηκώθηκαν καρέκλες, κραδαίνονταν ποτήρια, ενώ τον επικεφαλής της ομάδας των επενδυτών τον αποκαλούσαν περιπαικτικά «φερετροποιό!» Ένα άλλο σκηνικό που είχε λάβει χώρα μετά την κατάρρευση της αγοράς το 1999 ήταν η φραστική επίθεση που είχε δεχθεί ο αείμνηστος Θωμάς Λαναράς της τότε Κλωνατέξ και των Κλωστηρίων Ναούσης σε κοσμικό εστιατόριο της εποχής, κάπου στις αρχές της Λεωφόρου Συγγρού στην Αθήνα. Για την ιστορία και μόνο, οι μετοχές του ομίλου κατέρρευσαν εν μια νυκτί, ενώ ο ίδιος ο επιχειρηματίας έχασε τη ζωή του έπειτα από χρόνια, χτυπημένος από την επάρατη νόσο.

Έντονη ήταν η αγανάκτηση των μετόχων μειοψηφίας και για τον lifestyle εισηγμένο, τον Αντώνη Λυμπέρη. Μερίδα μετόχων μειοψηφίας φερόταν ως αγανακτισμένη, επειδή ο επιχειρηματίας περνούσε όλα του τα ακριβά προσωπικά έξοδα (σ.σ. και της συζύγου του, όπως έλεγαν οι κακές χρηματιστηριακές γλώσσες της εποχής), από τασάκια και ακριβές καρέκλες μέχρι πούρα και κρυστάλλινα ποτήρια του ούισκι, στα έξοδα της εταιρείας. Ο αστικός μύθος θέλει κορυφαίο Έλληνα εφοπλιστή μέτοχο στην εισηγμένη του κ. Λυμπέρη να έχει επισκεφθεί τον εκδότη προκειμένου να ενημερωθεί από πρώτο χέρι για την πορεία της εταιρείας και να πετάει από το γραφείο του οτιδήποτε γυάλινο ή μπιμπελό το κομμάτι!



OVER

FM 104,9

Το **αθλητικό**

ραδιοφωνο

των δημοσιογράφων






Και μέσα στην πανδημία

το **ΕΣΠΑ**
είναι για

μένα

« ... το στήριγμα,
που κράτησε
την **επιχείρησή μου**
ζωντανή. »

   espa.gr

Στην κρίσιμη περίοδο της πανδημίας το ΕΣΠΑ 2014-2020 στηρίζει, ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με επιδότηση τόκων υφιστάμενων δανείων, επιστρεπτέα προκαταβολή και παροχή κεφαλαίων κίνησης με 100% επιδότηση επιτοκίου και πολλές ακόμη στοχευμένες δράσεις. Η επιχειρηματικότητα, η υγεία, η εκπαίδευση και η ψηφιακή προσαρμογή ενισχύονται με ταχύτητα από το ΕΣΠΑ, με περισσότερα από **€ 9 δισ.** Οι πόροι αυτοί αξιοποιούνται σε ένα ευρύ πλέγμα δράσεων υγειονομικής και κοινωνικοοικονομικής στόχευσης και αφήνουν ήδη το θετικό τους αποτύπωμα στην αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης. **Γιατί το ΕΣΠΑ είναι για όλους εμάς.**

ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΞΝΑ, ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

#ΕΣΠΑγιαμενα



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία


ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ


ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης